

Innehåll:

- Om skohö, skohö som handelsvara, historia om Johan Olof i Klimpen (sagesmannens morfar) som sålde skohö nedåt landet, Johan Olofs handelsfärder, historier: om riphandel, hurra medför Dorrompiken, kallt väder, hurra på skidor s.1-7
- Handelsfärder till Norge, vägen till Norge, handelsmän i Mosjöen, uppehållet i Mosjöen med logi etc., prat om vägen s.7-22
- Prat om vargar, getning, tysken som drack 14 koppar kaffe en dag, historia om smuggling av snus och gummiskor till norrmännen s.22-27
- Skidor, olika sorters skidor, sm har själv gjort många par skidor, om skidbindningar, stavar, vallning, skidåkning, verktyg vid skidtillverkning, lapparnas skidtillverkning, vallning med tjära och fisktarmar, skidvirke s.27-55
- Om fioler , hemgjord fiol med fem strängar (ljudsträng med a-stämning), fiolmodeller, Mårten Holmgren i Skansholm, spelmännen Jon Masson i Bäsksele och Mattas Tursson i Mellanäs, Fritz Georg spelar i Vilhelmina, rullstråk och hoppstråk, om Ingesund, Mattes Turssons polska, prat om fioler, hög-bas-stämning, prat om fiolbygge, Mattes Tursson spelar brudmarschen s. 55-75
- Johan Olof försöker lära sig bota sjuka av Hans i Sälgåsa, Hans död, bota sinnessjuka, visa ut tjuvar i brännvin, Ol Olsson i Ankarvattnet botar förblödning, Axel Edfors botar huvudvärk, botar sinnessjuka, Johan Olof botar värk (hos Skönviksbyggaren), Axel Edfors lär Elis att stämma blod s.75-87
- Vittra i Dorris, Johan Olofs nybyggen, prat om fisket i Kultsjön s.87-94

Innehåll:

Färden till exercisen, exercistiden (smidesverkstaden), unionsupplösningen, återfärden till hembyn, en episod på hemvägen, namn av typen Gretaaaon	s.94-110
Fru Holmgren berättar om resan till seminariet i Lycksele seminarietiden, lärartiden, de nygiftas första tid, som lärare i Klimpen	s.111-125
Lappen trollar kopparkitteln från Skellefteå (sägen) och skickar fisk luftvägen till kopparslagaren, kopparkitteln åstadkommer tågstopp, om Pintel, om jojkning	s.125-135
Prat om lapska, lappar och svenskar, lapska faddrar vid svenskt barndop, ren som faddergåva, skötesrenar	s.135-141
Hornarbeten, trygør, skridskor	s.141-150
Raningssslåttern västerst i Kultsjöm, Lappskovalsen	s.150-156

VILHELMINA
Storvallen
Sven Hansson 1963
FFÖN 533

197 B²

1(156).

KH. Karl-Hampus Dahlstedt.

PU. Per-Uno Ågren.

EH. Elis Holmgren.

MH. Maria Holmgren.

EH: ...ihop sko...då han ske vri ihop dän skoparä...

KH: Ja.

EH: å ve kammä skofor...

KH: Ja.

EH: dä va sä enkällt...tri å tri hållä ti vär,ti värt ben jussom,
män je glömt bort hörä han,hör däm vriddäss ihop.

KH: Hm...tri å tri hållä ti värt ben?

EH: Ja...däm sättä ju ihop ä dännä,däm källä-nä för ä par dä...

KH: Jaha.

EH: dä jekk säx skoforhällän ti vär...

KH: Ja.

EH: sä dä jett vä jussom tålv,häll tri,tri skofor,tri skoforhällän
ti värt,ti värt ben...dä vart fäll säx dä dä va storä hållän.

KH: Va menäs me ett ben dä sko...

EH: Jaa däm källä-nä för ä ben dä dä däm hadd häkktä ihop däm knöt
däm sä...däm ske könnä häng opp däm på-n vägg...

KH: Jaha.

EH: stor...

KH: Jaa.

EH: sä dä...å däm källä däm för parä...

KH: Ja.

EH: däm hadd-ä jussom hannälsvarä å for ne jenom lannä...

KH: Jaa...såld däm skoforä?

EH: Joo däm såld...je hadd-n morfär sām hetä Johän Olov Johänassån
i Klimpän...

KH: Jaa.

EH: han brukä ju sälj ä dännä...ä dän skoforä dä han tjöl neri
lannä...

VILHELMINA
 Storvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

KH: Jasså.

EH: dä m tykkt han va dyr på ä dän forä...män då sa-n dä dä m skull ha fott kommä oppi fjällä å pröv oppi Dårropikän å denän å ä dän hällän å...å pröv å ta ä dän forä...si han hadd-n tjvåhunnrä,tjvåhunnräfams simmä,notsimmä å dän gatt han ha ve-sä åssä he ne påjkän sin då,binn fast han å,ve knivän å dännä å sjikk ne-n,dä vax bärä på ä dän smo hällän...

KH: Ja.

EH: då utärni fjällä...

KH: Ja.

EH: åssä skar han å knöt fast på-sä åssä fekk-än dra opp-än då ijänn å ta värä på...dä vax,dä såg ut på dän visä...

KH: Jol-ä värkligän...

EH: Älldäss omöjligä sakär,han gatt ju dekket ihop nä sslag för dä m...

KH: Jaha.

EH: sä han sku fo bra betärt för-ä.

KH: Han va ju bra på dekket n jännä.

EH: Joo,joo si dä könnän,dä va min...morfar.

KH: Ja.

EH: Han va go på fo ihop historiän män Ällri sä dä jol nägän nä... dä han dekket ihop...å ställt...jaa då dä m for då,å int sa han dä han hadd häklä-nä häll kammä-nä int...dä va,dä hadd,dä va växt på ä dän visä män dä vax bärä utärni ä dän hämskä avsattsä... oppi fjällä...

KH: Ja.

EH: tjvåhunnräfämti fammä...säm han,dä e myttjä dä,dä e langt dä...

KH: Jaha.

EH: han såg-än knappäst...neri repä...

KH: Nä.

EH: ne i hällfallsä...dä dron föll opp,män då fekk-än dä han bejol för ä,däm höl dä va så falitt sä.

KH: Höra mykkä bejol-n då?

VILHELMINA
 Sturvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533 198A

EH: Jaa dä vet ja int...je vet int...jaa män va no billit,n kronä parä to,däm to en å en å fäntiä.

KH:Dä va ju billiä strompän.

EH: Dä va billit int var-ä sä storä förtjenstän på dan int,män päng-ärnä va i mer värdä,nu e däm ju värdelös...

KH: Ja.

EH: däm kan ju berä ti storä nevärköntä ve seg å möx på...för å tänk-sä fo hannäl nä sslag...å va däm far ått dä vete fäll gud...å dä vet fäll ingän...

KH: Nä.

EH: dä e fäll däsämmä om han fråg rejeringän å om nä sslag sä,sä vet int ä,er-ä nä sslag söm dä...vet int hörä dä er däm käll ä hän,han källäss (föggärn)...

KH: Ja.

EH: si då svärä-n "Vet int!"...

KH: Jaa.

EH: han se bärä bort...je unnär hur dä ska gå för svänka statn å tell...å vä,åssä driv,driv järngruvän noli närrbåttnas.

KH: Ja,ja.

EH: svänkä statn,ja dä e fäll vi dä...å va ska vi betalä ä dän järngruvän ve å va ska vi driv däm ve...å hörä storn vinst fo vi på däm...vi vet intä!

KH: Män när Johän Olov for...på sinä handälsfärdär,va for-n ått?

EH: Ner i Anunnsjö åssä längär ne å...ännu längär ne.

KH: For-n ändå längär ne,va då ått för håll?

EH: Jaa däm för fäll neått hustn dittän neått...hörä er-ä dä het rätt ~~neövar~~ neövar från Åsälä...hör hetä?,rätt neövar från Åsälä,der lannsvegän går rättne?

KH: Ja dä e Anunnsjö om man far...

EH: Jaa,åssä utom Anunnsjö.

KH: Örnshöldsvik?

EH: Ja Örnshöldsvik!

VILHELMINA
 Storrallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

KH: Själv?

EH: Jaa åssä dit.

KH: Ja.

EH: Jo...nevå kustn...män ä, lannsvegän, storä lannsvegän ha ju gått där i urminnas tidär oppätt...

PU: Jaa.

EH: dä m gatt ju ännä ne dit, dä m va bortä längä dä m...

KH: Ja...for dä m intä ått Såläfteå int?

EH: Nää.

KH: Sålätt?

EH: Joo, joo, joo no brukä dä m färä dit...åkså, der brukä ju lappä vorä värä å på vintärn, joo.

PU: Var-ä nån litt, var-ä nån märknäd der åkså på höstn?

EH: Joo, joo no var-ä fäll dä åssä var-ä, hadd ju lappä sām vintärbetä denän neått Sålätt...

PU: Jaa.

EH: dä m kä, sa ju bärä Sålätt.

KH: Sa dä m Sålätt?

EH: Jaa.

KH: Sa dä m me å på dä visä?

EH: Jaa.

KH: Ja.

EH: Jo.

KH: Ja.

EH: Nä dä m brukä ju fäll färä ne...å va fäll der önnä för önnä... joo n dän Johän Olov, jo han va ju, han tjöl ju dit ne han å då... man han for ju ått Amerikä.

KH: Ja han jordä dä...va såld-n för varär där, va ha, va kunnä-n säljä för varän mer än skoforä?

EH: Rypän...

KH: Jaha.

EH: å sjinnä...

VILHELMINA
 Storrallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

KH: Ja.

EH: Å rentjöttä sãm va tjöfft her å for å tjöfft sä nä rentjött på
 höstã,renã...

KH: Ja.

EH: han hadd ju tjuvã hästã...dã va fögärn han såld...

KH: Ja.

EH: joo...han brukã ju börj å sälj tiditt...

KH: Jaha.

EH: n ~~pa~~ på höstn,men dã va goverã...jillrä å fångã rypãn dãm va grã...

KH: Ja.

EH: å dãm vart fãll jussom sur å...å dãli innã han kommã-sã ne-på
 mårtnãn ve dãm...å dãm va nog fögãn trög på å vellã tjöp ä dãn grã
 rypãn tã-n...

KH: Ja.

EH: män...mään han sa ju dã han va då int sä anjelegãn om å sälj
 för ä...ä dãn grään...han hadd tänkt härskapã sku fãll,han skull
 sälj ä dãnãn ått härskapã...grã rypãn dãn...

KH: Jassã.

EH: å då dãm höl dã då tjöfft dãm ållã rypãn tã-n...på en endã gång..
 sä skull-ä värã häsjskapãskãltã,han va klippsk på vål å-vã....

KH: Ja.

EH: ä dãn varãn å si dã kønnã-n...å han hadd ju vörã utã ti mångã
 eventyrã.

KH: Ja.

EH: Han hadd ju-n svågär dãm brukã ju ränn å sjut rypãn,han hadd-n
 svågär sãm var her...sãm bodd heri Lövbärjä...dã va svågärn hansj,
 dãm kãllã han för...Jankã,han hetã ju...Jannã fösjtãss...mãn på dãn
 tin sa dãm på annã vis,han sa,dã va no-n go (.....) svågärn hansj
 ...n Jan Kalsn...mãn han va styvärã han,dã dã bar tell å hurr utãtt
 Dãrronpikãn...

KH: Ja.

VILHELMINA
 Sturvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

EH: sä då va-n då värrä än han...n Jankä hadd no hönnä jort sä böxän
 tå kälvsjinnä å...män si han...han haddä rännstavän der sä han sättä
 dän jussom...imellä benä på-sä å såt jussom på dän,män dä... då han
 hadd kommä ne hadd no kälvsjiansböxän dän vortä oppnött ällä gångän
 sä,sä dä va...nött opp böxän,han hurrä ju fortärä han,han sjläfft
 han å...Johän Olov sä han behövd int...män dä va källä vinträ på
 dän tin.

KH: Ja.

EH: Jo.

KH: Jasså.

EH: Jo han tälä,lärd tälä om dä va sä källt sä...han hadd vöra oppi
 Dårroffjällä å höllä på sjut rypän en gang sa-n...män...dä va källt,
 å han höl hör dä knärtä å small veet å han trodd dä va fäll nē annä
 rypslyttä män int såg han nē rypslyttä der,män tell sjlut då kommä-n
 förbi n tökkän litn grå sten sām stakk opp jörning snön å då såg-än
 dä va dän sām sprakk...tå källverä...no ha-ä vöra källt no...

KH: Ja.

EH: män han hadd fäll n dän påjkän,han hadd fäll bärä en påjkä å en
 jäntä,än Aron...

KH: Ja.

EH: åssä mor,min mor...däm va ju förfelitt dukkti däm ti ällt...

KH: Ja.

EH: sām han tälä om...

KH: Jaha.

EH: Jo..

KH: Ja.

EH: n Aron...

KH: Jaha.

EH: n Aron påjkän dä var en...fösjtklassi kär dä...

KH: Ja.

EH: å män ha vöra-n dukkti kar å,välldi jegär å...

KH: Ja.

VILHELMINA
 Storvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

EH: dä e då,otvivalakktitt å god sjidkär å...

KH: Ja.

EH: män int var-å fäll presis såm pappå hansj sa...

KH: Nä.

EH: dä e no jussom bra no brätt å denå oppifrån tå Klimpbärjä å neövar utätt n dän lillsjlättå...

KH: Ja.

EH: han hadd ju tälå om dä va-n gang han kommä,åssä fekk-ån no si han trodd dä va å störrå,en störrå hök såm kommä flygån tå bärjä... han spännå no ått lobösså sinn å sku fäll sjut n dän män han hann int...å,innån han hann fo dän i årning sä var-n de-på Häbasjvikå å denån...hevå n hån hålmån såm syns...dä va no langt dä,män då fekk-ån ju si dä då tellbåkkå ättå,kommå tellbåkkå dä dä va,dä va-n Aron såm hadd hurrå...på å dän storå tjursjibenå han hadd jort... såm va sä lang...män han,han kommä inn n Aron sä hadd-n jussom gapå littå å sakkt dä,"Pappå tjänn fo du tjänn att tongå min er Älldeläss frösån!"...

KH: Jaha.

EH: hon hadd int hönnå tin opp...män...han va...

KH: Han va dukkti på berättå.

EH: Joo han könnå berättå...å dä e fäll myttjä...je tykk att tökkå kan (variavelå) ....

KH: Jaa.

EH: littå grann...

KH: Ja.

EH: män dä e ju...dä e ju bärå en ringå del såm stå,män si han hadd könnå berätt å dekket ihop...historiån män Ällri sä dä jol nån männisj nanting dä han,nää int sä han sättå tell å lög ti däm,nå dä jor-n... intå.

KH: Å,for-n ått Närjä åkkså Johån Olov å,å sålde?

EH: Joo,joo,joo,va fäll ått Märjä å tjöl fäll övar ått Närjä,på dän

VILHELMINA
 Storrallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

väl äkkså kansje?

EH: Nää dä, jaa dä va väl lappkått der...

KH: Ja.

EH: deri Härrvaxdarn däm källä...dä hadd fäll vörä-n lappvistä der, Stinnärboms hetä-nä, der oppå der källä vi ä för Stinnärbomshöjdn... ä vart-ä neövar der då, brätt neövar då ijänn...ässä dä vart-ä dä myrlannä dä...ässä gatt vi fäll dä, då tjöl däm dä ijänn övar ä denän dä...vart-ä fäll-n fjällknul ijänn...Krokhöjdn...

KH: Jaha.

EH: Krokhöjdn däm källä...män hon e ju int sä brätt på hitär siä int, män då innän han kom ner i byn, ner i Krok byn, der er-ä så... huvvästupän ne dä...

KH: Ja.

EH: der jekk-ä fäll ällri tjör annän hälv lässä oppätt, oppätt dän liä...

KH: Nähä.

EH: kommä, der fekk vi tjvitjör ä dännä, dännä dä jekk i ällä värnds tidär...

KH: Va seg ji att ji jol?

EH: Tjvitjördä.

KH: Jaha.

EH: Dä bety ju däm e...dellt sänn lässä sinä i...

KH: Ja.

EH: tjvå delä...sä dä sku vä lättärä...lemnä fäll opp på fjällä der ässä tjöl ne tellbaks ner i byn ä to dä merä...ässä for, dä va ä trassäl, jaa dä var-ä no deri Stinnärbomsliä ä, dän ä e no brätt... Stinnärbomshöjdn dän...der ä gatt vi no tjör tjvå gang iblann dä dä va jussom dålitt förä...ä merändeln var-ä no dålitt förä der ve lös-nön ä...dä ligg jussom lungt...dä e säm lungt på tökkä ställä... dän bästän vegän tjöl fäll-n Johän Olov ä dän ha vi fäll tjört i ällä värnds tidär sen sämmä veg...int e dä nä.

VILHELMINA
 Storzvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

KH: Jamän sen stärnä han där i Krokän häll for han...längär väst...
 ne?

EH: Joo i, sä int stärnä däm, vi tjöl...int stärnä däm föll ällä
 gangär presis där i Krokän int, för dä va föll däm, dä e föll jussom
 n litn hannälsställa der ä...gubbä dän sām bodd där brukä föll fli
 opp nä varän sä däm hadd ä såld nä mjölsäkkä, män då sen dä var-ä ju
 ...på dän tin...längä ättärät på dän tin je hadd, to på fölläs, följ
 övär fjällä ä tjör...dä var-ä föll en sām hetä Lukäs Hällvärnsn han
 hadd ju...merä hannäl sä dä va ju mangä svänskär sām stanna der...
 ä ällri tjörd nä längär...däm hannlä tä-n dän göbbän...män däm gatt
 ju...dä va ju dyrära der...

KH: Ja.

EH: dä kōsstä...dä kōsstä två ä fämti ä två kronär för ä fo opp
 än säkk mjöl från Mosjön ä dit...ä dä tykkd däm no däm tjent no bra
 om däm tjöl själv ne tell Mosjön...dä e sjöttän mil herifrån...

KH: Jaa.

EH: män däm tykkd ju dä ätt, ä-n nagri säkkä vart-ä no...nä kronär...

KH: Ja.

EH: ä dä var-ä int sä gött ve förtjenstän sām nu int, ässä hadd man
 ju rypän ve-sä ne dit ä såld ä, sjinnä ä...ässä var-ä, vi rök ju sä
 billit i Närjä...

KH: Jaha.

EH: ja dä va välditt snällt fålk...

KH: Ja.

EH: va sä.

KH: Var-ä nä vissä gälä ji to inn ti där ällär...

EH: Joo, joodä, vi hadd vessä gälä...vessä gälä, vessä sträkkän vi tjöl
 för dagän, joo...önnä för önnä...vi hadd legä ne i Krokän sä dä...
 om vi hadd legä oppi Krokän sä dä...brukä vi ju i regal hinnä tjör
 ne tell, ne tell Hattfjälldaln, låg vi föll der ässä önnä för önnä...
 by för by tess, gård för gård, tells vi kommä ne.

KH: Kom ji ihög va dä va för namnä på gälä dä?

VILHELMINA
 Storvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

EH: Joo, joo, no minns ja dä, no minns ja dä då, då brukä vi fäll tjör
 då från Hattfjälldaln å...å dän fösjtä gårdn vi komma...tell då, vet,
 je tro dä va tjvå mil...dit från Hattfjälldaln tjvå mil häll va dä
 var...dä källäss för Grytäsälvan...

KH: Ja.

EH: ne dit...

KH: Ja.

EH: åssä var-ä fäll...var-ä fäll Fåxtä å...å gårdä ne åssä Fälling-
 fåsj dä het Krokfåsj nu hör jeg däm ha käll, var-ä Krokfåsj åssä
 Granä å, dä e-n litn sjutställä deri Granä, män der låg int vi jusst,
 dä va int nå lämplitt...dä var int nå lämplitt ställä presis för Åss
 å liggä der, dä va, vart olämplitt...män vi tjörd fäll fö, förbi iblann
 no blevä fäll legä der...

KH: Ja.

EH: på Granä...åssä Klövjämon...der var-ä ä ställä vi brukä liggä på.

KH: Va sisstä ställä dä, Klövjemon?

EH: Klövjämon?

KH: Var-ä sisstä ställä förä (....)?

EH: Nää, nää, nää dä liggär, dä ligg inom...Väffsn kåmmun dä.

KH: Ja.

EH: Hattfjälldarn dä e ju...

KH: Ja.

EH: dä hör ju, int hör dä tell Veffsn, dä e ju e annä amt.

KH: Ja.

EH: Je tro dä er...dän sām gräns hit imot her...

KH: Ja.

EH: dä e väl Hattfjälldåsj je vet int hörä ä dän...vet ji hörä lenä
 het?

KH: Nol, Nollanns...

EH: He, Hell...

KH: Nordlands fylkä.

EH: Ja Nordlands fylkä å He, Helgeland då neätt...

VILHELMINA
 Storzvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

KH: Ja däm källä-nä för Helgolann,män dä e ju lannskapä dä.

EH: Jaa dä möts henän...dä möts henän he-på Jäbbmelän...

KH: Ja.

EH: dä e-n stor rösä der,ha ni vari dit nån gång?

KH: Nä.

EH: dä e rent en sevärdhet å gå dit åpp...

KH: Ja.

EH: från Jenjemän...

KH: Ja.

EH: dä er gamlä årtal der,rixsgränsn gå der...

KH: Ja.

EH: dä sjilj tjvå len i Svärjä å tjvå amt i Närjä,jusst på dän punktn

...

KH: Ja.

EH: dä er deför turistä vell gå dit å tittä,je ha sett-n han e-n stor å väldi rösä...

KH: Ja.

EH: je ha vörä opp dit en massä gang...

KH: Ja.

EH: dän tin je höll,je höll på jillär revän der,fjällrevän...

KH: Ja.

EH: äkkte je övär,dä er murä inn,ässä er-ä murä inn flaskän ässä er-ä skrevä ti papperä å sättä inn ti litärflaskä häll va dä er...

KH: Män ha däm,ha däm risstä inn nanting där på sjuttonhunnrätälä häll...

EH: Joo...dä e höggä inn kånungäkronän...

KH: Jaha.

EH: va kung sām va på,på dän tin...

KH: Ja.

EH: från dän fösjtä da.

KH: Va var-ä för hannälsman sen sām,ja sām Johän Olov för tell häll

VILHELMINA
 Sturvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

sám ji for tell i Mosjön?

EH: Jaa då,då vet ja int presis hörä hannälsmännrän hetä sám då va nevä Mosjön för däm tjännä ja int tell,dä ha je ällri hört tal om... män på dän tin då sen vi börjä tjör å...å dä ärdningä va...jaa däm annrän i Klimpän då no minns je hörä dä hannlärä hetä...sám vi hannlä tå der...han vi brukä hannäl tå han hetä Tomäs Edin...dä va en sám hetä Ask...ässä Vik,Alexandär Vik,dä va storhannlärä nevä Mosjön dä, å Jakåbsån å Ennärn dä va föll stösjtän dä...dä va mäktigä gubbär dä...

KH: Ja.

EH: dä va dit n farbro min jekk inn å frägä nå han va föll tänkt å tjöp sä nältä spik....

KH: Jaha.

EH: jaa,å frägä,han sa dä,n Eliäs Pesjn,Hålmgren,sám va oppi Grunn-fåsj...

KH: Jaa.

EH: han sa,"No törä finnas spikän ä henän...å fo tjöp...nän spik?"... ja.sä sa Jakåbsån dä,en tå ä dän storä gråsshannlärä,"Jaa her finns-ä ...Äll sårtsj spik,..från dän grovässtä sjivspik tell dän finässtä kardnöbb",sa-n...dä va hästlässvis om han vellä...

KH: Ja.

EH: han hadd ju storä sjepp i sjön sám jekk å...

KH: Ja.

EH: sä hadd-n egät fålk då...

KH: Ja.

EH: joo,stoorn,stortä redäri jekk på utlannä,han hadd ju egän kajj å...Jakåbsåns kajjän...ässä hadd-n byggd säsjellt för svänkhästä...

KH: Jasså.

EH: stoorn sablä ställ för tjugä hästä...

KH: Jasså.

EH: Jakåbsåns ställn sä då dä vart lit,dålit ve nä hä,ställröm för svänkhä deri Mosjön dä fekk däm let sä diti Jakåbsåns ställn å han

VILHELMINA
 Sturvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

sto för dä mässtä full ve hästæ veet...nåsjk hästæ å...der skrek
 fäll hästæ å vrenskä å levd om...dä va gratis...dä köst ingänting
 å,däm bövd ällri gå in å fråg der va ställrummä hadd kösstä...

KH: Nä.

EH: svänskæ int,nähä.

KH: Fekk,fekk ji forä der åkkså häll hadd ji forä?

EH: Nää forä dä hadd vi sjælv.

KH: Va källä ji tökkä for sãm ji haddä ve på en sãn resæ?

EH: Va vi källä dä forä?

KH: Ja.

EH: Ja höä...

KH: Ja.

EH: källä däm.

KH: Va int tal om nästforä häll næ tökkä?

EH: Joo,jo vegfor...

KH: Jaa.

EH: dä brukä vi ha ve åss å sättä åt på gälä dä önnä för önnä sä vi,
 däm sku ha dä der for tellbakæ...

KH: Ja.

EH: å dä,for ne sä då...å på fjällä på sämmæ vis...

KH: Ja.

EH: va tell-å lemn...

KH: Ja.

EH: storä strigsäkkæ sãm va skrevä namnä på...å dä lemnä vi...i
 Närjä å...

KH: Ja.

EH: å ä dännä dä va nåsjkæ vikkti om dä svänskæ skull ha-n dæn...

"adræss-spikän" sa däm...namnspikän...

KH: Jaha.

EH: på säkkæ...

KH: Ja.

EH: vi tykkt dä va märkværditt då vi börjä ha så gått å sen dä vart

VILHELMINA
 Storvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

ä hñn värdskrigä då vi kommä hit heri Svärjä å sku ta på hannäl.

KH: Ja.

EH: Vi tykkt dä var ä knusjäl å ett kompani ve hannlärrä...

KH: Ja.

EH: int,dä va,dä to ingän notis om dä va kundär sãm kom å va,va tänkt hannäl ällri sä myttjä...

KH: Nähä.

EH: dä va int sä i Närjä int för...hannlärrä könnä möt äss på tjuvå tjiometär ifrån stan...

KH: Jasså!

EH: en del,dä dä visst dä svänskä sku kommä,för å värv dä bästä kundär...

KH: Jaa.

EH: å dä va bära tell-å,tell-å bellsj tå hästn å fo inn-än sä kommä, kommä tökkä springpöjkä de-på hannälsboä å to sjeärn å for inn ve dä ditti...

KH: Ja.

EH: ditti sinä...

KH: Ja.

EH: lokalär...

KH: Ja.

EH: dro inn dä å läst inn dä...

KH: Ja.

EH: å der skull rekeningän vää påskrevä der å,å älltihop...der lässä närrmännrän på å bann övär älltihop sä dä va bära tell-å rökk ut n dän sjeärn å sätt för hästn å tjör ättä gatän sä dä knakkä bära å klifft ti hästä...

KH: Jaa.

EH: nåsjkä dä va ett lätt fålk dä...kvinnän sto på brunns,brönnä å vinnä vattn ti svänkhästä sä dä va,hännrän deräss va ellrö sãm blon...tiä örä nattä losjiä kösstä å fo liggä der.

VILHELMINA
 Storvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

KH: Män då ji to,då ji satt inn hästär deri-n dän Jakåbsåns ställn
 va ji tvungän å hannäl där i Jakåbsåns?

EH: Nähä,nähä.

KH: Intä?

EH: Ikke dä int.

KH: Nähä.

EH: Nä int behövd-n ha,funderär på dä int.

KH: Hur var-ä ve häbärjä där i,losji älltså husrömmä der...

EH: Ja si dä...

KH: i Mosjön?

EH: dä,dä jekk-ä no gött å fo...no jekk dä bra...hannläär säm däm
 va tänkt hannäl tå däm könnä ärnä...losji bärä dä dä däm visst dä
 svänskä komnä dä...

KH: Ja.

EH: vi brukä liggä de-vä...ja han hadd fäll vörä fiskär män...han
 hetä (Hunndal) ejäntligän gubbän män däm källä-nä för(Ane Asjstätt)
 kvinnä,hon va fäll,jussom hon säm drev ä dännä,hon hadd,däm hadd
 ställn der,sin,hännänäss...

KH: Ja.

EH: sä dä,å dä gangän dä,selänä å tökkä fekk vi ju sätt inom dörä...
 tjent fäll nä littä grann...män könnä fäll int ta emot sä väsjt sä
 mang,ja je tro hon to imot n sju stykk,säx å sju stykkän...deri
 bärä ställn...

KH: Jaa.

EH: dä kösstä tiä å fämtän örä för vär ö övär nattä...fekk män ju
 sängkledär å värnt hadd däm...bra...tell-å bo ti...nää män närrmänn-
 rän no,int...

KH: Hadd ji kredit tå,hos bönnrän häll hannälsmännrän i Mosjön häll
 betalä ji kántant då?

EH: Ja dä va olikä dä...dä va mang säm fekk hannäl på kredit...män
 dä hadd ingän närrmän,n näsjk hannläär förlorä ett örä på svänskä...
 dä hadd-n Mäjjär i Mo å sakt,sä tärnäbornä däm hannlä der...

VILHELMINA

Storvallen

Sven Hansson 1963

FFÖN 533

KH: Ja.

EH: Å iblann koma ju tärnbornä å hannlä henän heri Mosjön.

KH: Ja.

EH: Dä va jussom rolitt ä dännä å, dä va roliä resän...

KH: Dä vet man.

EH: no sjlet man fögän ont män men han va ong då tykkt-n ju dä va rolitt...dä va ju klart...dägkärä däm...på dän tin var-ä ju bärä å tjöp brännvinä fritt.

KH: Ja.

EH: Ja, gå inn sām på-n aan hannälsbo då han skull tjöp-sä brännvinä sä dä ta int, fekk int...billit brännvin, tiä örä supän...för rektitt vit brännvin...renät, tiodubbälrenät...dä va finnt brännvin dä, tiä örä supän njä gläsä va ju bra...män int var-ä fäll nä fyllä för dä int ... (.....) hällvappä hänn, däm va ju fali på sup, däm levd ett sällärä liv...å däm va i fyllä heri Mosjön däm jekk i fyllä der ättä gatän... politivän å jekk no derutä...män dä va svänskä brydd däm seg ällri om däm nä...däm fekk no kut snett övär gatän fram å tellbäckä däm män gu bevärä dä var-än nåsjkä...

199B

KH: Ja.

EH: joo...han fätä däm, jo...

KH: Ja.

EH: svänskä däm...fekk levä ett sällärä liv å oppätt vegärnä...åssä mot gälä...

KH: Ja.

EH: sä måst, däm va no bra på vellä ha brännvinä själv å...

KH: Jaa.

EH: dä fanns nåsjkgöbbä sām...sām könnä följ ve, följ fjällkärä å gå ättä lannsvegän oppövär denä n hällvmil å sittä på...

KH: Jaha.

EH: å fo nään sup dä å dä tä däm...

KH: Ja.

VILHELMINA
 Sturvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

EH: Å-n (Nervi)han jol no dä han...könnä fälj oppövar...

KH: Ja.

EH: lankt...

KH: Jasså.

EH: for imot däm då han visst dä ko,å neätt å...

KH: Ja.

EH: han tykkt om brännvinä...han levd längä han vart...je tro han va väl nittitri år innä han dödd,han Nervi...

KH: Ja.

EH: från Nerli.

KH: Var-ä-n hannälsman dä?

EH: Nää.

KH: Va va han då?

EH: Jussom-än storbonnä.

KH: Jasså,utänför Mosjön?

EH: Jaa dä er ä henä ner i darn...

KH: Ner i Susndarn?

EH: Susndarn der ne...ne-vä n hän storån der...der Närjäs vässtäsjtä stenbru e byggt...

KH: Ja.

EH: övär Onkärvattsälvän...

KH: Ja.

EH: ällär Unkärvattsälvän.

KH: Ja.

EH: Dä e-n finän stenbru dä...

KH: Ja.

EH: källäss stenbroä övär älvän däm råstenhöggä...

KH: Ja.

EH: bly,blyä ommäpā...han stäppä va sām hällst...(han svält int för nöd sām tager va sām hällst)...ta dit tökkä kärä.

KH: När böggd däm dän då?

EH: Va?

VILHELMINA
 Storvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

KH: När va dä däm böggd...

EH: Dä e ganskä längä sen je kan intä vettä va årtal dä var...män je ha ju tjört övär-n sä int er-ä föll sä hämskt längä sen...nittän-hunnrä...kansjä nittonhunnräfyra...nittonhunnrätre kansjä...dä va föll nän tå dä åra...dom sättä opp-än...

KH: Ja.

EH: däm höll ju på mer än ett år dä...

KH: Ja...hör mang, hur pass mängä hästä va ji då ji for neätt Susndarn å neätt...

EH: Ja iblann va vi tjugä.

KH: Var-ä svänsk,svänskä ällihop?

EH: Jaa,svänskä,män je ha ällri vöra ilavä nä störrä sällskap än vi var tjugä hästä...

KH: Ja.

EH: n gang övär fjällä män tjugätre männisjor var-ä.

KH: Var-ä vilhælminäbornä,individä...

EH: Fjällbornä.

KH: häll kommä däm i,nolänätt här åkkså då?

EH: Nähä,nähä,dä va bärä däm sãm bodd her...Lövbärj å Stornes å Saxnes...å Klimpfjäll.

PU: Från Dikänes...

EH: Nä dikänesä däm tjöl int ä hittän int...

PU: Nä.

EH: nää däm tjöl-n aan veg däm...

PU: Ja.

EH: däm for oppövärr ått Fettjärn å denä övär...

PU: Ja.

EH: å kommä.

KH: Vilkan ti tjöl,brukä ji tjöra på...var-ä flerä gang på vintärn?

EH: Jaa i regälä sä tjördä vi ju tjuvå gang för värt år,för värje vintär,förä jul åssä då på värsidän dä sä vi skull ha mjölä å matn

VILHELMINA
 Sturvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

övar sammärn.

KH: En tökkän...langän ra tá hästá á forkärá va kállä ji-n sán ra?

EH: Jaa vi kállä däm fäll för...vi kállä-nä fäll för häst,hästraá...

KH: Jaha.

EH: tittä bakjörning...

KH: Jaha.

EH: á ság om hästraá va ná stor á lång...

KH: Jaha.

EH: á dá va fäll tell-á byt om dá dá va dálitt förá sä däm sóm va...

tjört ä,vörä ättä fekk fäll byt om sä hästá sóm sku gå förä däm...

tröttnä fäll fortärä sóm sku dra opp vegän...

KH: Jaha.

EH: bytt fäll om dá á dá.

PU: Va,va sa ji han jol sóm tjörd fösjt dá,va skull han jörá?

EH: Jaa han...tjöl fösjt han,han fann fäll vegän...

KH: Jaha.

EH: vä fäll dá hästá sä...önnä för önnä så jekk fäll vegän á stak-
 ningän...

KH: Jaa.

EH: á dá hadd vi ju egän staká,övar fjällä,nu ha däm lättä-nä förfäll.

...

KH: Ja.

EH: sä nu finns-ä fäll nästän int en endä staká kvar...ä hán lapp-
 vesänä ha fäll målä á sättä opp ná...

KH: Ja.

EH: ná stenhöbbä her á der á römalä på däm ä dännän...

KH: Ja.

EH: no vet-n hörä pass däm dög tell dá dá e vintärn...

KH: Ja.

EH: ha fö,fassnä snön på á...urd övar ä dän stenhöbbä int syns dá
 nän röfläkk häll nanting...á dá ränn däm sãm e otjänn däm ränn ju
 i villä sä förbaskätt...

VILHELMINA
 Storvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

KH: Kan försjta..

EH: int si däm väl nän lappvesändes stäkkä nän gang...

KH: Nä.

EH: män no ha-ä kösstä åtsjilligä pängär...för lappvesänätt dänn...
 däm källä ju lappvesänä tökkä,foggdä far å...å lapptellsyningsmän-
 rän å...

KH: Var...

EH: ä dän foggdä för fanns int ä nä tökkä.

KH: Nä.

EH: Nä,dä var int annän...dä var int annän...annän värjä...dä va
 foggdä på dän tin...

KH: Jaha.

EH: å dä va bässtä foggdä...för dä jekk lappän i renskog...

KH: Ja.

EH: nu e däm innstänkt...å...ingän endä värj,han e utrotä...

KH: Ja.

EH: fo int si sä pass säm ett hår tå däm...

KH: Nä.

EH: sä högä sköttpängär på däm sä...dä dä int e nän värj,sä dä e
 ingän säm,fo däm si en sä gå,sä,sä mått däm drepä-sä själv innä däm
 fo ihärn dän...han vä faktiskt utrotä...

KH: Ja.

EH: int,ifall int ryssä sjikk hit nä enä.

KH: Hm.

PU: Ja dom tro ju att värjän kammär närrövä,dom kammär helä vegän
 bårtifrån ishavet.

EH: Jo no jör-n fäll dä,han kom fäll ä dännä...

KH: Ja.

EH: å han ha ju villdä fjällä bärä han kom hit...

KH: Ja.

EH: å int e-n sä gött å ta int...män dä däm,män e,ja int jusst gå-n
 ta på nä vidärä annä vis än...än dä e tell-å spionerä ut va han...

VILHELMINA
 Sturvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

va han e tänkt värä å lägg, ha ongä sinä...å sen däm ha fönnä boä
 hansj der ha, ja lakkt välpa då er-ä ju lätt å drepä-n...då våg-än
 ju livä sitt själv för ongä...sä dä e ju bärä...däm e ju bärä de-vä
 boä...

KH: Ja.

EH: lappä däm brukä ju häng opp ä dän smovälpa ti bakbenä, häng opp
 däm ti...snörä å liggä å häng å skrik å låt...då hölj ju...hölj ju
 värjmorä hörä däm låtä...då gö, gatt-ä ju dit ve väl, däm jekk fäll
 ännä åtell däm, dä va fäll, fekk fäll bärä sjut-ä...

KH: Ja.

EH: å hanän på sämmä vis han färd ju å järt tell men ongä va smo.

KH: Ja.

EH: No er-ä rovjurä män...no er-ä rovjurä män däm e no tjer i sinä...
 ungär...int lemn däm däm bärä villt för sä...själv int...

KH: Nä.

EH: nähä...däm e frukktänsvärd rädd om däm...

KH: Ja.

EH: däm e frukktänsvärd rädd om däm...

KH: Ja.

EH: å ha däm märt dä-n männisjä ha vörä, kommä förbi boä der däm ha
 ungä, män däm e...

KH: Ja.

EH: int ha nä ögä häll e sä gå...

KH: Ja.

EH: sä ta däm däm å ber ävä däm å jummodäm, ta å flytt däm n hällmil
 längär inni nä fjällhölj...

KH: Jaa.

EH: å jumm ävä däm.

KH: Ja.

PU: Ha Elis Hålmgren vari värjgegär å?

EH: Nää, je ha int lakkt ne sä stort ärbet på ä dännän int...

VILHELMINA
 Sturvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

PU: Nä.

EH: män no ha jä sett däm å vörä åtelli män då ha ja int hadd nånting å drepä däm ve...då je var jetär då höll je ju på drepä en...

KH: Jasså.

EH: å ja skull ju ha könnä drepä-n ommä je ha...däm va tjvä värjä såm konna...å tog...tog ä får...vi hadd ju krekä ä denändän...myttjä krekä vi hadd myttjä fårä...

KH: Ja.

200A

EH: män je jett himmä denändän...däm kutä ju å tog en...storbäckär, ja stor...bäckär å...män, en to fast å dän annärn kutä frammärni diti halsn åssä löftä däm opp-än...ifrån bakkän hökkt å snodd om-än... då järtäss däm åt å va...å sku ta ihärn män...vi va tjvä, je hadd-n lapp-päjkä såm var ilavä meg å jett deri annär gärn deri granngärn deri Lasj Gätthärd...han vart fögän rädd...å ~~å~~ rofft å vi skrälä å dä syntäss såm däm / vi levd om, män däm brydd säg ällri om dä nanting...je var tänkt å kut fram, ta-mä mo å kut fram dit...däm var å kärvä på deri-n dän, deri ä dän fårä...män si je skull ha vörä tysst män si je skrälä då hadd je no-n rekkti himmsidd kniv, n Johän Norbäs kniv je to ut i, åtäbak, int va-n väl stor såm n hän int, män je höll ti-n på hän visä ...je hadd ä fingär utärni siä å visst jussom opp-än...män då je va sä pass såm-än metär ifrån-än, då hoppä däm opp...

KH: Jasså.

EH: män si je skull ha vörä tysst...

KH: Ja.

EH: je skull int ha jort-ä, då dä börjä bli ett anfall å...skrälä int...

KH: Hm.

EH: jussom dä ryssä jör...kök tell då däm...va krikksfinnä tälä om...

KH: Hm.

EH: joo däm lärd hämsk på dän tin...däm skrälä ryssä sä dä va hämskt ...dä e-n finnä såm tälä om...

VILHELMINA
 Sturvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

KH: Ja.

EH: dä va hämskt å hörä hör ryssä skrek då däm vart sårä...

KH: Jaa.

EH: män fiinä var älldess tysst han...

KH: Ja.

EH: nä han låtä int, skrapnälsgranat hadd sjlegä ne å revä opp dä va dä sām va värrä, kulän, ä hæn blankkulän int jol däm nanting...

KH: Ja.

EH: mausärkulän hæn sjletmantälkulän däm e, er int sä fali däm int...

KH: Nää.

EH: däm svi bärä tell litä då dä vå, män...dä va-n tysk å sām sa dä, han hadd...han var i Stornäs sām je tälä ve...

KH: Ja.

EH: han hadd, han hadd fjortän...sår på-sä...män dä va bärä kulän sām hadd risstä, her å der män däm hadd ällri gått nä jufft int...

KH: Nää.

EH: män han sa int, dä hadd bärä svidd tell dä va no värrä å...dreck fjortän kaff, kåppär kaffe sa-n än fo fjorton kulor...han hadd drökkä fjortän koppä kaffe...n dag.

KH: Va härlitt!

EH: Jo her utä...han for å jekk ättä vegän ä henän...nässtän, han for fäll, han hadd vortä jussom hälvdeläss tullätt, han bar-n litn lapp-hunnvälp på ärmän däm trodd dä va-n...däm trodd dä va-n spion ä dännä sä däm...hadd fäll tegä på önnärsök va ä dännä va för kär å dä va tullärä sām låg heri Klimpän.

KH: Ja.

EH: Hällgott! va dä nä spion...n tulltyskä för han hadd vörä i krigä..

KH: Ja.

EH: män han hadd bostan sin kring Östärsunn på nä ställä...Jengungän, er-ä nä ställä sām het sä?

KH: Ja dä kan no händä.

PU: Jo.

VILHELMINA
 Storzvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

EH: Män han hadd no papperä män han va be,beg innä han synt opp däm ätt tullsnokä...män dä försjvann däm liksäm...

KH: Ja.

EH: jo...däm svalt,svalt herifrån...däm hadd fäll int fott inn fäm örä på tulln...sa Astrid...

KH: Nää.

EH: däm tog bort däm ä dännän däm hadd i Klimpän i årätal...

KH: Ja.

EH: nu finns ingänting,nu er-ä fritt...spelröm ä...

KH: Jamän Jon Pesj påjkän han va ju tullsnok?

EH: Jaa,jaa,han e,han e pänsjonerät...han er,han gå fäll han ä denän int bry han seg om nä tökkä män han sök fäll pänsjon...sä dä e fäll dän ende tullär däm ha ä betälä nä littä,dä e fäll han han fo fäll nä-n...fo nä körvkronän tä...nää int barä-sä ha tulln heri,he,he, mellä henän int.

KH: Nää.

EH: Ässä fekk-ä,ässä seg fäll myndighetärnä ä ä dän tulldiräktörä ...ä sä,vellä nagän smuggäl ä snuspaket häll nä tökkä-nä...nä,dä va fäll jussom dä svänskä bar...ätt nåsjkä,däm va ju sä snuslös i Närjä däm hadd väl nä gammgrov sägmärä...säm va säm han va färd i ä smaklös...nåsjkä...gössä vi gatt fäll jälp däm ve-nä...ä sjlärvi ä trasi nu ättä krigä ä ingä gummiskon hadd däm häll nanting...dä va jussom gummiskon ä snusn...säm vi järt däm ve ä fo dit...

KH: Ja.

EH: ä no va fäll dä däsämmä om dä va tullä deri Klimpän bärä int-n jekk dittell-n...sä je bar fäll flerä bölään ätt nåsjkä dittän opp-pä fjällä,ätt Rastnsjön denä ä kutä n hän vegän...je minns ja bar-n sakränsj stor-n bölä ätt tjvä nåsjkgöbbä säm je tjännä...sä väl,säm je vellä fäll jälp...däm jekk dittell tullärä ä sä,ve-n tomsäkk... jaha nåsjkä...je sa ju hör däm sku jörä..syn däm va han hadd ti-n, int hadd däm fäll nanting ti-n ä...ja kansje n sokkärpaket häll nä ä nä tökkä...snusn ä gummiskon däm bar ja däm en bölä,ja je jekk

VILHELMINA
 Storrallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

opp ä henä å for dittän, je rákå däm ällri förän de-vä smosjögå hitom
 Dårronskalä...jo...män je minns sammå gangå...mä ä hån nåsjkgöbbå
 män...då, en tå ä dännän sa, "Då du nu gå tellbakks", sa-n, "sä ske du
 gå förbi-n forstäckk sãm er her hitom Rastnsjöå, ysstom Rastnsjöå...

KH: Ja.

EH: åssä ta du hannå inni-n...innfunnunnär der på, på nolsiå...sä han
 du dra ut n litär brännvin".

KH: Dä va takkän dä då.

EH: En litär sprit...

KH: Ja.

PU: Jaa.

EH: häll, flaskå sprit, ingå litrå hadd däm int i Närjä...

KH: Nä.

EH: dä jussom nå...flaskän häll butäljå...je vet int va dä...

KH: Ja.

EH: joo no va dän der då je kommå tellbakå, je jekk förbi der...dä
 va nåsjkgubbå...

KH: Jaa.

EH: han hetå (Troävår) han...å-n Arne...

KH: Jaa.

EH: tjändå gubbår.

KH: Dä va grannåsjalp till grannän dä.

EH: Jaa, joo, jo, iht kösstå fäll dä nanting å...å int visst ja fäll
 dä dä däm hadd...

KH: Ja.

EH: män däm hadd intå börå framm-än ått byn int uttän...om däm ha
 sättå...tegå-n tellbaks då, för dä va vanskeligå sakår å berå spritn
 från Närjä å hit.

KH: Jaha...je sku, håll på tänkå dä här...sjibenå sãm däm sa gammålt
 å hur, hur däm jol sjibenå om däm hadd olikå sårtåss sjibenå här
 gammålt innå ni, män innå dä här modärnä sjibenå?

VILHELMINA
 Störvalen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

EH: Joho, joho, jo no fanns-ä, no hadd vi annä sårtäss sjibenä å dä.
 KH: Då ji sku jägä ri, ripän?
 EH: Joo.
 KH: Hadd ji dä?
 EH: Joo.
 KH: Hörä såg däm ut?
 EH: Jaa je kann då fäll int presis tälä om hörä däm såg ut män no var-ä fäll, no er-ä fäll, no er-ä fäll på ä annä ~~väkt~~ vis, däm e då fäll mykkä längär ässä stadigärä byggd å... smidigärä å smidi jussom på nē sårts sätt, nu er-ä ju sä eländiä sjibenä, vanliä... nu för tin sä dä...
 KH: Va källä ji tökkä för... på dän tin?
 EH: Hörä vi källä sjibenä?
 KH: Ja.
 EH: Ja vi källä däm för sjibenä.
 KH: Ja... je tykkt ji talä om tjursjibenä äkksä?
 EH: Jaa tjursjibenä joo, däm jol däm tå tjurn å däm sām, däm sām vi sku ränn ve på skärän...
 KH: Ja.
 EH: på skarförä...
 KH: Jaha.
 EH: för däm jekk sä kläkkt däm... je fekk mä-n, dä va tå tälln dä...
 KH: Jaha.
 EH: däm gatt ju let-sä dänn ut, neri lannä... å dä va ju vikktitt om å finn dä ämnä... sām sku jöräss ä däm... tjursjidärnä tå... dä brukä väx ner i, ner i tällskogän, lappä brukä ju fo tag på däm der å tjör opp däm hit.
 KH: Ja.
 EH: Dä va lappä sām kommä ve dä å... å fekk-än tag på dä, dä dä er tjurä sām va, däm källä däm för självsjläppingä...
 KH: Ja.
 EH: däm vax ti tälln män, män däm hadd sjläfft lös själv sä däm sto

200B

VILHELMINA .
 Storrallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

ifrån,ifrån rättä treä...

KH: Ja.

EH: dä vax jussom-än rygg...

KH: Ja.

EH: å dä va bärä tjurn ti dänn...å om man sprättä å-n ve yxä på en
 siä sä sjlo-n lös-sä själ, dä...å blev stegä på däm...

KH: Ja.

EH: deför blev-ä stegä på däm sä däm...däm vart, blev sä fjedri å fin..

KH: Ja.

EH: dä va dä der självsjläppingä...

KH: Ja.

EH: dä va fint å jörä sjidär tå däm män tjerin ve ti däm å gatt ha
 godä reskap...hyvlä vart sām ä bekk...

KH: Ja.

EH: män däm jekk kläkk å...

KH: Ja.

EH: gammäldaxkärä sa iblann gatt däm lägg hunnsjinnhannskä önnär å
 binn fast-n hunnsjinnhannsk sä däm int sku kut åtåbak veet då däm
 rännä.

KH: Va bann däm dänn då?

EH: Ja önnär sjibenä...

KH: Jaa män...

EH: om dä va brättlannä.

KH: Ja...framom fotn?

EH: Framom fotn.

KH: Ja.

EH: Dä va då däm hadd ä dänn förfeligä sjidärä sām jekk sä lätt,
 tjursjidärä.

KH: Hö ji tjöpt däm ä dänn ämnä tå lappä då?

EH: Joo,jo däm beställt däm neifrån tå bönnrån å göbbä å...

KH: Ja.

EH: åssä då däm sām tjöl ner i lannä däm könnä fo tjöp-sä...sjiben-

VILHELMINA
 Storvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

ännä å fast, män ner i Åsälä der brukä däm sälj sjibenännä, gammäl-
 göbbä...tjöfft däm oppi fjällä.

KH: Ja.

EH: Män då dä va goä sjibenmäkärä her i fjällä lappä, en del lappä,
 däm va bra på jörä sjibenä.

KH: Va lappä bäst på dä?

EH: Njaa, däm ha jussom e egän modäll lappän...

KH: Ja.

EH: på däm..

KH: Jaa.

EH: än, än de bofastän...

KH: Jaha.

EH: bofastän jol däm littä längär framom...

KH: Ja.

EH: framom...framom der fotn stå...

KH: Ja.

EH: däm jekk opp bättär, lappä däm jol däm kårtärä framom å längär
 bakom...å dä va för dä däm skull ättj å ränn å på dän visä på däm...
 å jekk fäll goärä å...å bli...

KH: Ja.

PU: Va hadd däm sjibenä till?

EH: Va?

PU: Vafför hadd däm sjibenä?

EH: Jaa, joo, jo.

PU: Ja?

KH: Män var-ä sammä modäll för övrigt på, på-n lappännär?

EH: Jaa, joo, jo, ja je ha jort myttjä sjibenä...

KH: Jaa.

EH: hunnrätasj par.

KH: Då måst ji tälä om hörä ji...då e ji sām-än sjibenmäkär?

EH: Joo, joo, jo je ha jort i, je ha jort i flerä hunnrätasj sjidän å
 börä surbjörkä från...liän je ha börä sömtä ännä hälvmilä.

VILHELMINA
 Sturvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

KH: Nu dä sãm int,dä sãm intä vart skärä,häll tjursjibenä va annä,
 va källäss annär sårtns sjibenä?

EH:Jaa däm jol vi ju tä björkä...

KH: Jaha.

EH: män ä dä,tjursjibenä dän,dä va tjvå sårtäss sjibenn,sjiben...
 tä värt sjlag,e sjiben tä,fösjt hadd vi ett sãm vi källä för...för
 rättä sjiä dä sa vi,källä vi bärä för sjiä ä dä va långt...

KH: Jaha.

EH: långt ä smalt...

KH: Ja.

EH: åssä ett breärä kårtärä män dä va bärä kårt dä...

KH: Jaa.

EH: källä vi för ännärn...

KH: Ja.

EH: dä ha vi på vänstär fotn häll på va fot sãm han vellä spärk ve...
 dä spärk-än ve bärä...

KH: Jaha.

EH: ä ä dän sjiä dä...dä jekk,dä sto på sãm ställä dä...män han
 röf fäll på-ä nã gangän fösjtäss(annäs fäll vi)...

KH: Jaa.

EH: ä dä jekk-ä fort ä ränn.

KH: Var-ä på tjursjibenä dä va på dä visä?

EH: Jaa.

KH: Ja.

EH: Jo män sä hadd man fäll...tjursjidärnä sãm va likä bäggä tjvå ä..

KH: Ja.

EH: ä vanli modäll ä kårtärä....

KH: Jaa.

EH: män ä dän...rättä tjursjiä dä fekk dä fäll ällri värä önnär fäm
 ärnä langt int...

KH: Nää.

EH: var-ä nã kårtärä dä var-ä för kårt...män int nã brett int,bärä...

VILHELMINA
 Storvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

KH: Pass mångä tom?
 EH: Jaa, tri tum, litä väl tri tum...tri å-n hälv tum, män långt å hölkän önnär-ä sä dä va kantä på-ä sãm-än(lappstav.....), hölkä bordi däm önnär.
 KH: Ja på längnä?
 EH: Jaa.
 KH: Dä va, dä va....
 EH: Nu jör däm bärä n litn, än litn skärä ti sjibenä sãm e sä pass sãm dä du dra fingrä.
 KH: Ja.
 EH: Å ä hän stålkantä jett däm fäll ha åssä skrevä däm ju fast däm på...på fötträn sä, dä e tell-å sjläpp hannlösst nu ä hän turistä sãm ränn...däm fo ta lann va fäkän dä kan, dä ha je sett.
 KH: Män än ännärn, hur pass lang e dän?
 EH: Jaa han gatt fäll värä n säx ärnä han...säx ärnä, ä alnär, nä, nää, nää han fekk värä bärä kårt, tri ärnä...
 KH: Ja.
 EH: n fæmm...
 KH: Jaha.
 EH: han bövd int värä längär män då va-n breärä han.
 KH: Pass bre?
 EH: Jaa han, fäm tum...å iblann sä då sättä däm sjinnä rensjinnä önnär dän...tä kälvsjinnä, rensjinnä...
 KH: Ja.
 EH: spikä fast önnär-n...
 KH: Ja.
 EH: sä han glidd ällri åtäbak int...
 KH: Nää.
 EH: män, män fram då glidd-n ju...
 KH: Ja.
 EH: föränn sjinnä å va ju, dä jekk ju lätt framövar män då dä vart emot n dän busjt-n då...sä dä kär sä no for däm fort.

VILHELMINA
 Störvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

KH: Däm hadd,hadd däm ingän hölk sām ji sa?
 EH: Nää int på dänn int,han va hel han...
 KH: Ja.
 EH: han va kuvi han...
 KH: Jaha.
 EH: han va kuvi önnär han...å,å spikä rensjinnä på.
 KH: Kuvi?
 EH: Jaa.
 KH: Var-ä nå steg på dänn då?
 EH: Nää,mää han bövd int ä vää nä steg på int.
 KH: Nää.
 EH: Han fekk värä,han va likä bra om han va littä...kulli jussom ne
 hällär,han bet bärä bättär...
 KH: Jaa.
 EH: to-n bärä bättär,däm spärkä å spönn ätt vär,åssä-n langän stav.
 KH: Va källä ji framännä på sjibenä?
 EH: Sjibenbrättä.
 KH: Jaha.
 EH: Å dä va vikktitt om hörä hon skull värä jort...
 KH: Ja.
 EH: brättä,va hon tjvär oppi verä ää å stul dä jekk int sjibenä nä
 bra å ränn ve int...
 KH: Nä.
 EH: si ä dän sjidärnä däm jett värä jussom mjuk å fjedri...
 KH: Ja.
 EH: ä dän gammäldax björksjibenä vi jol...dä bövd int vi värä rädd
 dä vi sku flyg huvvästupän ti-n gröbbä...ommä dä skar ne littä grann...
 nu ä hån sportsjidärnä vi ha sett turistä hörä däm flyg...dä dä...
 dä däm...kommä di litä lösärä snö...
 KH: Ja.
 EH: bordi,tä härret...
 KH: Ja.

VILHELMINA
 Storvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

PU: Hm.

EH: littä härret, å dä bli ju-n grop...

KH: Ja.

EH: ve lössnön...ja däm ber å huvvästupän sä sjibenä dän stå rätt opp baki...å der fo däm liggä å tommäl å tommäl gu vet längä innä däm kom-sä opp...å björnä fast fötträn ti ä dännä ve ä dän...ve ä dän...stålbinningä...

KH: Ja.

EH: bänn åt, däm häkkt ne på å...

KH: Ja.

EH: å dä e grunnsipän e sām han binn på sä skrixskon no sitt däm no...män sä bryt däm å-sä benä å...dåktor Björkmän e så förbäjjät på ä dännä...dä va en sām hadd...brötä ä ben nu i våräss...

KH: Ja.

EH: n turist...han ringt ått dåktor Björkmän ^{på} Vilhälminä...här je han hadd tälä om han hadd...dä va no sönn om än dän kärn, han va från Jötebärj...."Ja ni kan liggä der, då ni ha kämmä på fjällä", sa Björkmän, "sä kan ni järnä liggä der å, då ni ha bryti benä sä"... dä va-n (.....) göbbä...han fekk ta...han va bräkätt n dän patriärk...

KH: Ja.

201 A

EH: ja iblann bruk-än värä män int...no ha je vörä der nä gangän devä Björkmän...behannlä krämpän sä je ha legä der n par gang de-på sjuk...män ällri je ha dä fott nanting han ha sakt int, män si han väl vörä på dä visä, däm tro fäll han ha vörä eträtt...

KH: Ja.

EH: å ä dän-än sām pratä vet ju int nä ve, han vå fäll ut för sä mangä gumskällä...no en gått dåktor...dåktor.

KH: Män nu...när ni talä om tjursjidä, nu ä dän björksjidärnä va däm lik ä dännän däm ällti?

EH: Njaa, män va väl olikä...vi jol fäll damsjidärnä däm va fäll, je ha no ä tökkä par ä henän.

VILHELMINA
 Storzvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

KH: Hur pass lang va, va sjibenä sãm, sãm ji jol...ätt ji själv?
 EH: Jaa dãm va fäll...fyra å-n hälv ärn å...å oppått fãm.
 KH: Å breddä?
 EH: Jaa, fyra tum...jaa iblann hadd vi dãm sãm va fãm tum å män dä
 var ä fäll littä kårtärä dä...
 KH: Ja.
 EH: män dä va skokssjidär dä...dä va jegärsjidärnä...ve lappbinnä å.
 KH: Var-ä sjillnän på dä åkkså dä på...
 EH: Joo.
 KH: på dãm...
 EH: Joodå.
 KH: på björksji, sjibenä dä?
 EH: Vää?
 KH: Dä va två slags björksjibenä dä?
 EH: Jaa, vi, dãm vart fäll littä olikä fösjtåss, dä va fäll kårtärä å
 breärä å..
 KH: Ja.
 EH: längär å dä va fäll ättäsöm han vellä ha dãm tell.
 KH: Jaa.
 EH: Rakk fäll int sä längä.
 KH: Nää.
 EH: Dãm jekk ju...män dãm, dãm e ju stadigärä än ä hän tjöfft sjibenä..
 män nu no er-ä fäll gött å ränn ti ä hän limmä sjidärnä dä tro jag å
 då dä e bra förä dä no e dãm go å ränn på...
 KH: Ja.
 EH: fjedrä gött å...
 KH: Jaa.
 EH: män int sãm, int i jaktn å, int i jaktn dä lämpä dãm sä no intä nä
 bra int...jaa dä finns ju dãm sãm e störrä å, dãm...
 KH: Dä kan ju värä störrä typär...
 EH: Joo dä, joo ste, störrä å, män dãm syns ju pulls å gå ~~åxåxxx~~ ä hän
 turistä...

VILHELMINA
 Störvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

KH: Jaa.
 EH: ti jupsnön män däm jett ju byt om...
 KH: Ja.
 EH: Ä hñn jurlekärñ sãm var ä henän i våräs,n tålv styttjã...
 KH: Ja.
 EH: dãm sjlet no-n hunn...
 KH: Ja.
 EH: då dä va jupsnön...
 KH: Ja.
 EH: män dãm bytt ju om ättä,män nu häll dãm no värã,hã-på värã...
 jekli på ränn ä hñn turistã nu från stedrä,si dãm fo int kommã hit
 dãm sãm e rekkitt villussäl int...
 KH: Nä.
 EH: från Skånä int.
 KH: Nä.
 EH: Dä var en kvinnã från Skånä dä va sönn om ã...hon könnä int stå
 på sjibenã,dä va väl gammlappgöbbän n Lasj Bruno hñn,je sa ätt-n,
 hon bodd,dãm bodd der...
 KH: Ja.
 EH: ãe gatt-n fäll ta å jãlpã littä grann,hon grinnt ju-n dãn...
 KH: Jasså.
 EH: funderã va hällsingän hon skull hittän opp i dettã lann...å intä
 könnä ränn,å annrän jol närr tã-ã...
 KH: Ja.
 EH: (sä no kan dãm värã) otäkk å iblann...
 KH: Ja.
 EH: sömli...
 KH: Ja.
 EH: fessã dä e turistã.
 KH: Nu på sjibenã...va källä ji dä,där ji hadd fotn där,va källäss
 dä på gammãlt sätt,på gammãlspråkã?
 EH: Nj...

VILHELMINA
 Störvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

KH: Sa ji fotn ått...

EH: nää,dä vi sättä inn fotn ti?

KH: Ja.

EH: Ölä.

KH: Jaa.

EH: Hä,däm hösj ju käll tåremmä då däm börj på käll på mdärnärä
 språk...

KH: Jaha.

EH: tåremmä ha je hört.

KH: Ja,däm sa?

EH: Vi källä-nä för ölä...

KH: Ja.

EH: sjibenölä,

KH: Ja.

EH: åssä var-ä fäll binnä då å lyttjän.

KH: Binnä å lyttjän va e dä för sjlag då?

EH: Jaa dä va ju däm vi sättä fast...en gå,fösjt va ju ölä i jörning
 sjibenä...ä denän,framom...

KH: Ja.

EH: åssä då...åssä då-n lerlyttjä...säm e dregä inn då breddäve...

KH: Jaha.

EH: åssä då...dä gå tri lyttjän ti värt sjiben...

KH: Hm,hm.

EH: synt,dä drag sättäss på lyttjä då på ölä ä denä å tre-ä opp ä
 denä åssä ijörning än dän lyttjä...säm gå tjvärt jörning sjibenä...

KH: Ja.

EH: å sä på dä visä då e,dä sitt ju lyttjän då,däm sitt ju då åssä
 knyt ijänn ölä då,opptell...

KH: Ja.

EH: å dit ve lykkän der...orubbät...dä gå-n dän lykkä å säm sitt...
 inni ölä...

KH: Jaha.

VILHELMINA
 Storvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

EH: inni sjibenhöla...

KH: Ja.

EH: ölhöla...

KH: Ja.

EH: dä källa vi för rälöslyttjä.

KH: Vafför dä?

EH: Rälöslykkän...

KH: Jaa.

EH: för jekk hon å...då,då for ju ä dän binnä å snörrä däm ju rönt-
ärkring...

KH: Joo dä fösjtä.

EH: dä va hon sām höll...dä va-n dän lyttjä sām höll ölä...

KH: Jaa.

EH: dä e dä sām e frågän om,hon jett värä stärk å...

KH: Ja.

EH: å smord å sä int hon gå å ve en gang.

KH: Män binnä va va dä för sjlag då då?

EH: Då hadd vi remmän då...

KH: Jaha.

EH: då hadd vi remmän då ti ä dän...smolyttjän sām gå framått.

KH: Pass,va va dä för sjlags,va tökkä remmän sām,häll var-ä...

EH: Dä va bfeä remmän...

KH: Ja.

EH: däm to vi tjvå värv ikring fotn...lykk...dro åt-ä ti-n lyttjä
då på-n dän siä å...for tjvå värv...vi hadd-ä dubbäl bakom fotn...

KH: Ja.

EH: åssä då to ä dännä ä,äen övär å sättä dittän å,å tjvinnä fast
bärä littä grann...

KH: I annär lyttjä?

EH: män ällri sä knöt presis...

KH: Nähä.

EH: vi lurä bärä för dä könnä värä falitt om man...sättä fast-ä för

VILHELMINA
 Storzvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

Ällti sä int han...om hon sku...då jekk-ä ju bässt å ta lös då...

KH: Ja.

EH: sä då,då hon va blöt(å körnsjti),han gatt ju jussom lur...flerä värvä.

KH: Jaa.

EH: Je ha no ä par...dä vet ja.

KH: Män nu va hadd ji för sjlags stavä då ji rännä...gämmält?

EH: Vi hadd-n langän björkstav ve-n järnsnöddä på een..

KH: Ja.

EH; använnä bärä en stav.

KH: Jaa.

PU: Annär een var-ä nånting där då?

EH: Nää bärä-n flatfläkk på-n,jussom än litn...säm va tegä littä flatärä å jort jussom än litn...jussom än litn skövääl på-n,goivoiaekläsjkä.

KH: Va sa ji?

EH: Goivoiaekläskä...hetä-n på lappskä...sköväältjäppan på svänskä.

KH: Jaa,va använnä ji dänn till då?

EH: Fekk petä önnä fotn ve-n...

KH: Ja.

EH: bröt ti snön litä å si ättä littä grann.

KH: Män ä,hadd ji ingän kringlä häll trygä häll...

EH: Nää,näädä,nää,dä er int,dä hadd int vi,(nä dä e-n ny idé) å vi nyttä stavän sä litä då vi rännä,la-n för dä mässtä på aksjlä...på en axäl.

KH: Män dä va fäll en jaktstav kan händä?

EH: n jaktstav...

KH: Ja.

EH: tå björk...han sku värä sä pass stärk sä han skull häll å sjlä-n värj övär...smalryggän...tells han skull sig ihop.

KH: Jaa.

EH: De,dä va der däm sjlo...

VILHELMINA
 Storzvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

KH: Ja.

EH: skull sjlå värjän...

KH: Ja.

EH: bakpå...å no va dä sämmä om han hamrä tell på skälln på-n på,
 han bökkä bärä på...

KH: Ja.

EH: bökkä bärä ne för värt sjlag.

KH: Hadd ji nän vällä dä gammält dä?

EH: Nää.

KH: Ingänting?

EH: Nää, bärä tölämoä...vällä ve dänn, tjerän...

KH: Jaha.

EH: tjerävällä.

KH: Jaha.

PU: Källä ji dä för vällä i gammältin å?

EH: Jaha, jaa vi källä-nä för vällä...

PU: Ja.

EH: tjerävällä.

KH: Jaha.

EH: Int nyttä vi nä annä int.

KH: Je ha hört på sämliä håll däm ha talä åm isvällä?

201B. EH: Isvällä?

KH: Jaa, däm skull ha dregä is på...

EH: Nähä...nä int isvällä int...

KH: Nä.

EH: int var-ä fäll nä sãm källässä för isvällä män däm källä-nä
 män dä däm sa ää dä...d, dä dä...dä dä blev jussom is Önnär sjidärnä..

KH: Ja, ja.

EH: dålitte förä...

KH: Ja.

EH: dä källä vi, sa däm brinn Önnär.

KH: Jasså.

VILHELMINA
 Storvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

EH: Jo...dä frös fast på sjidärnē fösjtåss...

KH: Ja.

EH: rimmä å...

KH: Hm.

EH: då var-ä dålitte rännförä dä...

KH: Ja.

EH: då jälpä nästän int nē patäntvällä hällär...

KH: Nä.

EH: trö je nē vidärä ått dä förä int.

KH: Sa däm brinn önnär?

EH: Jo...

KH: Jaha.

EH: brinn önnär.

KH: Jaha.

EH: Härbärt Abrähämsän, gamlä postberärn neri Luspän...

KH: Ja, ja.

EH: han sa dä han hadd hört dä fålkä sa...dä brinn önnär, sa-n...

KH: Ja.

EH: å je ha ju rittä opp sjibenē sa-n, å köxä önnär däm, int faan si ja fäll dä brinn nanting int...int brann-ä dä va ju isn önnär däm, sa-n, ällri brann-ä int...no minns ji tell han?

KH: Joordå n Stor-Härbärt...män va, va sa ji, om förä dä...ä om dä jekk lätt hörä sa ji dä?

EH: Om dä jekk lätt?

KH: Ja.

EH: Ja då sa vi, dä e kläkket förä, kläkket sjibenförä...

KH: Åm int dä va...

EH: då jekk-ä kläkk.

KH: Å motsatsn dä?

EH: Jaa, tröggt.

KH: Ja...å åm dä jekk bakått?

EH: Bakhärt.

KH: Jaha.

EH: Bakhälkä.

KH: Jaa.

EH: Ä dä tör däm föll segä änn i dännä dag?

KH: Jaadä, härt säm i bakhart säjj vi.

EH: Ja.

KH: Jaa.

EH: Män bakhärt på bonnskä.

KH: Ja, män dä va ju olikä på om, om dä va spär ällär int dä va spär äkksä?

EH: Jaa, joo dä var ingän anörj.

KH: Jassä va sa ji?

EH: Anörj.

KH: Jaha.

EH: Jo...ä far-n, for-n dä sa vi dä va anörjä.

KH: Jaha.

EH: Jo...ä dä däm säm hadd godä himmjordä sjidär...

KH: Ja.

EH: dä, däm jekk än dän anörjä om int du säg-ä...

KH: Jassä.

EH: män dä sku sjibenä värä jort gött dä färd däm anörjä själv...

KH: Ja.

EH: dä var bärä kläm på ä ränn.

KH: Jaa.

EH, Män dä fekk int kantä värä skärt på sjidärnä deri brättä int...

KH: Nä.

EH: utan däm ske värä avrundä sä dä...ä hon skull värä gött brättä...

KH: Ja.

EH: sä hon färd ä dännä...dä va gammällappä säm sa dä e godä sjidär däm jekk spörä själv, däm jekk ättä anörjä dä va bärä ä klä på ä ränn ...ä dä va sant dä...

KH: Ja.

VILHELMINA
 Storvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

EH: no va däm finnt avrundätt sjidärnä framve å der å brättä gött ställt...

KH: Jaa.

EH: int tjuvärbrättä int...

KH: Nä.

EH: int fo,ske sjibenä värä tjuvärbrättä int för ska gå gött å ränn ve heri fjällä,ske börj å ta opp långsamt bärä littä grann å bra no långt.

KH: Män bakändän då hörä...

EH: Jaa bakännä däm å va säsjellt jort däm å däm,däm va hyvlä tå littä sä däm,sä däm,däm höll opp littä grann...

KH: Ja.

EH: håll åpp littä...

KH: Ja.

EH: sä i fall han sku gå åttäbak ve däm...

PU: Ja.

EH: sä,sä int däm sku då färä ner i snön sä då hadd vi n littn... littn minstä aning sä der...män int fekk-ä fäll värä,fo-ä fäll värä nä mykkä,män sä pass sä dä,tåhyvlät littä grann sä dä e...

KH: Då ji for utför va källä ji dä för då?

EH: Ja dä källä vi fäll för hurr.

KH: Jaha...dä va bärä hurr dä?

EH: Jaa vi hurr...

KH: Män brukä ji svängä jussom sjlalomåkrä?

EH: Jaa,nää...dä,int visst vi å nä namn sām källäss för sjlalom dä int,häll sjlå om int...

KH: Nää.

EH: uttän vi källä-nä för sväng...

KH: Jaa.

EH: å dä tör värä derättä,ättä dä olä dä nu...sväng åm...

KH: Hm.

EH: betydär dä sjla,sjlalom...

VILHELMINA
 Störvalen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

KH: Hm.

EH: häll sjlä äm...

KH: Ja.

EH: på nåsjkä, dä e från Märjä ä dännä...

KH: Ja.

EH: ha kommä...

KH: Ja.

EH: int ha svänskä könnä ä dännä förut int...

KH: Nä.

EH: ikke!,nää dä e nåsjkt...

KH: Ja.

EH: dä e...å Hardangärsvingän å tökkä dä m käll...

KH: Ja.

EH: dä e,dä,däm hadd börjä ler-sä dä der...

KH: Ja.

EH: å dä er från...dä er dä gamlä jegärnä...

KH: Ja.

EH: såm hadd...såm ha uppfönnä ä dännä ve...män ä...man stå-sä oppi fjällä kann-än int ä...han jett könnä jirä ä dän jirä...

KH: Ja.

EH: å svängä.

KH: Ja.

PU: Könnä ji dä ännä fast ji var lapp här?

EH: Joo,joo,joo,jaa.

PU: Ni hadd ingä namn på svängä intä på nä vis?

EH: Nä,ja vi sa bärä sväng.

PU: Jaha.

KH: Ja...nä dä ji rännä på sjlättä va sa ji ji jol, dä dä?

EH: Va?

KH: Dä ji skull ränn ne-på sjlättä va va dä för sjlag?

EH: Jaa..dä va ju bärä räkänning dä för...

KH: Ja.

VILHELMINA
 Störvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

EH: då var-ä, int källä däm ä för åk på dän tin, åk sjidär int...

KH: Nähä.

EH: nää int dä int, dä tykk je var int nä åk int...

KH: Nää.

EH: uttän...nä vi källä-nä för ränn.

KH: Ja...å oppför va sa ji då då?

EH: Oppför?

KH: Ja.

EH: Jaa dä va fäll, dä källä vi för motlannä...

KH: Jaa.

EH: vi tykkt dä va motlannä.

KH: Nu då...nu ha ji, mått ji talä åm va ji hadd för värktyg då ji sku jörä sjibenä å, jörä sjibenä?

EH: Jaa dä e, e fäll åtsjilligä dä...e fäll int sä mångä...

KH: Kann ji...

EH: hövlä int...

KH: säjjä hur...(åm ji börjä ve...)

EH: dä e fäll...en krokän, kroki höv, tjvå sårtäss krokihövlä, en störrä å en minnar..

KH: Va menä ji me kroki hövlä, er-ä självä...

EH: Jaa...

KH: blaä...

EH: jaa...

KH: sãm e kroki?

EH: sãm...tunnhyvlä nu, je vet då int...hörä däm käll däm män dä e, däm käll däm ju för kroki hyväl...

KH: Ja.

EH: här, å däm e ju runn, ve runn tann på...

KH: Jaa.

EH: hadd vi, använnä vi tjvå då...

KH: Ja.

EH; åssä hadd vi då en...åssä...åssä en rak...hölkhövlä...

VILHELMINA
 Sturvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

KH: Jaha.

EH: såm vi hyvlä opp hålkän ve, jaa vi använnä ju dän der krokigän
 å littä grann der, ti dä å...

KH: Ja.

EH: ve krokigärä hyväl... åssä då en tell hyväl då... dä, dän sist
 sprönthöväl, såm vi... spåntä däm på siän om... littä grann, sä vi ler.
 däm e ju jort dä der sjiärnä däm e ju jort på dä visä dä e ju fall-
 sä ne...

KH: Ja.

EH: littä grann...

KH: Ja.

EH: sä dä vart-n litn klakk, en sjiär imellä... från der ölä e bärrä
 opp der...

KH: Javisst ja... dä er dä.

EH: sä int er dänn, sä däm er ju...

KH: Ja.

EH: då er-ä ju dä då bli-ä ju meen på sjibenä då dä såm e önnär...

KH: Jaa, ja.

EH: dä källä vi för me, me, me, megångän... medn, sjimedn...

KH: Ja.

EH: på vär siä...

KH: Jaa.

EH: jol ju bre å runn hålk ti däm...

KH: Ja.

EH: nu hör je lär dom värä...

KH: Ji källä-nä för hölkän i mittn åssä, åssä...

EH: Jaa hölkän i mittn.

KH: Å på bäggä siän var-ä?

EH: Å på bäggä siän då var-ä nespåntä...

KH: Ja.

EH: spröntä ne, dä källä vi för skötthöväl...

KH: Ja.

VILHELMINA
 Storrallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

KH: Sjiskötthövaln.

KH: Ja.

EH: Å han e jort älljässt han int er-ä nän vanli, jussom en sårts
 simshyväl ja vett...källä-nä...

KH: Män på, på Önnärsiä älltså, där breve hölkän, var-ä dä sām hetä meä?

EH: Jaa.

KH: Dä sām gle?

EH: Jo dä sām dä glidd på.

KH: Jaa.

EH: Dä sto bärä, dä m va nehölkä sä myttjä sä dä to bärä, dä dä va härnt
 förä sä to-ä bärä på dä der medärnä...

KH: Jaa.

EH: sām, å dä m va smal dä m bärä-n...ja dä va fäll...

KH: Ja.

EH: ing, tredjedolls tum.

KH: Ja.

EH: Å-n del jol dä m ju ännu skärpärä...

KH: Ja.

EH: å smalärä dä der...

KH: Ja.

EH: hölkä dä m, hölkä bordi sä dä to bärä på kantn, dä m sām sku ränn
 ti högfjällä sām...inni Masjfjällä, en ripjegärä der dä m börjä jörä
 dä m på dä sättä dä m...dä m hyvlä dä m sām-än läggstav...

KH: Jaha.

EH: sä dä, då män dä dä sto dä m sä litn stunn dä der kanternä dä m...
 dä dä va sä vasst sä, jikk dä m ju bårt förärä.

PU: Män dä va för å kunnä styrä dä?

202A

EH: Joo, joo häll sä dä m sku bit sä int dä m sku gli å siä...

KH: Jaa.

EH: dä e rent falitt kommä oppi högfjällä der dä va bärä isn å, å to
 på gå tjvärtoför.

KH: När ja va ne-i Anunsjö sä var-ä en sām visä nånting sām källäs

VILHELMINA
 Storzvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

för-n lapphövål, ha ji hörd taläs åm...

EH: Jaa, joo, joo...

KH: Va e dä för...

EH: Jaa däm källä, jaa dä e-n...dä e-n tökkän järnhöval...jo henän, ä henän...ha je ju-n...tökk...(.....) hännä källä däm för lapphövlä...vi, dä e viärrä tann.

KH: Jaha.

EH: Jaa (jetällärn) va ju, (jetällärn) e ju ganskä gammäl i bruk.

KH: Jaa män hon e intä kroki häll på nä vis?

EH: Nää, nää.

KH: Trodd lapphövlä sku värä dä?

EH: Jaa, jaa.

KH: Ä dän kroki hövlä...

EH: Ja-n lapphövål jaa han er sä...han e jort på...dä e-n sjibenhövål män lappä jol däm littä annäs j än vi, däm jol...däm jol däm på dä visä sä däm hadd jussom ä hanntag frammi...

KH: Jaha.

EH: ä lappän han vell hövål ått-sä...på hänn visä, kärv ä hövål ått-sä...boon ä svänskä däm hövål från-sä däm.

KH: Jaa, däm ha...

EH: Lappän han...gnag i på framövar han, ått-säg...ä då väl-ä jussom krokitt ä då litt, han ha int, då ska-n jett sekt i si ättä, han sji ju ällri nanting hörä...han hyväl ifrån-sä sä han si ommä dä e rakt ä rätt int...nää han ligg ä dra ått-sä...

KH: Ja.

EH: kärv i på ä dra ått-sä.

KH: Män han ha väl ingän hyvälbank lappän sä dä ha väl då känsjä...

EH: Nää, jaa, joo, däm ställt no opp ti bjärkän...

KH: Ja.

EH: utä, litä klöfft opp...

KH: Ja.

EH: en del va ju bra, däm jol fögän bra sjibenä en del lappä...

VILHELMINA
 Storzvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

KH: Jaha.

EH: män e, en del lappä va, jo! godä sjidor, en sãm hetä Nils Nilsn-
 Stemp...han jo! finä sjidär åssä var-ä en lapp heri Røbärjä hennä
 (...)(Jon Tomsn?)...) vi källä han jo! i, int sä dåligä sjidär...

KH: Ja.

EH: dä va jussom bästä sjibenmäkäkä tå lappä då her...män däm skräpä
 myttjä...lappä, sjlet på å...fösjt skrapä han...

KH: Ja.

EH: sen hyvlä han...å sedän tälj.

KH: Jaa.

EH: Däm börjä på grofft velljtjä.

KH: Jasså.

EH: Joo, sä dä, å då börjä däm skräpä...

KH: Ja, va då ve, knivän?

EH: Jaa, ja däm skräpä ve knivän.

KH: Jasså.

EH: Män då fekk däm si däm gatt ta på höväl...

KH: Jaa.

EH: män då däm hadd hövlä-n stänn sä såg däm, däm fekk no ta ått yxä
 å tälj å.

mykkä

KH: Jaa, hör pass fikk ni betart för ä par...sjidär?

EH: För ett par rektitt sjidär?

KH: Ja.

EH: Tre kronor...

KH: Jaa.

EH: då fekk däm monterä däm å.

KH: Hur brättä man däm?

EH: Hör däm brättä däm?

KH: Ja.

EH: Jaa dä va på tjvå olikä vis dä...en del använnä en sårts brätt-
 meä...

KH: Ja.

VILHELMINA
 Storvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

EH: sömm-än...söm däm jol å,ve-n böjjän på sām han ske si ut,däm
 böjd dām men dām va rå...sjibenä...män tā hårrt virkä...jaa dä jekk
 ju tōrkä dām å sen män då gatt vi blöt dām dä ättäpä fōsjtåss...

KH: Ja.

EH: sä dām vart ju bärä,män bäst var-ä ju om han hadd tård opp sji-
 benämñä dä,dä han böjd brättä på-ä fōsjt å främst nasäner sām dām
 sku si ut,ve-n dän brättmeän...

KH: Ja.

EH: å tōrkä littä grann sä int han,sä int han tōrkä...dām va ju
 tōnnärä hyvlätt dä sä dä...dä tōrkä ju fort fōsjtåss.

KH: Dä va enä metodn dä vä?

EH: Vä?

KH: Dä va enä metodn.

EH: Dä va enä metodn...

KH: Ja.

EH: å-n del dām använnä-n vi..."Säxtiättän" å noli Tärnä der böjd
 dām dām ve-n,ve-n vi...

KH: Ja.

EH: sām dām...vridd,å häkktä ti,jol-n lyttjä på viä å häkktä ä sām-
 änn å drog opp å...ässä-n spik devä annär een devä ölhölä nästäsjsj...
 han va lang,dän viä gatt ju värä lang...tōjd opp-ä dä å sä sättä-n
 pinnä önnär...

KH: Ja.

EH: sättä...jol dä ve brättä...

KH: Jaa.

EH: dä å jekk ju...deri,män han jett ju jussom ta på börj tämm tell
 ämnenä ve hännrän fōsjt å...

KH: Ja.

EH: tukkt tell-ä littä grann...hännrän rå fäll ve-ä dä.

KH: Ji behövd int ängä,ängä nånting på-ä?

EH: Nää,ällri nän gäng int...int,nää,män dä könnä-nä ju gå ne dä han
 vällä-nä å brättä-nä dä jekk-ä ju,jekk ju brättä dän ne...

VILHELMINA
 Storrullen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

KH: Ja.

EH: män då var-ä ju-n lätt sak men hon va,men hon va värm tå tjerän
 då var-ä å ta ti-ä å håll opp-ä littä ve hännrän sä böjj du tell-ä,
 rätt tell-ä...

KH: Ja.

EH: nepå.

KH: Ja.

EH: Då spenn-än opp brättä sām han vellä...

KH: Jaa.

EH: tells dä körnä då...

KH: Jaa.

EH: dä va hädd värmtjerän på,hadd,å brä,å brännt,brännt inn-än...
 int gå-ä ha,då han ske väll sjibenä no jett-n fo brä,bränn inn dām
 ve värmän...mot elln...

KH: Jaa.

EH: älljässt ligg ju bärä rätjerän uttäpå.

KH: Då han bränn,väll ji intä ti solä int?

EH: Ja,joo på vārñ då vi,dä källä vi för sammärväll.

KH: Jasså.

EH: Joo...å vällä ti solä då på vārñ då vi hadd sjlutä ränn.

KH: Jaa.

EH: Kär nu,nu kann dām,häll nu gå-ä ju bra å väll sjibenä om han
 ha nē sjibenä å väll ve...

KH: Ja.

EH: fo-n ju...stryk på dām tjerän å ritt dām mot solä...då dra ju
 sömtä inn,män int far äll tjerä inn int...

KH: Nää.

EH: då ska dä sjidärnä då ska dām skrapäss bort n dām...grovärä ytä
 tå då...

KH: Ja.

EH: män då gå dām kläkk å fin å,en del brukä lägg ne dām å...då dām
 fiskä sä...la dām fisktärman på dām...la dām oppne då å la fisktär-

VILHELMINA
 Storvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

än,däm vart littä fet då...

KH: Ja.

EH: dän jekk kläkk å lätt dän då vintärn ättä då...skräpã tã ä dän.

KH: Ja...däm hadd sinã metodär å vällã i ällã fall.

EH: Jo,joo.

KH: Va jol däm ve-n här undärböjningän häll,häll var-ä stegä ji källä dä för?

EH: Jaa.

KH: Dä söm...

EH: Jaa,joo,joo.

KH: på bjärksjibän gatt,dä gatt...

EH: Ja.

KH: däm ju jörã,dä va väl int...

EH: Joo,joo...

KH: naturã å...

EH: dä gatt letäss tökkä,dä gatt letäss tökkä virkä sãm...sãm sto på dä sättä.

KH: Jasså.

EH: Merändeln sä fikk man int me,mer än rekk,rekktitt ett borti björkã...

KH: Nää.

EH: en hãlvä hon sjlo sä dä steg på...

KH: Ja.

EH: å dän annrã vart ått annär hällä...

KH: Jaha.

EH: män då var-ä ju oduglitt dä söm...

KH: Ja.

EH: for ått a...män då dä sãm sjlog-sä stegä på,dä stå dä på sãmã vis veet.

KH: Jasså.

EH: Joo...sä deför er-ä en kånst å...å huggã sjidär,sjivirkä.

VILHELMINA
 Storvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

KH: Jaa.

EH: Män då i blann om man kan finn sä storn björk sä han fo tjvå par
 borti-ä...

KH: Jaa.

EH: dä vå godä sjidär dä...

KH: Ja.

EH: män då jett-ä värä stor å...

KH: Jaa.

EH: å grov å fin...

KH: Ja.

EH: sä han fo klyv-ä i...fyra delär.

KH: På längnä häll...

EH: Jaa.

KH: på breddä?

EH: Jaa, ja på, fösjt, fösjt mitt på...

KH: Ja.

EH: fösjt på dän sättä...

KH: Ja.

EH: åssä då annär hälvä då fo-n ta(hunn)dän åkkså...

KH: Ja.

EH: då mitt på ijänn...

KH: Ja.

EH: då stå-ä i(ek), då bli ven opp å ne dä e styvässtä sjibenännä dä...

då ta-n bort, tälj bort dän der ryggän då sām bli fösjtåss.

KH: Ja.

EH: Dä e jussom då han jör fijolä han let tjurven.

KH: Jaa.

EH: Dä bli ingän flatve ti dām, ti dām...

KH: Nähä.

EH: sām e tegä, sä fo man jörä då je ha letä tell fijolvirkä...

KH: Jaha.

VILHELMINA
 Sturvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

EH: dä,dä skä deläss sä ven stå opp å ne,å kant.

PU: Ja.

EH: dä e vikkt,vikktigä ting.

KH: Ha dä vöra,att däm ha tävlä på sjidär här gammältin oppi...
 Nä.

KH: intä,förä dän här modärnä idrättn?

EH: Nää,nää,ja dä va bö,däm börjä her gammlän män däm sjlutä ve ä
 dän dumhetän.

KH: Tjörde däm ällri ikapp dä ällär rännä ikapp å provä...

EH: Njää,

KH: ä dännä på dä visä?

EH: njää,no hadd däm fäll provä väraan sä pass däm visst vem sãm va
 värrä å bättär å sämmär på ränn...

KH: Ja.

EH: en del va ju styvä åkärä...

KH: Ja.

EH: å-n del va väl sämmär män int hadd däm fäll legä ti,ti nãn tren-
 ing för å,för å öv-sä tökkä för däm ha...han ske ränn i rypskogän å
 revjaktn å,å ättä villebrää däm fekk no trenä-sä nog.

KH: Ja.

EH: Int,int ä hänn...sportn nä dukkti int...å dä tykkt fjällkärä,je
 gruv mä intä nu ännu i dännä dag...dä däm lägg ne sä myttjä ärbet på..

KH: Hm.

EH: när däm sjlut ve ä dän dumhetän ti radio,å stäkkhålmstidningän,
 sportnyheternä...å dä ha vort sä,för,bärä idi,idiottal om namnä å
 kärä sä dä finns ingän männisj sãm ha nãn redä på va dännä va för
 särts kär...int tjänn däm fäll tell nä tökkä namnä.

KH: Nää.

EH: Een hösj färä sä å dän annärn sä å...å ä hãn tusänäss bällspelärä
 ...en hop idiotär...ja självä kungän häll ve ä dännän...å tyx-n...

KH: Ja.

EH: fåfänglighet,förjänglighet...

VILHELMINA
 Störvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

KH: Jaa.

EH: Älldeläss rent...

KH: Ska vi vil-äss ett tag?

....

KH: ...spelä ha ji jort sen ji va bån?

EH: Njää,joo,joo no ha je fäll spelä littä grann...

KH: Ja.

EH: börjä fäll rätä å spelä...

KH: Jaha.

EH: je jol-mä en fijol då je va litn...tord väl värä kansjä fjortän
 år...

KH: Jasså.

EH: nää je var int,tålv år...

KH: Jasså.

EH: då jol jag en ättä-n ritning je hadd sett ti-ä gammtidningsbla,
 ti Aftonbladät...

KH: Ja.

EH: å läggä tell enn...

KH: Ja.

EH: å pappä bjudd fäll tell å jälp-mä littä grann...vässäs särjän
 dän littä grann för han hadd ju vöra i Skanshålm han...sä han järt-
 mä ju littä grann män dä va primitift på dän tidn...tell å byggä en
 fejol...

KH: Ja.

EH: sne å skakk å vinn.

KH: Ja.

EH: män dä jol ju däsämmä je fekk mångä...fabriksbyggdä fijolär sãm
 e dä...

KH: Ja.

EH: sãm e både sne å skakk å vinn.

KH: Ja.

VILHELMINA
 Storrallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

EH: Å däm sãm jöräss, seriäbyggdä fijolär...

KH: Ja.

EH: i Tysklänn...

KH: Ja.

EH: däm källäss för seriäbyggdä...

KH: Ja.

EH: dä där fijolärnä.

KH: Ja.

EH: Dän enä jör...dän enä jör särjän...

KH: Ja.

EH: Å dän annrä jör, åssä kann-ä värä en...andrä sãm jör-n båttn, dän tredje han jör...låkkätt...å dän fjärde han jör, på-ä fabrik där däm jör halsn, håll snäkkän sãm dä källäss å sen er-ä greppbredä å skruv-ärnä å dä der å grejje önnä för önnä...å sen då limm däm ihop-å...å stämm-ä sä var-ä väl å stämt int-ä sä var-ä fäll int dä int...

KH: Nää.

EH: däm li limmä fäll dit, limmä fäll ihop-ä så, dä könnä däm jorä der försjtåss.

KH: Män då ji jol-n dän försjtä fioln, då ji tälkä om hörä ji to virkä å dä enä me dä annrä?

EH: Jaa, dä to ja fäll, dä letä ja björk försjtåss...

KH: Jaha.

EH: letä björkvirkä ti, ti särjän å...å baklåkkätt...

KH: Ja.

EH: sä hadd je fäll tegä-n gammäl...granbit, dä va ju tjurn ti dän å dä var ju intä, nä primä fijolträ försjtåss int...

KH: Nä.

EH: dä va tjurräkän ti-ä, ä älljässt ska dä intä värä tjurn nä dä ska int, i dä her ska dä int finnäss tjur int, utan dä skä värä finnt... ådrärnä ska står rätt rakt ne sä dä e liggände på dä her sättä... män je hadd fäll tegä bärä bordi-n breä försjtåss, dä va fäll int...

VILHELMINA
 Storzvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

bordi-n bäkkestomp häll nä sslag å...dä vart föll int nanting.

KH: Ja.

EH: Män ä...egändomlitt der sä, ja han jol ja ve fäm strängä ti.

KH: Jasså.

EH: Joo, dä far min sa, n rekkti fijol skull-ä värä fäm strängä.

KH: Jasså.

EH: En sträng sām gå her, sām gå her inn her...sitt ti-ä hāl säsjellt er-ä-n, sä, der...ti dän her stränghallärn å dittän, n fämte skruv her-äppä, dä va justrängän dä.

KH: Jaha.

EH: På dän tidn sä skull-ä värä justrängän, han stämtäss likä ve, ve a-sträng, a-strängän...sämmä ton.

KH: Å han låg unnär han?

EH: Han låg undär han, han låg undär å kømmä fram her...han kømmä fram her undär halsn, undär greppbredätt...

KH: Jaa.

EH: dä va felätt bordi sä för strängän sä han...han svävä fritt...

KH: Ja.

EH: kanhändä dä...kanhändä dä va int sä dumt dä der dän...dä va sammän brummsträng sä...

KH: Ja.

EH: likä sām däm använn nu på...ä hän nykkälhärpän...

KH: Jaa.

EH: dä e mångä strängär på dän...

KH: Jaa.

EH: sām källäss för brummsträngär, dä e lösä strängär däm speläss älldri på nanting män däm e, män däm e stämt...joo dän sträng, jaa män han låtä rätt sä bra män, män måttn däm va kansjä ingä äxaktä på-n int...

KH: Nä.

EH: nää, ingä äxaktä mått herifrån å, å opp tell sadäl n å ingä äxakt mått på, på greppbredätt å...å ej hällär sām innhuggätt her å...vi,

VILHELMINA
 Sturvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

vid...f-hålan hännä,dä ska värä...ve presis e visst avstånn herifrån..

KH: Jaa.

EH: å hit der ställä ska stå...

KH: Ja.

EH: dä källäss för innhuggätt dä her ällärn her,dä her små skårornä
 såm e sättä opp mer på enkom.

KH: Ja.

EH: Dä e nogä för dässä f-hål...

KH: Ja.

EH: finä f-hål dä kan man få...ä hännör för...

KH: Ja.

EH: då dä e jort finä f-hål.

KH: Ja.

EH: Dä e ä litätt instrumänt dä her...dän her fijoln män dä er ett
 invekkläti instrumänt...

KH: Jaa försjtå dä.

EH: för dä ha gått bra jörä-n fijol om man sku fo jörä-n fijol ve
 olik...ve sämmä tjåkklek...

KH: Ja.

EH: på plättornä...baki...nu källäss däm för klangplättor dä her,dän
 övre å dän nedrä.

PU: Män ni källä-nä för,för låkkä å...

EH: Jaa å båttn...

PU: Jaha.

EH: för...

PU: Ja.

EH: nu fakkspråkätt sen dä kommä inn i,däm seg int sä int nu.

PU: Dän här judsträngän brummä dän oberoände av vilkän sträng man
 spelär ävännför?

EH: Joo ha han juä littä grann,han,han je-n litn dällring ti fijol-
 kråppän...

KH: Ja.

VILHELMINA
 Sturvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

EH: n littn svängning såm han håll n litn jämn svängning på...på,på,
 på fijolkråppån...för dä fijol skä...n fijol ska låtå bra dä e,han
 ska värå byggd på dä sättä sä,e,han utjör en,en idel svängning...en
 idel svängning,värendå litn detålj ti-n fisjol ha sin betydålse,
 snåkkån å,å dä her vindlingårnå på-å å,å ålltsammåns dä ha...då ha
 sin betydåls ållt såm er...f-hålan å båkkårnå å...breddn övär...övär,
 övär midjån å,ållt...då her,dån her fijoln,då e Guårneriåmodåll...

KH: Ja.

EH: del Gesu,italienårå...

KH: Jaha.

EH: dä er intå en Stradivarius modåll dä her int...

KH: Nåhå.

EH: dä her,en guårnerifijol han e,han e något breårå övär midjån henå.

KH: Ja.

EH: Då syns,jaa je ha ju ingån,mån je ha hadd-n...Stradivarius en,
 mån je ha int nån hemmå,je ha int nån...kvar tå dån je ha såld en,
 je hadd en mån je ha hädd åvä dån nu...då va-n Stradivarius modåll
 mån långdn dä...långdn dån å likå på ållå...he kråppån på-n Stradi-
 varius å-n Guårneri håll-n,håll-n,håll-n,håll andrå storå mäståre.

KH: Ja.

PU: n dån justrångån var-å vanlitt för dån hadd justrångån på fijolå?

EH: Nåå,nåå int var-å vanlitt ållt,int var-å vanlitt mån her i Vilhålm-
 minå sokknå dä dån såm börjå bögg farbrorn min å å dånå dån,dån
 haddå kommå inn i nå sårts judstrång för dä e-n del,då je ha
 sättä dit dån der judstrångån på dån försjtå fijoln je ha jort sä hadd
 far min en gammål snåkkå,såm hon hadd legå oppå på vindå å je hadd
 sett n dånår...å sett,gått å sett på-n dånår sä långå sä dä va
 falitt,ja hon va ve fån skruvå.

KH: Ja.

EH: Så deför vart-n fåll jort då ve fån skruvå n dån,ve,ve fån strångå.

KH: Var-å-n farbror såm va fiolbyggåre?

VILHELMINA
 Storvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

203A

EH: Jaa, jaa han sysslä ve dä en farbro min, än... Mårtän Hålmgren i Skanshålm...

KH: Jasså.

KH: Joho, å han var-ä ejäntligän säm gav meg dän fösjtä undärrättelsen på hörä-n fijol skull ejäntligän varä, han va fijolspelär å...

KH: Ja.

EH: å mykkä noggrann fijolspelär, han spelä ju notän å...

KH: Ja.

EH: han hadd ju tjöfft seg en fijol då, säm han ga sjuttifäm kronär för...

KH: Ja.

EH: hadd jett sjuttifäm kronär, dä var ett fantastiskt pris på-n fijol dä då på dän tin.

KH: Ja.

EH: Je minns då ja jekk å for på kånfirmäsjonsskolä...

KH: Ja.

EH: i Vilhælminä...

KH: Ja.

EH: då, då låg je devä farbro minn i Skanshålm... han synt-mä på fiolä han höll n hel läkksjon om fijolbyggät för mä j då je va... je va fäll fämton år då.

KH: Ja.

EH: Å der tälä han om grundlit ällt säm han visst, han hadd myttjä bökkär han hadd lässt om fijolbyggä i kånstn...

KH: Ja.

EH: dä va, han va säsjellt inträserät för dä.

KH: Ja.

EH: Dä hadd legä ti sjläktn förut ä dännä.

KH: Hadd-ä dä?

EH: Jaa...

KH: Tjänn ji tell ällre...

VILHELMINA
 Störvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

EH: huvvåligän.
 KH: ällre pärsonär sãm va fejolbyggärä?
 EH: Ja, joo, joo dä var dä...i Skanshålm ä denändän dãm va ju fijol-
 spelärä dãm hadd ju hört på storfijolspelmännrän sãm hadd levd dä,
 n Jon Masn...en sjläkting ått hustrun min.
 KH: Va levd-n Jon Masn näsjt dä?
 EH: Han var i Båsk, Båsksele han.
 KH: Jasså.
 EH: Dä e väl dãn stösjtå fijolspelär dãm tjänn tell...
 KH: Jaa.
 EH: heri sokknå.
 KH: Ja.
 EH: Han va värkligän violinvirtuos han...spelå pållskån sä dä...dãm
 behövd ållri funderå på va dä va för en sãm höll ti fijoln dä, om dãm
 änn int såg-ä bärä dãm höl-ä...
 KH: Ja.
 EH: för dãm höl dä då var-ä-n Jon Masn.
 KH: Ja.
 EH: Han spelå för dãm ner i Åsål sokknå ä denän, storspelmännrän då
 dãm tjöl på märtnänå for...
 KH: Ja.
 EH: Å-n, åssä-n Mattås Tusjn i Mellånås...
 KH: Jaha.
 EH: dä va ju dãm sãm va storspelmännrän.
 KH: Va dom samtidi dom?
 EH: Dãm va samtidi, döm färdäss n gang då dãm for å...på märtnän
 ått Arnunsjö.
 KH: Ja.
 EH: Å dä hadd dãm gått dä der gubbärnä å sku tjöp-sä litä hö ti-n
 aan gård, dä fanns int höä der dãm låg...
 KH: Nää.
 EH: dãm gatt gå ti-n aan gård å tjöp-sä littä hö...
 KH: Ja.

VILHELMINA
 Storvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

EH: å då jekk däm förbi ä ställä,ti-n gård der,,n jussom en storn byggning...

KH: Jaha.

EH: däm hölj dä va baln der å då hadd däm sakt ått vëraan däm sku ta gå inn der å hör på vä särtäsij fijolspelärä dä var ä denän.

KH: Ja.

EH: Jaa däm jekk ju inn däm färdäss ju inn,däm hadd ju hösäkkä sinä utä då däm hadd ju vörä å tjöfft-sä höä...

KH: Ja.

EH: ä dän gamlä spelmännrän...jaa,däm,joo,sät-ä tjvå spelmännär opp-på ä bolj innä,mitt på gölvä,däm dansä ikring ä dän bolä...män ä dän gamlä vilhälminäspelmännrän hölj däm hadd int könnä stämm fijolä i nän årning å...dä,dä,däm hölj däm va jussom däli på spelä,sä då hadd-n Jon Masn frågä...gått fram ditell bolä å frågä ommä däm fekk ta stämm fijolä ått däm,däm trodd,han trodd däm hadd int,om han fekk stämm fijolä ått däm,han trodd däm hadd...hålvdälitt stämt.

KH: Ja.

EH: Hö tjvå gammbonngöbbä säm kommä,dä va ännä ner i Arnunsjö sokknä..

KH: Ja.

EH: der tyssä däm fäll könnä spelä,däm va,vellä int ä dännä,däm vellä int alls lättä däm fo ta ti fijolä,män hör dä var sä...sä hadd däm fäll tegä,höllä på sä pass längä sä däm fekk ta ti ä dän fijolä littä grann,å stämt däm...å då hadd-n,bedd-n Mattäs Tusjn ta dän enä fijoln å-n Jon Masn dän annärn,sen däm hadd stämt däm å ställt däm.

KH: Ja.

EH: Män dansärä,dä spelä däm littä grann...

KH: Ja.

EH: män dansärä däm sjlutä dans...däm sto bärä å hölj på...å däm hölj däm visskä ti bänkä å stolä ikringom deri böngningä deri-n dän gamm-böngningä åssä sa däm,"Dä e vilhälminäspelmännrän...

KH: Ja.

VILHELMINA
 Storvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

EH: dätte jett värä vilhålmínäspelmännrån ä dännä",...åssä hadd däm spelä-n nagri låtå der nå pällskån ått däm...

KH: Ja.

EH: män däm hadd bedd vakkärt däm skull ha stárnä då å spelä å synt däm littä grann sä däm ha fott dans,sväng å dans der n stunn,män dä jol däm int,däm hadd bärä spelä-n par tri låtå...å däm spelä sä däm var int,däm spelä sä däm var int sä,dans,däm sto bärä å höl på.

KH: Ja.

EH: Dä va på sämmä vis sãm då-n Frits Jeårg hänn to ti fijoln,däm va, gnöggä å sku ha-n tell-å spelä sä falitt,på-n bal heri...ner i Vilhålmínä der på...

KH: Ja.

EH: Fållkåts Hus...

KH: Jaa.

EH: å han hadd spelä sä han va less...

KH: Ja.

EH: sä då var-ä-n kvinnä ifrån...Hållnes denänn,sãm spelä piano... hon het Mirjäm n dån,An,Mirjäm Andärsjån..

KH: Ja.

EH: hon spelä piano hon...

KH: Ja.

EH: åssä hadd-n ju tjeringä sin ve-sä...sä frågä,höl je han frågä n dån Mirjäm om,om hon könnä kåmpånjerä Kvesärvalsn i b-dur.

KH: Hm.

EH: "Jaa",sa-ä Mirjäm,"ja vet intä",sa-ä,"om ja kan spe,kåmpånjerä dån i b-dur på piano män kan ju försjökä",män hon e,hon e-n go piänist ...å dä jekk rakkt lykklitt å bra...för-ä...män då hadd-n ju vortä eträtt sä då spelä-n Kvesärvalsn i b-dur på fijoln en mykkä svår dur ...å ållri jikk högär åpp på fijoln än,än,håll lågrä på fijoln än ne tell tredje bandätt å spelä,å spelä-n tvjästämmitt...

KH: Hm,hm.

EH; än Frits,män då könnä-n Jon Erik Öst int...däm sjlutä dans...

VILHELMINA
 Storvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

KH: Hm, hm.

EH: Äll sjlutä dans dä m sto bärä å såg på...män dä va då luleåbornä,
 kärä, knäfft ijänn fijollään sinä å jekk deärn...däm knäfft ijänn lään
 sinä å for deärn...

KH: Jaha.

EH: tå baln.

KH: Ja.

EH: Däm tyssä ju vää storspelmännrän, dä m va från...Luleå...

KH: Jaa.

EH: ä dännän...tjvå styttjä, män då knäfft dä m ijänn lään män då var-ä
 n Jon Erik int könnä, lättä bli-n uttän...han kutä dit å, å smolögga-än,
 n Frits, å sa, "Nu förbännä-mä jol du ä gått, påjkräkkär!"...å du fösjtä,
 dä låtä int likkt...

KH: Nä.

EH: ä sām dä va fijol...

KH: Nää.

EH: å bärä dubbälgreppä...

KH: Nä.

EH: å va tråts barä Kvesärvals n...

KH: Jaa, ja dä va dukktitt!

EH: män spelä-n i b-dur...

KH: Jaa.

EH: dubbälgreppä...älltijenom...dä, å hon kämpänjerä fäll äkkså då hon/
 på...män dä va fäll på vanlit
 sätt män dä äkkså gatt ju värä i b-dur fösjtäss...

KH: Ja.

EH: dä e-n mykkä svår dur å spelä på fijol dä...

KH: Dä e dä ja.

EH: han skä varä ganskä klippsk dän sām ska jörä dä.

KH: Ja.

EH: Si han hadd vårtä jussom eträtt sa-n...

KH: Ja.

EH, sä han tänkt han sku ta å spelä å sä dä m sku fo hör.

VILHELMINA
 Storvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

KH: Män seg, n hän Mattäs, ä, Mattäs Tusjn å-n Jon Masn...

EH: Jaa dä va stor, dä va däm såm va...

KH: Va spelä däm för sjlags låtã?

EH: Däm spelä pållskän...

KH: Ja.

EH: Å...

KH: Hadd däm e, egnä pållskär häll...

EH: Jaa, dä va både egnä pållskor å... åssä hadd däm fäll lärt-sä däm nerifrån, från landät der ått.

KH: Jaa.

EH: För tökkä spelmännrån däm behov int hör-n pållskä mer än en par tre gang sä kann däm-ã.

KH: Jaa.

EH: Män däm fekk en hel annän klämm på-ã.

KH: Jaha.

EH: Dä er däm såm skä fösök å spelä Lapp-Nilsäss låtã nu...

KH: Ja.

EH: Å däm ha notän på däm...

KH: Jaa.

EH: män dä, dä bli ingä Lapp-Nilsäss låtã int...

KH: Nää.

EH: för däm kann ikke de där rullstråkän såm han könnä å dä her...

KH: Va hetä-nä?, rull...

EH: Rullstråk...

KH: Jasså.

EH: Å häppstråk... å dä fo däm int tell...

KH: Nä.

EH: fastän däm ha notän sä, sä... dä går intä spelä dänn ättä notän.

PU: Kann Elis Hålmgren visä för åss huru rullstråkä å...

EH: Nää, nää, nää, je kann ikke dä, je kann int just visä dä int.

KH: Er-ä svårt dä då?

VILHELMINA
 Storvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

EH: Jaa...å háppstrák á,dá skull-ä ha vörä-n Frits,han ha spelä rullstrák á háppstrák...

KH: Ja.

EH: sä int...

KH: Jasså,vi fo fäll gå ättä-n.

EH: om vi ha fott han tell-ä spelä littä grann,sä däm ha hadd bäggä fijolä...

KH: Ja.

EH: nu kann-än spelä nu gå-ä fullt på för han ha vörä i Ingesunn i tjuvä år áksså.

KH: Han ha vari dä á ja.

EH: Jaa däm ha vörä der i tjuvä år.

KH: Jasså.

EH: Á nu-n dän nyä lerärn han ha,han ha,han ha skrevä átt-n flerä gang...

KH: Jasså.

EH: män han ha dä företredä han fo kommä dit presis når han vell...

KH: Ja.

EH: átt Ingesunn...

KH: Jaha.

EH: á värä der sä längä han vell á sä pass stunn han vell.

KH: Ja.

EH: Dä e äll,dä e ju ä gått bud dä?

KH: Ja.

EH: Ássä fo-n bidrag...

KH: Jaha.

EH: han fo statsbidrag nu ha dän nyä lerärn skrevä átt-n á vell han ske kommä dit,"kanske han få nå-n sprätt på dä ^{her}elevernä sãm nu er her...

KH: Ja.

EH: däm e sä lat...däm kut bärä utä i stan á dummäss",han hadd sett hör dä var sä...

VILHELMINA
 Storvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

203B

KH: Ja.

EH: däm länd-seg int nanting...

KH: Nä.

EH: han såt innä å spelä han...

KH: Ja.

EH: timmtal,timmtal...

KH: Ja.

EH: å räkkatorn...han hedd ju ått-n en tökkän dän (polastri-)fijol
 såm han,gamlä räkkator Dalgren...

KH: Mm.

EH: si han trodd föll på dän der uppspelningän på fijolä däm sku
 vå sä mykkä bättär då han spelä myttjä på däm.

KH: Ja.

EH: Då hadd-n ju fråg-än en gang då om han visst hörä pass mångä
 timmär han hadd spelä på dän där polastrifijoln,italienärn hadd hadd?

KH: Ja.

EH: "Jaa",hadd-n sakt," je ha,tro je ha reknä,att je ska ha spelä
 trehunnrä timmär,trehunnräsäxtio timmär på-n",hadd-n Frits sakt.

KH: Ja.

EH: Män då hadd-n klappä-n på aksjlä å tykkt,härri va han hadd vöra
 bra såm hadd spelä sä längä på dän fijoln,fast han hadd sällän hadd
 sett han hadd spelä på dän innä de-på skolä int,män han spelä bärä
 på kvällä...

KH: Mm.

EH: äftär dän tin (musikän var)...

KH: Ja.

EH: män han gnidd i ett han.

KH: Jaa...män seg dä,Mattäs Tusjn å Jon Masn va,va var-ä för namnä
 på deräss...pällskän såm däm ha jort?

EH, Ja,däm hadd då int nä säsjelltä vidärä namnä,dä va en pällskä
 såm-än...såm,såm däm källä för Mattäs Tusj-pällskä...

KH: Jaha.

VILHELMINA
 Storvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

EH: Å int vet ja om han ejäntligän hadd jort-ä...

KH: Nähä.

EH: män han to fäll kansjä ha jort-ä.

KH: Jaha.

EH: Män ä, nutidä spelmännrän dög då int jusst tell å spelä nä.

KH: Spel, brukä ji spelä dän?

EH: Jaa no ha vi fösjökt å spelä-nä män int vet je om däm ha fott tell nä.

KH: Kann int ji spelä för åss dänn...

EH: Mattäs Tusj...

KH: sä fo vi hörä hur dä låt?

EH: Mattäs Tusj låtn?

KH: Ja, för dä ske ju värä-n vilhælminälåt.

EH: Dä e-n särts pällskä.

KH: Ja.

....

204A.

KH: ...på dä visä gammspelmännärn?

EH: Joo däm höll-n för dä mässtä på hän visä.

KH: Ja.

EH: Dä e på senärä tidn däm to, ta på öv-sä ve däm hadd hakhällärä på däm, på dän tin hadd däm ingän hakhällär på fijoln...män nu jett däm ju ha hakhällärn för å vää sä håll fast fijoln...bättär fösjtåss

KH: Jaa.

EH: Å däm söm ta på öv-sä ve hakhällärn sä, han ska ju värä ledi fösjtåss...

KH: Hm, hm.

EH: Å fijoln sitt ju bättär då, män på dän tin, nu häll-ä, ha-ä tegä på vä merä modärn, nu ska ju fijolä...jöräss älljässt å halsärnä ska jöräss älljässt, däm vell int ha...Stradivarius mådäll sām... en Guärneri på hals, ä. hännä e Stradivarius...modäll, nu, seg ä hän spelmännrän, däm vell ha däm littä smäkrärä, halsn littä smäkrärä henän åssä-n litn rygg henän ättä, sä er-ä sām handn glidä lämpligäre ner

VILHELMINA
 Storvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

i legänã.

KH: Ja.

EH: Män dä e fäll ättäsöm, dä e no bättre vänjã sä (på en sjlõjda fijol)...me en littä tjåkkärä hals än en smalärä hals...

KH: Ja.

EH: för då bli-n fijolspelär intä stään om han råk en tjåkkärä hals.

KH: Nä.

EH: Nä då kann-än hällär bli stään, en sãm ha använnä en tjåkkän hals åssä fo tag på-n smalärä hals, då gå-ä sämmär för dän då herijenom...

KH: Ja.

EH: sä...

KH: Män judbas va, va vell dä segä, hur va en sãn fijol stämd?

EH: Så der låt-än, judbas.

KH: Jaha.

EH: Ja om je ha kõnnä spelã...

KH: Judbas.

EH: Dä e vanli lågbas.

KH: Ja, ja.

EH: Å-n hãn fijoln ske ja sälj ått gamlã Dalstätt...

KH: Jaa pappã...

EH: han ska fo jummän...

KH: Jaa.

EH: jõmm-än...

KH: Ja.

EH: då ska ja talã om för-n att i ållã bättre familjær...sä ska-ä finnãss en fijol...

KH: Ja.

EH: om dä e ingän endã en sãm kan spelã...

KH: Jaha.

EH: för bäst dä er sä i ett sådãnt hem...sä kann ä, ja dä e däsãmmã va hem dä er...

KH: Ja.

VILHELMINA
 Storzvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

EH: sä kann-ä kommä en violinvirtuos dä kan bli tal om spelmännrän...
 KH: Jaa.
 EH: littä grann,däm kan sittä vid en bjudning på-ä bol å...så der å,
 å älljässt i sjymningän å så der,å då dä,ti dä sällskapä kan dä finn-
 äss...en rikkti trällmästärä...
 KH: Ja.
 EH: på fijol...han vet int alls dä dä finns-n fijol...
 KH: Nä.
 EH: jo då kan dän der,familjefadärn häll i dä himmä segä...
 KH: Ja.
 EH: "Joo je ha en fijol ja...
 KH: Ja.
 EH: känsj man ska gå ättä-n?"...jaa dä va ju klart han vellä väl
 ätdäminstonä tittä på dän där fijoln å hörä ättä om dä...om dä var
 då nånting tell fijol...å då kunnä dän der,mannän jusst ha... en
 mykkät,mykkät god fijol sãm kansjä dän der häxmästärn haddä sammär
 fijol.
 KH: Ja.
 EH: På dä visä gå-ä tell...
 KH: Ja.
 EH: dä e dä,å-n dän fijoln han skä int liggä,han ska int liggä på
 nän vinn ti,ti,ti ratä å,å skrotä å tökkä enä sãm...däm bruk färä
 let tökkädän fijoljegärä sãm far ikring lann å rikä...
 KH: Ja.
 EH: å tjöp fijolä gammfijolä däm tjöp ällt sãm er...
 KH: Ja.
 EH, däm källäss för fijoljegäre...
 KH: Jaha.
 EH: däm,däm kan hittä nän rekkti,däm kan hittä-n go fijol män han e
 dammi å stygg å intvätt...numerä hittä däm ju intä nä Stradivarius
 fijolär int...för ä...däm hadd-n,i,i Berlin,nä i Paris för,för nu
 bärä-n par år sedän...sä vart däm innbjudd der...

VILHELMINA
 Storvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

KH: Ja.

EH: däm sku fo kōmmä inn ve gamlä instrumänt, däm sām hadd äktä innstrumäntär.

KH: Ja.

EH: Jaha... Äll trodd däm hadd godä äktä instrumäntär dä va Stradivarius å Guärneri å Antoni... fijolä å tōkkä där, män... då, män sä dä kōmmä inn ännä innemot-n par tusn stykkän...

KH: Jaha.

EH: Äll va sekär på däm hadd-n äkt Stradivarius häll-n äkt Guärneri..

KH: Ja.

EH: å då... å sen sakkunskapän tittä på dä der, fijolä å jenomrektitt granskä däm sä fanns dä bärä fäm stykkän äktä Stradivarius fijolär på tjvåtusn äktä fijolär sām hadd vörä innsjikkä.

KH: Seg ä dän gammspelmännrän... hörä... ä, var-ä nå tal om hörä däm hadd lärt-sä spelä vä?

EH: Ä, dä va myttje, dä tord fäll ha vörä mykkätt åtsjilligt, n del tykkä ju ha lärd-sä på dä sättä, å-n del tyssä fäll ha lärd-sä på sä, på dä sättä... män, män dä va no barä skräkk Älltsämmäns på, dä va bärä... sām en särts reklam sām jekk.

KH: Ja.

EH: Dä e ve dä på dän tidn nu sä väl sām älljässt.

KH: Jaha.

EH: Nu å finns-ä mykkä sām e bärä reklamän...

KH: Ja.

EH: å humbugän på Ällä sätt...

KH: Ja.

EH: ve gamlä fijolär å dä e sä myttjä humbug ve däm sä dä gå int...

KH: Er-ä?

EH: Ja, sijenärsällskapä hän sām far å sälj gammfijolä... å, å däm ha fijolä... syntäss sām snäkkä va, däm sa hon va sä gammäl sä dä var flerä snäkkor utnōtt...

KH: Ja.

VILHELMINA
 Störvalen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

EH: däm seg, "Tittä her", seg däm, "her, her er-ä sjött".

KH: Ja.

EH: Män..en fijolbyggära han gå-ä int lurä...

KH: Nää.

EH: han tar äpp knivän sinn ässä skrapä-n littä i dä ässä se-n dä va barä rität ve knivudd dä der.

KH: Ja.

EH: Dä va ingä sjött der...

KH: Jaa.

EH: fanns ingä, ingän skärv.

KH: Ja...män va hadd däm för tal me-n dän reklamän sām ji sa för gammälspelmännrän hur hadd däm lärt-sä, hu, hur påsto däm att däm lärd-sä?

EH: Jaa, n del påsto fäll däm hadd lärd-sä vi nä fåsjär å...

KH: Jaa.

EH: å nä brus å nä...

KH: Sagä...

EH: fällän å, ja...

KH: Ha ji hörd nä tökkä dän?

EH: skogärnä å sänt der, å dä kan ju fäll händä...

KH: Hm.

EH: dä e mykkä sām ma, man kan hör...i susätt...

KH: Ja.

EH: å vindärnä s sus å brus...dä, nä en sām kan ler-sä hur to, han hör tornär der däm ällri finns...

KH: Ja.

EH; nä tornär.

KH: Ja.

EH: Gössä ja hör fäll tornän iblann om nätträn då ja ligg sä om ja ha könnä flyg opp å tekkän opp däm i notän å spelä däm sä skull-ä fäll ha vöra dä finässtä lätä på jolä.

VILHELMINA
 Storvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

KH: Män ä, män... nu sãm-än, än Mattäs Tusjn tell äxämpäl, var-ä nã
 tal om hur han hadd lærd-sä?

EH: Ää, no var-ä fäll dä no... han börjä ju spelä då han va litn han
 äkkså...

KH: Ja.

EH: bärä sãm litn påjkä.

KH: Ja.

EH: Han for fäll å höl på, dä på däm, på dän tin, dä va, däm jiftä-sä
 på Vilhælminä.

KH: Hm.

EH: Sä då skull-ä ju speläss brumasjn...

KH: Ja.

EH: nu er-ä utesjlutä ä dännä...

KH: Ja.

EH: dä der finä sättätt.

KH: Ja.

EH: Å då var-ä, jekk fäll spelmännrän... förä bruä inn å då spelmänn-
 rän jekk ju förä...

KH: Ja.

EH: å brudparä jekk ju då å... jekk ju vid sidän iblann könnä däm
 fäll gå ättä spelmännrän...

KH: Ja.

EH: inn jörning tjörkä å spelä inn tells däm kommä inn di-på hög-
 gölvä, sjlutä däm fäll dä, dä e, sä gå-ä ju tell nu på de gamlä, brö-
 läppän... däm fälj ju, nu fälj däm int jusst längär änn innätt, inni,
 inni tjyrkän imot... innom der sä stä däm fäll å spelä der... män, män
 på dän tin, fösjt gangä n Jon Masn... spelä för ä brupar... dä va på
 Vilhælminä han kommä dit, han va tålv år gammäl, påjkän, män ingän
 fijol hadd-n ve-sä, dä kutä-n netell... pastor Hultin.

KH: Ja.

EH: Han visst dä dän prästn han hadd-n fijol...

KH: Ja.

VILHELMINA
 Störvallén
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533
 204B

EH: han hetä Hultin...

KH: Mm.

EH: dä e längä se, ja dä anta je ji hörd tal om?

KH: Joo je ha hört tal om...

EH: Han va tjyrkoherde, han va pastor...å frägä-n om han sku fo lån
 fijoln...tä-n...han skull spelä för-ä, han skull spelä för-ä brupar
 hadd-n sakt, päjkän, han va tälv år då n Jon Masn, nämän pastor Hultin
 dän han hadd int vellä lån-än jusst fijoln...män, han, n litn sjlärv-
 päjka...dä jekk fäll ti nä sjlärvvämmäsjoböxpar på-sä sãm va fäll
 lappä å...å int sä velyffti, dä va fäll bärä-n litn fatti bonnpäjkä
 ...män han, han kommä då ihög prästn att han...han hädd ätt-n fijoln å
 å, å, å sa han sku spelä littä sä han fekk hör om han könnä spelä
 han frägä no päjkän om han könnä spelä fijol/
 fijol, ja, hadd-n sakt, han trodd nässtän han skull könnä...spelä ä
 dännä, han könnä nä brumasjä hadd-n sakt...han trodd han skull könnä
 spelä däm för...dä ä dän brupar sãm skull jift-sä hadd ingän spel-
 man...jaa päjkän strök littä grann på fijoln, han spelä nä taktä
 bordi-n brumasj...

KH: Ja.

EH: då Hultin hadd hört dä sä sa-n, "Ta fijoln kar å gå!".
 du

KH: Ja.

EH: Han höll han könnä spelä...dä var-ä en tä dä styvässtä spelmänn-
 rän däm hadd.

KH: Ja.

EH: Han va bärä tälv år då.

KH: Ja.

EH: Dä va fösjtä gangä han spelä för ä brupar...

KH: Ja.

EH: män än ~~mins~~ je..han hadd hadd-n litn sjärmmössä...män då han
 höll ti fijoln då hadd-n hedd sjärmmössä sin ä dittän sä han höll
 hon ä denän önnär ärmän, han hadd int fäll int mössä på-sä då han
 jekk...för han stöppä mössä dittänönnär...han spelä så jäklä fint sä.

VILHELMINA
 Storvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

KH: Var-ä mang sãm spelã brumasjn på en gang då äll var-ä...

EH: Joo iblann kõnnä-nä fäll värã tjvã...

KH: Ja.

EH: män då vå han då ensammän.

KH: Va-n ensammän ja.

EH: Fekk däm no hör dä va kärn sãm kõnnä.

KH: Ja,män dä va intä ta,tal om däm hadd lærd-sä spelã deri kvärnä
 intä,n Jon Masn häll...

EH: Nää,nää,nää,int hadd ja hört nä tal om dä däm hadd gått di kvärnä
 å skull ler-sä,dä va fäll tökkä göbbã sãm skull ler-seg...nä tröll-
 kõrnsjtän.

KH: Jasså.

EH: Å vå bo,bo,dåkktorã,homopatã häll je,häll va fättän dä va,dä va
 tökkä der kvakksalvärã,jo,å däm skull ju fo ler-sä då,morfärn min
 han hadd ju prøvä å sku ler-seg ä dännä.

KH: Jasså.

EH: Han var de-vä-n Lill-Hansj i Säljåsn...

KH: Ja.

EH: å skull ler-sä...

KH: Jasså.

EH: män...däm jekk-än,än tosjdæsskväll diti kvärnä,för vär vekkã...

KH: Jaha.

EH: män han hadd sakt tell sjlut to-n på si ä dännä var no bärã...
 han ga tyrän å sälj-seg ått-n hãlä.

KH: Jaha.

EH: Nä han to på si dä han va ve mer å mer...

KH: Jaha.

EH: män n dãn Lill-Hansj dä va ju-n tökkän tröllgöbbã dä...

KH: Ja.

EH: sä min morfär han sjlutä ju ve ä dännä män no kõnnä-n ste blon
 no...

KH: Jaha.

VILHELMINA
 Storzvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

EK: Joo...å bot.

KH: Va hetå morfår?

EH: Ja-n Johån Olov.

KH: Var-å Johån Olov han hetå?

EH: Då var Johån Olov.

KH: Då glömde jag bårt då.

EH: Joo.

KH: Hadd han vörå i Såljasn då?

EH: Joo han hadd vörå i Såljasn...

KH: Ja.

EH: åssä-n Erik Årvesn heri, heri Bångnes.

KH: Va han dit å?

EH: Joo däm fårdäss...män...

KH: Jamånn n tökkån tröllkår sām-ån dån Hans i Såljasn lård han bort
 tröllkårsjtån då?

EH: Jo, joo.

KH: Tog han betårt för då?

EH: Joo no tord-n fäll ta nå littå betårt no.

KH: Han va ju vidå tjånd han?

EH: Joo han va vidå tjånd.

KH: Ja.

EH: Han dödd på-n tökkån dån turne han var utå å jol.

KH: Jasså.

EH: Joo, han vart på då viså då han skull bot å dån sjukdommå sä...

så dödd-n å...å låg jussom å dödd, i åxtas håll hörå då er däm kållåss
 nu...

KH: Ja.

EH: tökkådån...figurå.

KH: Ja.

EH: Å han gatt väkkåss opp...på-n vess ti, män då han hadd vörå devå-n
 dån...sistn å sku bot dån så hadd däm glömt bort å väkk opp-ån.

KH: Ja.

VILHELMINA
 Störvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

EH: Å då kolä-n åt.

KH: Ja.

EH: Dä va hans sistä...

KH: For-n heri Vilhælminä åkkså Hans Säljåsn?

EH: Joo däm källä-n fäll iblann dit...

KH: Ja.

EH: e,dä va i Jämtlänn ä dännä...säljåsn.

KH: Jaa.

EH: Män no var-ä egändomlitt,no könnä-n botä sjukdommä...värkän...

KH: Jaha.

EH: å tokä å.

KH: Va då?, tokä?

EH: Jaa,därä.

KH: Jaha...for däm ne nä å?

EH: Dä jor-n hän heri Ankärvattn å...mot Mosjön...å-n Axäll Edfåsj å,
 Axäll Osjn däm källä.

KH: Jasså.

EH: n Axäll Osjn dän,han påjkän ått-n Ol Osjn han va ju hit å botä
 ä Bärtäls Annä då hon va stärmtokeätt.

KH: Jasså.

EH: Jo...han metä skälln på-ä fösjt...

KH: Ja.

EH: å då vet ja int hörä...för ~~stok~~ myttjä stor han var,på-ä...män
 då hadd-n tegä-n inni,inni hännrän sånnän å kramä ihop-än å tättä
 ihop-än tells han fekk dä måttä han skull ha för,på-n.

KH: Dä låt falitt!

EH: Jaa män han hadd tegä ut å vortä för stor...

KH: Ja.

EH: sä no könnä däm nä sjlag...

KH: Ja.

EH: Älltså.

VILHELMINA
 Storvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

KH: Ja.

EH: Dä låt...säm-än sagä män dä er...

KH: Ja.

EH: dä er ändåkk sant.

KH: Män n där Hans i Säljåsn hadd han, var-ä bärä han botä sjukä, va
 int, könnä han på annä vis åkkså?

EH: Vää?

KH: Kunde han intä på annä vis n dän, n Hans i Säljåsn?

EH: Njaa, no jol-n fäll dä å, no jol-n fäll dä å, dä val, dä va-n lapp
 ä henänhän...noli fjällä ä henänhän, sist Stinnärbom däm hadd stölä...
 däm hadd stölä häbärjä för-n...

KH: Ja.

EH: Lapphäbärj.

KH: Ja.

EH: Å då, då va-n Ol Annäsjn, mägän ått-n dän...

KH: Ja.

EH: han ä...tog å for ditell-n Hansj i Säljåsn åvellä han skull...
 pek ut tjyvää...jaa han kommä ju dit n Ol Annäsjn ditell-n dä hadd-n
 sakt att dä...fråg-än om han hadd-n tjvåkrorning...selvkrornä...joo,
 no hadd-n dä lappän...jaa hadd-n letä fram ä glas...å sättä utpå bolä
 åssä hadd-n sakt ått-ä, "Du sjläpp tjvåkrorningän ä dittän ne ditti
 ä dän glasä", å sen skull-n sjlä dit littä brännvin, för han hadd ju
 littä brännvin...

KH: Ja.

EH: sä då skull-n fo si...foto tå tjyvää...men han sku titt ner i
 glasä sä skull-n fo si va dä va för enä...han visst va, män han sku
 syn-än däm hör däm såg ut.

KH: Hm.

EH: Å då var-ä tjvå stykkän...å han tjännä ijänn däm.

KH: Stinnärbom?

EH: Jaa...n dän Ol Annäsjn...

KH: Ja.

VILHELMINA

Storvallen

Sven Hansson 1963

FFÖN 533

EH: mågän ätt Stinnärbom...

KH: Ja.

EH: han tjännä ijänn däm.

KH: Dä var neri Säljåsn däm jol dä här å?

EH: Jaa dä skull väl värä dä.

KH: Han for dit ne?

EH: Jaa.

KH: Je unnrä åm vi ska...e-n Frits kvär här,häll...

EH: Joo no e-n fäll kvar än.

KH: Å,åm ji ske fo prätä om,om tökkä snörrä häll va ji sa,å han sku fo spelä åssä talä ji gammäl...

EH: Jaa.

KH: barä gammäl int...

EH: ...söätt Järmvattn å dä,säm-än der Ol osjn han var der.

KH: Boddä han där å då?

EH: Nä han bodd heri Ankärvattn hennä mitt övär.

KH: Ja.

EH: Dä va rättä gammälgöbbän...

KH: Ja.

EH: säm könnä...säm könnä tökkädän.

KH: Hm.

EH: Å då var-ä en tå ä dän timmär,timrärä säm föll ne tå timmringän..

KH: Ja.

EH: å skar nässtän å-sä halsn ä henä,ve pullsådärn,tå-n täljbilä.

KH: I Järmvattnä?

EH: Ja.

KH: Ja.

EH: Å däm vist ju,hadd ju ingä levände rå dä fanns ingän lekär förän på Jäddedä...

KH: Jaa.

EH: å däm vist ju intä,män dä var-ä nä enä säm vist dä-n dän Ol Osjn ifrån Ankäredä...Ankär,Ankärvattn var där...

VILHELMINA
 Storvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

KH: Ja.

EH: sä däm kutä dit...

KH: Jaa.

EH: å han, å gubbän dän, gammälgöbbän dän ha, han sprangä ju diti dän
 gårn der-n dän...

KH: Ja.

EH: hadd sköra sä blon sprutä ju sä dä va frukktänsvärd, han, han hadd
 ju sköra å pullsådärn heri halsen...

KH: Ja.

EH: å, å ti strupän å.

KH: Ja.

EH: Män han hadd då int jort nä vidärä han... gammälgöbbän, han hadd
 bärä tegä, han hadd sättä fingrä övär sårä...

KH: Jaha.

EH: å drogä-nä ättä sårä sänndänn...

KH: Ja.

EH: å däm sām sto der å såg på, såg hörä dä dro ihop å vittnä, dä vart
 drivitt sām om dä va, svetsä.

KH: Jaha.

EH: Å ällt sjlutä blö... åssä hadd-n lakt om sårä då å dä for däm
 ve-n ätt Jäddedä tell lekärn...

KH: Ja.

EH: män ä... je minns intä hörä dän lekärn hetä, ja kom int på namnä
 på-n...

KH: Nää.

305A

EH: män då han hadd vekä opp än dän binningän å tittä littä grann
 på-ä sä hadd-n vortä älldess blek oppi synä å sen hadd-n ät-ä tell-
 baks.

KH: Ja.

EH: Män ättä dän dagän fekk han ut va medisin sām hällst på abotekät..

KH: Hm.

VILHELMINA
 Sturvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

EH: på Jäddedä.
 KH: Ja...var-ä han sãm botä hon sãm bli tokitt ä?
 EH: Nä dä va särn ätt-n.
 KH: Jasså.
 EH: Jo.
 KH: Va hetä han?
 EH: Han hetä Axäll.
 KH: Ja.
 EH: Han tog-sä ä annä tellnamn han he,källä-sä för Edfåsj...
 KH: Jaa.
 EH: n Axäll Osjn.
 KH: Ja.
 EH: Män han börjä bot nä enä men gammalgöbbän levd...
 KH: Jaa.
 EH: män dä skull-n int ha rätt tell.
 KH: Intä?
 EH: Joo,je hadd-n grannä ä henä ysstätt,n hän Jon Enäsjn...
 KH: Hm.
 EH: han hadd vöra på Ankäredä hälljä sa-n än,n gang...
 KH: Jaa.
 EH: kommä ätt...kommä ätt Ankärvattn sä hadd-n jämrä hörä frukktäns-
 värd ont i huvvä han hadd,han hadd fäll vöra oppä ä int jusst sövä
 nanting...ä han hördäss ha sä ont i huvvä sä han sa han tjännä int
 annä än skälln sku sprikk på-n.
 KH: Hm.
 EH: Då hadd-n sakt ä dännä ätt-n Axäll...
 KH: Hm.
 EH: dä m va fäll bärä ong då bäggä ä dän tjvään...
 KH: Ja.
 EH: "Jasså",hadd-n sakt,"du ha ont i huvvätt",ässä hadd-n tjvär-
 spännä tå-sä,han hadd-n gammhatt på huvvä...
 KH: Ja.

VILHELMINA
 Storvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

EH: på-sä själ^v, åssä hadd-n sakt, "Ta nu n hän på deg en litn stunn
 sä ska du fo tjänn dä gå bårt",...

KH: Ja.

EH: å tjuv^rsättä på-n hattn...

KH: Hm.

EH: å han...sa int kommä han ihög ve, han kasstä bärä tå-seg hattn
 dän hällär...

KH: Ja.

EH: män han hann int jusst mer än dä sä, sä for älltihop, han tjännä
 ingänting, hadd minnär ont ti huvvä dä...än va han nu ha hadd...sä
 han påstod dä, dä påjkän dän å könnä nä s^jlag.

KH: Ä, då han sku botä henn, hon sām va tokitt, hur var-ä dä jekk tell?

EH: Ja han for ju oppi köj^jä dittän hon, hon levd ju om sä däm gatt
 häll-ä...

KH: Var-ä...

EH: hon va ju sä...

KH: häll...

EH: n hän...Annä...Stemp...

KH: Jaa.

EH: Bärtäls Annä...

KH: Jaha.

EH: hon ha ju-n littn röstugä neri Lövbärj...

KH: Jaa.

EH: hon e fäll jussom smöⁿnärli littä grann män han hadd ju sakt
 rektitt bättär dä kommä-nä ju ällri tell å sku bli presis...

KH: Nä.

EH: han tykkt dä hadd gått nässtän för langt ve-ä...han hadd ju ä
 måttbann ti fikkä, han hadd ju metä...han hadd ju metä huvvä på-ä
 å dä hadd-n sakt hörä mangä sentimetäs^j för stort huvvä var...

KH: Ja.

EH: på-ä...

KH: Ja.

VILHELMINA
 Storvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

EH: Åssä hadd-n ju tegä ti-ä å trykkt ihop-ä,män dä lärd lekärä
 åkkså jörä...

KH: Ja.

EH: tyvärr...

KH: Jaha.

EH: på däm,på tökkä enär...sä dä,int,int var dä nanting män han
 visst-ä då dän der gubbän ändåkk...

KH: Hm.

EH: vet,han hadd trykkt ihop huvvä åssä hadd-n bedd-ä lägg seg.

KH: Hm.

EH: Å sakkt ått-ä nu skull-ä liggä å sävä.

KH: Ja.

EH: Hon lungä-sä ve en gang,å låg å söv...

KH: Ja.

EH: å sämnä ve en gang...

KH: Ja.

EH: åssä hadd-ä sövä då,ja je vet int hörä längä,tells han var å
 väkkt opp-ä.

KH: Män än Kungän i Jårm e han,va han bekant?

EH: Ja dä va ju-n storbonnä dä.

KH: Var-ä dä?

EH: Jaa,n dän Kungän i Jårm...

KH: Ja.

EH: int va han nä säsjellt märkvärddi å,annän han va fäll,han ägd ju
 stort himmärn å va rik å.

KH: Ja.

EH: Å däm börjä käll-n för kung deför att han va för,förmögän...

KH: Ja.

EH: int nä annä ha je hört om-än dän Kungän i Jårm nanting,annän
 han va,nä annän han va jussom-än förmögän man.

PU: Dän her Johän Olov sām kunnä ste blon,hur bar han sä åt då?

VILHELMINA
 Storvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

EH: Jaa si dä ha jag ingän säsjellt redä på hörä han bar seg ät int,
 män no könnä-n ste blon å bot värkän,dä hadd-n lärd-sä tå-n Lill-
 Hansj i Säljåsn...

PU: Ja.

EH: män no nä,könnä-n int nä mer hällär...

PU: Nä.

EH: han hadd sjlutä han vellä int värä der.

KH: Nähä.

PU: Botä-n värkän å?

EH: Joo,han könnä bot värkän...dä va ju en heri Sjönnvik henä...
 sām hadd fott sä frukktänsvärd myttjä värk...å je minns int hörä
 han hetä n dän göbbän män han va då fösjtn sām bodd i Sjönnvik...

KH: Jaha.

EH: hevä Malgomaj...

KH: Hm.

EH: å han hadd ju sjikkä-n,sjikkä-n kär ätt Klimpän ditell-n Johän
 Olov å vellä att,han hadd hört han könnä bot värkän,kansjä han skull
 kommä ne dit å bot värkän dä va på höstsämmärn ä dännä...män då hadd-
 n Johän Olov svärä dä ätt-n dän kärn sām han hadd sjikkä dit dä...
 dä han...han könnä int kommä nu män då han tjöl ne på julmärtnän
 sä skull-n...fösjök å kommä ihög då han...si på dän tin tjörd däm
 int förbi Bångnes int ut,jo däm tjörd förbi Bångnes män däm tjörd
 övär dä bärjä sām...däm kommä ätt Fjällbobärj...ätt,däm tjörd dä
 där Oxselbärjä dä het...däm tjöl int neätt Storåärn int...

KH: Nää.

EH: der vegän nu gå,män ä...ja dä va-n tri stykkän ti sällskapä...
 män då däm kommä dittän opp på bärjä...sä dä to på synäss mellä
 gälä dittändän...

KH: Ja.

EH: sä...hadd-n Johän Olov...tjvärstärnä hästn sin,han jekk ju förä,
 å sakt dä,"Å jekuln å je ta på glöm bort ja,ja sku ju bot n hän

VILHELMINA
 Storvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

göbbän ner i, ner i Sjönnvík hennä för vörkän, je ta jekuln tamm-ä",...
 han brukä segä jekuln, "je ta jekuln ta på glöm bárt dä der", hadd-n
 sakt.

KH: Hm.

EH: Män ä, däm skull int behöv stå sä längä hadd-n sakt ätt kamrätä
 sãm va bakom...då hadd däm sett han tog-än sjinnfäll han hadd,n lang-
 ullfäll på sjleärn...

KH: Ja.

EH: Å däm såg han bredd ut n dän opp på læssä, å la-sä der n litn
 stunn...hästn hansj sto, han hadd kastä för-n n litn fortapp...å, å
 däm vet, visst presis va dag ä dännä var, hännä...

KH: Ja.

EH: Å nasäner va timmä dä va på dagän...för, vä, då han hadd legä de-
 på-n dän fälln en stunn, sä hadd-n stegä opp ässä hadd-n, sä hadd-n
 sakt, "Nu kan vi tjör å färä"...för nu hadd-n träffä göbbän dän ne-
 ätt denä, neri gårdn, hadd-n sakt...å från dän dagän sä vart han bättär
 på en gång, han hadd vörä sä ussäl han va int sä stig bordi sängä...
 män då steg-än opp.

KH: Jaha.

EH: Å int visst han dä-n Johän Olov var denän opp på bärjä int.

KH: Nä.

EH: Så no könnä-n nä sjlag.

KH: Jaha.

EH: Joo, å no könnä-n ste blon å.

KH: Jaa.

EH: Dä könnä-n...män hörä han for ät dä vet ja int...män hörä-n Ol
 Osjn for ät, dä vet ja no...för dä skull-n Axäll Edfåsj ler-meg en
 gang...

KH: Jaha.

EH: män sa-n du fo int nyttä annän i nöfall sa-n...

KH: Nää.

EH; dä ska värä nöä...

VILHELMINA
 Storvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

KH: Jaa.

EH: sä dä ske behöväss int,int er-ä tell å liggä å ste blon,sa-n
 om man skvittär å sjer-sä ti sjinnä littä grann,häll-n littn (par
 kort)...

KH: Ja.

EH: för då ha-ä ingän betydäls sa-n,vi skäll ällri försjökä att ut-
 övä,sa-n Axäll Edfåsj.

KH: Nä.

EH: Män int vet ja om nä tökkä,män dä hållär,sa-n,å dä kammär att
 hållä å.

KH: Ja.

EH: Män glöm du bort-ä sa-n,å kom annär gangä å fråg-mä hörä dä
 jekk tell...

KH: Ja.

EH: då,då ne,då gå-ä ällri ler-dä nä mer hållär,sa-n.

KH: Ja om nu Elis Hålmgren talä om hörä dä jekk tell?

EH: Jaha,dä tör no värä onöditt je talä om dä.

KH: Ja vi säj att utövä dä kånstn...

EH: Je ska dä int utöä,je tro je ska dä int utöv-än jag hållär för
 je ha,hadd,ha dä ällri vörä...å knappäst dä nagän vet-ä,män skull-ä
 vä nöä,no tord je ha prøvä.

KH: Ja.

EH: Jaa...no tord je prøv-ä...män int för dä ja tro sä myttjä på-ä
 män...män dä kan ju händä kansjä.

KH: Var-ä nän fårmäl man skull läsä dä?

EH: Joo,joo,joho.

KH: Män kan vi int få hör dä...fo hörä-n dä...

EH: No var-ä-n särts fårmäl...jaa int,int var-ä nä...säsjellt vidrä
 annä besvärjäls hållär sä dä e nanting...män sistä sjlutä på dä va
 ju dä att...man skull ju lesä Fadär vår...

KH: Ja.

EH: män ikke segä amän int...

VILHELMINA
 Storvallen
 905B
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

KH: Nähä.

EH: nää dä fo man kammä ihåg sa-n...

KH: Ja.

EH: han ske jörä.

KH: Hur var-ä häroppätt gammält, var-ä...var-ä tal om vitträ här oppi byärnä äkkså?

EH: Jaho no ha däm tälä om vitträ.

KH: Ja.

EH: Joo, jo, män intä, int her-i Klimpän ä denän int, ja dä kan händä kansje gammält/
 dä mammä tälä ti-n gang däm hadd hört myttjä smosjällän ä, ä tökkä der dä intä var nä...krekä...

KH: Jasså.

EH: män dä könnä no värä bärä inni örä på hännä ä kansjä...

KH: Ja.

EH: tro je, jä hon sa då int nanting ä, män då ner-i Däris hennä...

KH: Ja.

EH: ä der ha-ä väl rejort sä nä förbäskätt...ä tag.

KH: Ja.

EH: Dä va ju-n gammäljöbbä sām hetä Antä Bank...

KH: Hm.

EH: der i Däris...

KH: Ja.

EH: han sa ju-n gång ätt...grannäsjöbbän min ystätt hadd ju tälä om för-n dä...ä sakt ätt-n..."Ja gössä kär hennän her-i byn",... Hadd-n sakt, n dän Antä Bank, "ha vi vortä ut för-ä fätäns sällskap"...

KH: Jaa.

EH: ä då hadd-n fäll vellä vettä hörä dä säll, va dä va för-ä sällskap...

KH: Ja.

EH: joo dä gatt fäll värä vitträ hadd-n sakt, dän däm källä för vitträ för hon var ä jol bärä illsnyttihetän övärält...

KH: Ja.

VILHELMINA
 Sturvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

EH: Á hällst ti lagälä...á dá vor jussom relisjös sä ti-n gäl ä denän der hon brukä värä...n dän vitträ...dá va jussom der-i fehusä hon var...hedd storä stenä ti murgrytä sä stor sä dá gatt värä stärkä kärä sãm sku värä-sä lägg deärn däm...

KH: Ja.

EH: smetä ne,mjölkstolä ve kosjitn ä,tökkädän ä,jol tökkä...

KH: Ja.

EH: nissvärkä...sjlut hadd däm ju,va föll jussom en predikant,han bar dit biblä...á la på-n stol...tänkt han sku föll si át...om dá skull jälþ...ynt järt dá ve dá biblä var...hon va bärä ä smetä ne hon ä ve nän smörjä ä lakt-n störn sten ommäpá-ä...á der föll ko-bjesningä lös tá koärnä dá däm sto ä bjest,ä sto,på mjölk däm ä.

KH: Ja.

EH: Á tökkä...iblann ság je,iblann ság däm,nä gammgöbbä sãm jekk ä denän oppätt...sömlí däm hadd-n litn kroatjapp sãm syntäss värä häktä fast på bältä ä däm visst int dá han hang de-på bjärkkrokä ä...á iblann ä littä bãn sãm sát på-n dän,bältä ä hang fast ä-n dän göbbän jekk,int tjännä han nä tökkä män annrän ság-ä...dá va jussom tökkädän illsnittighetän.

KH: Ja.

EH: Skræddär Ollä hæn han lev ju än,han kan väl berätt om ä dän,han trodd ju sekärt på ä dän.

KH: Ja.

EH: Dä va ju tjeringä hansj sãm hadd bjesst kon tiä gang...

KH: Ja.

EH: men hon sát,á tjurä fast...män no föll bjesningän tá-ä ä tell sjlut sjlutä-nä bjes...á int ság hon nagän in,inni bãn int...

KH: Nää.

EH: män ommä tökkädän ha nä grundär dá töfäll ällri...

KH: Ha dá vörä nä,nä,lappä ha däm talä om vitträ?

EH: Njaa,int sä myttjä,lappä tro je tro no int jusst sä myttjä på tökkä int...

VILHELMINA
 Storvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

KH: Nä.

EH: män for föll å grov ne selvsjantä däm hadd inni fjällä der däm
 å jymt...å dä skull däm no jörä än i dännä dag,växäl-sä fämkrörningä
 ...i nyselvfämkrörningä....

KH: Ja.

EH: å grävä ne däm,kansjä dä fingä däm värä kvar...framtidsmännisjän
 könnä ju finn åt däm nän gang...

KH: Ja.

EH: män je ske grävä henän kring stugän henän å(.....) henän ha ja
 ju,henän ha je föll hakkä nu ne redän flerä tusn...

KH: Ja.

EH:(.....) je vet dä int äll,je vet dä int varifrån je ha tegä ällä
 dä kronän,dä kan int ja rekän ut...

KH: Män seg,jaa...

EH: int kann-ä värä fjällrevän å int kann-ä värä fijolböggä hällär.

KH: Dän här...tomtn,var-ä tal om tomtn här gammält?

EH: Tomtä?...

KH: Jaha.

EH: å tröllä?

KH: Ja.

EH: Nää,nää,int tro je dä va tal om dä men ja var litn hällär int.
 Tökkä talä vi ällri himmä der-i min gård int,min far...däm var ju
 från,däm var ju nerifrån däm...

KH: Ja.

EH: å-n Johän Olov å int tälä han om nä skräkk å tökkä dumhetär för
 han var merä...han va neifrån ä...han var ifrån...hörä er-ä sokk,
 sokknä het i...

KH: Sidnsjö?

EH: Nää.

KH: Ja då ha vi Langselä.

EH: Jaa,nää...Nordmaling.

PU: Jasså var han derifrån.

VILHELMINA
 Storvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

EH: Han var från Närrå Edsbyn, ja Nordmaling...han va från Nordmaling han, å dä, å, å då var-å, å-n Erik Johänsån hän i Stornes däm kommä, däm va ju tjvå brörän, sām kommä oppi fjällä hit...däm sām ungå...han hadd prøvä på mångä ställän, han hadd hadd-å, han hadd ä himmärn i Lövnäs å...n Johän Olov...

KH: Hm.

EH: åssä rådd-n om Rübärj å...

KH: Jasså.

EH: män på dän tin skull däm jörä sänt där försjvasjårbetä...

KH: Ja.

EH: däm skull jörä vessä dagsvärk på tökkädän nybyggän...

KH: Ja.

EH: för å värä sä behåll däm...

KH: Hm.

EH: å dä to på vä för lankt för-n å, å göbbän hadd för stort himmärn i Klimpän, för han tjöfft hällvi byn...han tjöfft hällvi byn tå, tå-n dän Jon Annäsjn...

KH: Hm.

EH: n Johän Olov...sä helä össträ deln...tå Klimp byn å littä bordi västär-n, sä dä hadd-n Johän Olov en gang(....)på...

KH: Hm.

å vä evigän(....) å rättihetän...fiskän ti sjön...oändälitt, nu ha däm drepä ut-n sä dä häll på värä bärä jussom nän smofisk...å nu komm-ä äxpärtä sām e ännä från, ännä från Dannmärke, å seg n hän vit, vitääss rödingän sām går her i Kultsjön, dä e-n dansk röding, seg däm. Dä ha vörä tjvå styttjä hitell-n Ehärd Jonsn, w kvinnä å-n kär...å däm hadd fäll sett ä dänning å dä hadd däm sakt, ä dänn-än va från Dannmärke.

KH: Rödingän?

EH: Ja, sām gå her i Kultsjön å sen ne.Å-n dän fiskän han ha ja sett her i Kultsjön sen ja va ättä år...dä finns ju nå littä väl däm sām e blank å merä silvårfärjäd å dä e däm sām e röbuki å fin, fin (sjer-

VILHELMINA
 Störvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

ning) dä ha föntäss däm sām ha vörä grörnä rosor på, en stor fisksårt
 män han e faktiskt sjlut redän, han könnä bli ännä tell tre tjilo, för
 je ha själv drepä däm, män äxpärtä seg då vi...då, då vi tälä om hör
 dä er, tökkä e bärä fantastäri...å inbillningsfosträ...däm dirisjerä
 fiskä i Ståkkhålm...

KH: Hm.

EH: her i Kultsjön...

KH: Ja.

EH: hō!...å der fösjtä däm seg int mer på dännä Kultsjö å dännä fisk
 å dässä ställän her vi ha fiskä i sjuttiä år, ja e sjuttiett år...å
 ja vet sä väl ällä fiskställän ikring helä Kultsjön å ällä sjer å
 å hålmär å va dä e bästä fiskställä der å hörä fiskän, hörä rödingän
 jör her i Kultsjön ä henä...å, å no vet ja på vä jupä fiskän gå int
 böv-än tälä om dä för meg n hän äxpäetn he-på Vilhälminä int...

206A

KH: Nä.

EH: Fris hän...han skull ju ha vörä utä på dä evigä jupän...sām-än
 Nils Noäk...på...var der i Gittsjön...dä der...sjö.

KH: Hökkän va dä Nils Johän?

EH: n dän Nils Torns...

KH: Jaha.

EH: däm källä-n ju för Noäk.

KH: Jaha.

EH: Je hadd trodd dä...deri sjön ä denändän söom Saxnes dä fiskän va
 bortä, sa-n, sä hadd-n gått ne på dä evigä jupän för dä va tjavä å tri
 bättnär ti dän sjön...

KH: Ja.

EH: å ha ju gått ne på dä evigä jupän der...

KH: Ja.

EH: evighetsjupän...

KH: Jaha.

EH: å då han ha legä der, sa-n...å bortä på dän tin, då ät-n asjenikk
 ...män då han kommä opp då va-n fet sä dä va fa falitt...å då jekk-ä

VILHELMINA
 Sturvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

fiskän,då jekk-än fisk å...kansjä-n Fris tror dä han e på dä evigä jupän her å et...asjenikk å.

KH: Var-ä nä olikä namnä på dä olikä särtäs j röding,rödingä her,va?

EH: Nää int tro ja dä,int höl ja tal om nä,vi fiskä-n viss fisksärt säm jekk inn de-på Häbäs jvikän å henä i gamlä tidär...

KH: Ja.

EH: säm va sä enärmt stor å man könnä fo ännä tell tvåhunnrä stykkän, dä va en säm hadd fott fämhunnrä ti ett notvärp.

KH: Ja.

EH: Far min å,å,å-n Olov bror min i Klimpän dä m drog ä notvärp der å dä m hadd fott tjvåhunnrä tökkä dän storä tjvåtjilos å tritjilos-fiskä,dä jekk ällri i livätt ta opp dän tjiln ve nä n männisjomakt, annä-n ta-n i tri omgångä sa pappä.

KH: Hm.

EH: Å dä va sä mykkä fisk ti båtn sä dä m fekk ro him,han var int nä mer än notä å fiskän.

KH: Å dä källäss för,dä va rödingän dä?

EH: Dä va rödingän.

KH: Var-ä ingän,va sa ji,va sa dä m om fiskän,va sjlags röding dä m for dit i Häbäs jvikä vä...

EH: Ja dä va-n dän storä rödingän dä m...

KH: Ja,hm.

EH: säm jekk inn nä vessä...nä vissä gångär på värn...

KH: Hm.

EH: inn dit,å han va sä stor å fet å fin han sä...dä m va ingän önnär tjilo...

KH: Hm.

EH: å tjvå å opp tell tri tjilo...män dä va fin fisk dä,nu gå han ällri fo å nu ha han sjlutä gå dit...

KH: Ja.

EH: han gå ällri inn,å förästn sä ha dä m stängt ijänn sunnä der nu

VILHELMINA
 Störvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

mellä dän der hållmän å dännä,ve-n storrysjä.

KH: Jasså.

EH: Män hörä myttjä däm fo ti-ä derom vet ja ju int för dä...rysj-fiskärä däm e för dä mässtä utä å vitt om nätträn.

KH: Jaha.

EH: Åssä sjikk däm ne,däm fo fäm krornär tjilon her...

KH: Ja.

EH: å då han kom på Vilhælminä då kösst-n fäll tiä å i Umä anta ja han kösst fäll fämtän å tjugä...komm-än ått Uppsalä då kösst-n fäll trätti krornär tjilo.

KH: Ja hur var-ä me stenbitfiskä här i sjön,va var dä för särtsj...

EH: Ja dä e-n aan särt,dä e forälln dä...

KH: Jaa.

EH: å han finns her än,å han tro ja gå,hän kansjä e dän endä fisk sām klarä-sä...

KH: Hm,hm.

EH: för han gå int ällä tidär int...

KH: Hm.

EH: han går int från,häll mot bäkkä sännänän om vörn å på sensämmärn nä tagä...ommä han gå inn ti rysjän hän dä vet ja int...joo,hon e fäll mördärn der för va sām hällst...ja Fris sa då han höl dä däm... int jusst fekk nän vidärä fisk på netä,dä vi fekk int på netä å... å då sa-n dä,"Jaa",sa-n,"je hör ni ha,ni ha för rummä net,ni ska... ni ska ha däm mykkä tetärä ve småä mäskär,ni ska få se bärä...sä då får ni no,dä e ja sekär på ni få...å ju merä man fiskär ju merä fisk blir dä.",...nu må ja gå ått lagärn å sjlakt krekä å ~~kärvä~~ koärnä å kälvä,di mer ska-ä vå ti-n...si je-n ko häll på tänk berä...

KH: Ja.

EH: jusst tell-å kälv,sä då ta je å sjlä ihäl-ä...å et opp-ä då hon e magrässt å usjligässt...

KH: Ja.

EH: ja di mer kälvä få ja å di mer koärnä fo ja.

VILHELMINA
 Störvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

KH: Ja dä e unnärlitt!

EH: Ja.

....

EH: Nää nu ske je tälä om...nu ske ji fo hör hör dä jekk tell dä ja sku färä på äxisn...

KH: Hm.

EH: dä va på nittänhunnräfäm dä...

KH: Ja.

EH: för...dä va ja inkällä dä...skull ja färä å dä va på senvárn ä dännä...

KH: Ja.

EH: dä va jusst i sämstä förä...

KH: Ja.

EH: sä värkän dä bar hällär bröt...för sjibenä...ä gammhimjort sji-benpar sām je ha fäll...hövlä ihop tell själv dä...å-n trelä hadd je jort mä sām va fyrkanti, sām ja bar på röggän, dän hadd ja snikkä å jort själv...å...å, å littä mat, smör å brö...dä röst ja me himifrån, dä hadd fäll far å mor lägä tell...hon sjikkä ju kär, päjkän sin dä på äxisn, å int va dä nä tal om va vegärnä vi ska gå å färä, int va je önnärrättä om nä tökkä tå far häll mor häll, häll ällär brörän minä sām hadd dä vörä å förä häll nanting...dälitt förä, vattn å snön jekk opp...jekk fäll på hällvi kneä he-på sjön henän dä ja rännä dä...utäpt Kultsjön, dä je kommä ått Saxnes...dä såg jag meg ingän aan utveg än ja...gatt ränn...på sörsiä övär Satsån, färä övär Satsån dä va, han höll jusst på börj å gå opp, rännä fäll på nä snö å säräis övär der...ässä to ja fjällä utövär å tell...Fjällbobärj...å rännä der bärä sörä å kommä ne tell Fjällbobärj, der visst ja dä sku finna äss-n kamrat sām hadd vörä på mönstringän...sä ja ska fo-n kamrat ifrån Fjällbobärj...dä fanns ingä annä beväringspäjkä heroppifrån dä än jag.

KH: Nä.

VILHELMINA
 Storvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

EH: Däm hadd vörä sä dáli på ställ tell ongä på dän tin dä ärä sä...
 je va bärä ensammän.Män je for då föll i allä fall män då je kommä
 dit ätt Fjällbobärj...jaha, då hadd dän påjkän vörä ti-ä särtäs
 skrapkolhusböggä,däm sku ju sätt opp-ä skolhus der å då hadd han
 ramlä ne tå timringän denän å sjlegä-sä sä han va ofäli sä han var
 int-sä färä...sä je va ju ensammän,då for ja föll då neövar...dä va
 ju bärä tell-ä stikk iveg dä,sjibenä hadd ja,dälitt förä ättä skog-
 vegän då var-ä ingä lannsveg...je kommä int på nän lannsveg förän
 i Lövlidn,der var-ä-n litn skraplannsveg grevä från Vilhəlminä å
 opp dit...ja dä va föll jussom en särtäs enkronäsveg,int var-ä
 föll-n tökkän fin lannsveg sām dän sām nu er...jaha,je kommä-mä
 föll ätt Vilhəlminä...dä,je kommä ätt Vilhəlminä dä vet ja,visst ja
 tå en der...sām var...sām hadd mönsträ sämmä gang...sām ja tjännä
 tell,n påjkä...dä va-n särn ätt Färsjbärj...han hetä Bror Färsjbärj
 ...Färsjgren...jaha ja kommä-mä föll dit dä sä ja...på Vilhəlminä
 tjännä ja föll int jusst nä fälk...män dä räkä ja mammä ätt-n dän
 påjkän der,hon bodd ner-i...ner-i...ne-vä Baksjön...Baksjönes,"Jaa",
 seg-ä,"fälj meg him sä fo du liggä der,sä fo-n Bror fälj deg.",män
 vi va ju lesärkamratä å,han e litn sä hällgottäss n dän Bror.

KH: Ja.

EH: Dä e lappsjläktä ti-n...däm ä,gamm-Färsjgren var,va lapp...n dän
 Mosä Färsjgren...sä,ä ä ett villt sĵlag var-ä ti-n dän för dä va
 rasblanningän ti-n å litn å,å hon visst ju hörä vill å sällän n
 Bror var..."Ässä ske du si ättän n dän...ässä ska du pröv å häll
 äringän på-n Bror",sa-ä," å då ji...ji fäljäss dä å far"...je fälj
 han dä,färd ju han dä neätt ä denä,"sä ji...kom ji dä ätt Lykksälä.
 Då ji kom ätt Lykksälä",sa-ä,"dä ska ji gå inn de-vä-n länsman der",
 för dä hördäss värä-n sĵläkting dä ätt däm å dä,int vet ja...hörä
 var-ä han hetä dä?.Nää dä höl ja va häsjskapä int i hällgottä tosĵ
 ja föll gå inn tell nä häsjskap sām ja då såg ut dä ja hadd kommä
 ätt Lykksälä.Män han hadd ju littä pängär,han fekk ju,han lejd ju,

206B

VILHELMINA
 Storvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

han lejd ju sjuss då å då han ä denän emellä...män vi dä övrigän,
 vi klampä å jekk,å-n dän lannsvegän ifrån Vilhælminä,nja vi börjä
 fo dälitt förä då vi kommä ätt...Daläsjo...dä vart en hon ner-i
 vegän sãm hässtä hadd gått å dän va full ve hässtpissä å hässtsjit...

KH: Ja.

EH: å sjublött sä dä,å vegkantn han bar int gå...vi gatt tjungätt
 gå ner i ä dän dikä...för ommä vi steg di-på vegän sä då bar int-ä,
 för han va bärä bulltä,han va ällri plogä då-n dän vegän sãm jekk
 övär Stöttingsfjällä ätt Lykkselä...vi jekk sä vi höll på drepä äss
 älldeläss innän man hann,sömlä to ju på kurrkä...ät älldeläss...däm
 va fäll mer dö än levänäss å vet,å dä va försjtä dagän då vi kommä
 ätt Gransjörisä...dä va ju sjlut,dä va ju int mer än en par tä äss,
 styttjä sãm var sä värä oppä...å då vi kommä dit då var-ä fäll juss-
 om en skrapälerärinnä der hon vellä vi sku ställ tell-n bal,ja bar
 ju fijoln ja...ja bar ju fijoln inni lää,inni-n dän lää...sä ja spelä
 fäll,je va fäll ändå sä ~~späkkäxxäxxäxxä~~ värä oppä utätt nattä der å
 spelä för däm,ti-n gambonnstugä,de-vä-n bror ätt-n,ätt-n hän...

Björk,predikant Björk.

KH: Jaha.

EH: Jo han bodd der...hörä var-ä han hetä?...je ha älldess glömt
 bort...annrän däm höll på evigt selä gök sãm jäntä sa...däm stöp
 ju då å då.

KH: Ja.

EH: Män ja hadd då fäll vörä oppä denändän je å spelä fäll för däm,
 je sjlet fäll int sä ont...spelä väl nä gammlätä å däm dansä fäll,
 je vart fäll på dä visä,dä vart fäll dagän å sen for vi fäll då
 ijänn...jaa,dä jekk vi fäll,ä hällgottäss dälitt förä var-ä sä himme-
 läns...å kommä ätt-n by sãm hetä...Krok...Kroksjö...jaa,dä var vi
 fäll inn der då...dä va vi fäll inn der-i-n dän gärn ja vet intä
 hörä dä fälkä hetär int,sãm var der,män dä va då bärä tjeringä å,å
 jäntä himmä...jaa,der ät vi fäll då bordi värä ma,matköntä män kaffe

VILHELMINA
 Storvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

dä beställt vi tá tjeringä, hon kokä föll kaffe ä jäntä dän sto väl ä diskä nä koppä ä ve hon dumtäss vi på ällä värdäns vis...män, je tord föll vää jussom mässt kvikk ja...ä spräksam ä denän sä ja visst hon hadd frägä dä vi for tellbäckä va-n dän kvikkpäjkän att int han jekk inn der nu dä han for him...hon hadd tälä om dä för nä annä enä säm hadd..."Va ha ji jort tá dän", hadd-ä sakt, "att int han jekk inn her...n dän kvikkpäjkän säm ji hadd ve ji dä ji for ne, han skull ha vörä inn her, han ha je vellä si...ijänn", hadd-ä sakt. "Njää han ha förä han", hadd kamratä dän sakt, "han ha brättomt han hä på gå him han ä", han hadd fö, "han ha föll förä män han tö väl gå inn ti nään aan gäl", hadd däm sakt. Ä dä hadd ja ju jort, sä ja var int inn ti sämmä gäl...säm dä vi for ne, der-i dän byn, vi kommä, dä vi var der... der-i Kroksjön dä hadd vi föll jussom ä tökkändän fänskällä ifrån... Däris, han va föll jussom minnär för-sä, dä...dä fekk han hör att, att dä sku kommä-n predikant dit, ä häll börnä ä dän tokskälln han stärnä der för ä värä på dän börnä der...ä no vet ji hörä hinn hälän dä jekk för han, han hadd föll ällri höllä på ko, han vart ju sä längä ättä, vi säg föll ällri tell han nanting...jaha, je höl mä föll för ä denän, dä tälä-n dän...kvikktjeringä om...dä vi sku gå inn ti-n gäl längär ysstätt byn, för hon visst ä en der säm sku färä, färä ne-pä nä timmertjörä, ä dä sku vi hör ätt vi sku fo äk ilavä han, en bit utätt vegän, utätt lannsvegän för han sku färä...färä, ti nä flyttä häll hör dä var ä denän ä tjör nä sjlag...ä tjvä hässtä hadd-n dän, jaha, vi fann ät gärn dä va föll jag säm skull let ät-n dän gärn, ja minns int hörä dän göbbän hetä, jja dä höl ja föll ät vi sku fo lej sjuss tá han...sittä på timmördorning...vi sku fo ä, vi sku sjuss n litn bit för vi höll ju älldäss på gå ät vi, tröttn ä dälitt vegäläg...män dä vart ätt hällgottäss eländä, störrä eländä än om vi jekk...dä dän göbbän dä hadd fött-äss på stöttingä ä börjä tjör sä hadd-n föll tjört n nagri hunnrä metär dä stärnä hästn i stäpp... han var ätt skogän ä skar-sä päkä ä han dänkt på bäggä siän på hästn dä hadd dän hästn piss-stämmä, sä han fekk int piss...han sa dä var

VILHELMINA
 Storvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

dä felä...jaha...å int könnä vi fäll sittä denändän...de-på timmär-
 stöttingän der sä ja sa ätt en sãm hetä...än särn ätt gamm...ätt
 gamm...Bakksäll,han hetä Bakksäll...

KH: Jaha.

EH: he-på Vilhælminä...dä va jussom en fryntli päjkä,"Nää",seg ja,
 "gössä Bakksäll,no fo vi stig opp å börj å gå int kan vi sittä å vänt
 på dä hässtä ska,ta på piss ä henän sãm ällri piss int,utän opp ve
 ji kärä nu för nu gå då ja å då fo ji sittä her si mang ji vell å
 å vänt på dä,män nu far då jag herifrån"...frågä göbbän va han skull
 ha för-n dän sjussn...je hadd fäll setä på nän tjilometär..."Jaa",
 sä han tog int nä betärt/
 sa-n,"tänk du gå sä e ä fäll int ä dä nä å ta betärt,"/å int sä myttjä
 pängär hadd ja fäll hällär för je hadd ju int hadd mer än säx kronär
 ve-mä då je for himifrån...

KH: Nä.

EH: sä dä va ju tell-å spärä på dässä sjlantär,å då visst ja ju dä
 int fekk je nä...je hadd ju hört tal om då vi kommä ätt Lykksälä sä
 sku vi råk befelä der å då sku vi börj å fo nä masjängär...ja dä
 va ju tell-å trampä på de sä då kommä vi då,jekk vi...ätt-n by sãm
 hetä Brättfåsj,n stor by...då var-ä-n gammgöbbä der,sãm hadd vörä
 godeman her sãm ja tjännä,han hetä Aspgren,sãm hadd vörä i Klimpän
 då dä va,vid avvittingän en godeman...ingän visste va hällsingän
 ä dännä va för enä annän jag."Ja",seg ja,"vi gå opp tell-n stergäl
 ä henän,å lån hus der...

KH: Ja.

EH: hör ät vi få lån hus der,de-vä han,je tjänn göbbän"...jaha,däm
 färd ju-n nagri tå ä dän päjkä då sä vi jekk fäll opp dit kamratä
 je hadd,vi va ju int nä mang...dä va ju sä ussält ve nä fälk ifrån
 Vilhælminä dän gangä tå äxäsjpäjkä sä,jaha der lånt vi fäll hus å
 fäm jäntän hadd-n dän å,fäm ong å vakkärä jäntän...ässä for vi fäll
 opp,då vi kommä dit då var-ä fäll dä,ällst päjkän han spelä på år-
 jäln,han hetä Magnus,je tro han ska levä än i dennä dag,je spelä
 fijol å han akkompänjerä på årjäl...å der dansä fäll kamratä ve ä

VILHELMINA
 Storvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

dän fäm jäntän...utätt hällvi nattä...int va dä dä nän vilä dä int
 utän,sä dä dä dä vart märän ijänn sä...annrän dä m låg fäll ti,annä
 kamratä minä dä m låg fäll...däm låg ti-n aan böngning si han hadd-n
 storböngning dä va der oppä,män dä hadd gammältjeringä sakt dä....
 en kunnä int liggä der,en tä äss gatt...ja häll fijolspelärn skull
 fo liggä neä der-i lillstugän,der hon bodd,hon va jussom sjuk,hon
 höll på värä gammäl n dännä dä...ja dä dä vart märän sä steg ja opp
 ässä kokä jä kaffe ja å,å ga gammtjeringä dän kaffe på sängä,je va
 ju kvikk å gla(va berättä-nä),dä tykkt-ä je jol härränsj bra...å...
 sä vi for fäll dä derifrån ässä klampä vi fäll iveg sä vi kommä fäll
 ätt Lykksäl...kommä ätt Lykksälä dä var-ä fundräsjonär va i häll-
 gottä vi der skullä bo...döm rekommänderä på dä å dä ställä,döm
 rekommenderä dä å dä...män hörä dä var sä kommä vi äss dä...fo si
 du...du var ju der dä?...hon va der,hon hadd redän kommä ätt Lykk-
 sälä n hännär sä hon var der,hadd gått ett år på seminariätt dä ja
 for,dä ja for ne fösjt år...hon bodd de-vä-n målär der-i-n gamm,ä
 Bångbärjä...der gamlä Bångäss stugän er nu,han stå kvar än n dän
 gammstugän der,sä vi låg ju der män dä fekk vi int liggä der,vi låg
 ju ti-n gamm...ti-n gammsnikkärbod han hadd neom der,män dä va,män
 dä va bärä ä dän seminarisstä dit dä m å bjudd-äss ju på kaffe,ja dä
 va ju jag mässt,ja hon hadd ju tri kamrat å dä va vi fäll dit ner i
 kämmärn de-vä dä m å fikk fäll kaffe...sä vi for fäll dä derifrån,der
 råkä vi fäll befelä dä...i Lykksälä,dä kommä fäll säsjällpäckä å,en
 sä m hetä Jukström,n hälvlipp,män han va bra på spelä dragspelä,han
 var i fyllä sä...sjesjantä gatt lägg-än opp-på trässn tjör-n ne män
 han va,kvikknä fäll tell-sä dä sä...män dä fekk-än ju sittä på de-vä,
 på-n dän trässn å gammhässträssn dän...å spelä på dragspelä,va fin
 på spelä dragspel päjkän dän,män söp sä förblänätt...män vi betälä
 ju littä grann ätt sjussn dän å män dä va ju krornän sä m fekk betälä
 ...sä vi tykkt no dä va rolitt dä han fekk sittä å spelä ättä vegän
 ...män dä...jaa dä jekk vi dä från Lykksällä... dä vi hadd legä der

VILHELMINA
 Storzvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

då vart vi föll oppställt i Lykksällä då...då sa sjesjantä,dä va en sje,två sjesjantä sãm konna emot äss...ja å en löjtnant,dä va löjtnant Sundbärj hetä-n...dä va präkktigä karläär dä...nu sku vi börj å gå...ne,sa däm...masjerä å gå ne då,sä vi for då frå,dä var-ä ju lannsvegän dä var-ä rekktin veg...fin å gå ättä...han hadd ju börjä törk opp,va väl bärjolä der...då sku vi vilä,då sku vi ju stännä dä på ett ställä sãm hetä Vilän...

KH: Ja.

EH: dä vafäll int sä langt ifrån Lykksällä dä int,der hadd däm ställt tell,der var-ä kaffe då...å småbröä sä dä fanns å tjöpä der,sä vi tjöfft-äss littä å,der höll-n försjtä masjutdelningän på pängär... då minns ja då tro ja ja fekk fämton kronor dä tykkt ja va pängär sä dä va frukktänsvärd,för je hadd längst dä va bärä en ifrån Virisn sãm hadd littä längär än ja,sãm hetä Gretäsån han hadd-n mil längär.

KH: Va het-n?

EH: Gretäsån källäss-n...

KH: Hm.

EH: n särn ätt-n Noäk...

KH: Ja.

EH: n dän...dä var en vildmarkäs sån dä rekktitt,män skärpsjytt å tjyväljgegär tä väsjtä sjlagä,sköt ren å äljän å...levd ä vildmarks-liv,dä fanns ingän på rejemäntä sãm va sä styv på sjut sãm han...

KH: Nä.

EH: då han fekk ti mausärjeverä...däm målä tavlän tä-n,däm hadd opp-än stormälär från Stäckhålm sãm skull mål tavlän,å däm bjudd-n guld å grönä skogär om han vellä gå inn ti militertjenstn,littä krokin nesä hadd-n å...å såg ut värkäligän sãm-än krigär...män tökkä liv dä vellä-n ällri.

KH: Nä.

EH: Då skull-ä hällär ha vörä-n möjlihet jag,ja funderä skärt på ha jett mig inn vid dä militerä dä,män si då...to ja på funderä på...

VILHELMINA
 Storvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

jäntä dän...säm var ä denä oppi fjällä ä tänkt je kansje je sku ut
 ä fri ä de-vä-n dännä,int säg ä ut sännän int...dä...jaa,nä int
 vellä ja ve nä militer,godä gåvor hadd ja,dä kommä ja me de på värk-
 stan...

KH: Höra jikk ji på sjlutä dä ji kommä fram?

EH: Ja vi jekk ätt Hällnes...

KH: Ja.

EH: dä steg vi...vi fekk gå fotvegän...hanngä från Klimpän ätt Häll-
 nes...dä fekk vi fäll,dä äkt vi järnvegän der...dä var-ä tåg der,to
 äss Hällnes ä flidd äss ätt Vänes,tell Nyby...

KH: Jaha.

EH: sä der dä va vi fäll frammä...dä var ja fäll der dä år...kommä
 jeg meg önnär jussom befelä bitt,n gamm...säm skull värä...jaa,je
 var der,dä äxerä ja sjöttän dägä...dä tänkte jag "nu ska ja sjlä
 me fri herifrån,från dättä hällvetä"...för ja tykkt dä va bärä dum-
 hetär ä dännä,der kutä däm säm tokä både inn ä ut ä,komderä försjt
 inn ässä ut ä sen inn ä sä höll däm på...ve gammpatronjevlä ä tökkä
 eländä...sä dä tänkt jag,"nu ska jag sjukskrivä meg"...ä kommä meg
 opp tell-n gammdåktor säm jekk ve fötträn ut,sne på ä dän,ä eträtt
 va-n säm tyrän n dän...jaha,je jämrä fäll på ällä särtäs sjukdommä
 je hadd,dä va väl nässtän säm göbbän säm skull sök förtidspänsjon...
 män...jaha,jaa...sä...tell sjlut,"Ja ska se äftär kansje om dä gå
 ätt övärflyttä däj"...jaha...dä hadd ja ju-n tå,je hadd legä ä rännä
 gammsjibenä,gammlappbinnä hän i minä ongä dägä sä myttjä sä je hadd
 klämt ihop fötträn sä lilltän hadd förä ommäpö...på vänstär fotn...
 dä int je hadd nä annä ä påpek sä sa ja,"Ja e ju evigt ofäli int kan
 fäll ja gå...män ja vill dä dåktorn sjikk him mä...för ä hännä dä
 er ett hällsikke dä ä färä ä kut ä henän"...dä vart ingän himsjikk-
 ning...dä tänkte jag att nu tö ja fäll kommä bordi askä ä oppi elln
 ...fekk-än röknapp ti mössä ä tredje kämpäniätts märkä dä försjvann
 ...män,ä stygg säg-än dän mössä ut säm tyrän män dä hadd jag en
 kusin säm va kärpral kommä ijänn ifrån U...Umeå,han hadd tegä avsje,

VILHELMINA
 Storvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

leditt upp-på grått papper, han gav meg en finänn kårpralsmössa så
 då såg ja ju ut såm-än jeneral...ve dä å...då tänkte jag ätt, "hur
 i tusån ska dättä tell-å gå tell, fo si va ja fo mä för-ä särts jäbb
 ä henän om ja dögg tell-å...äxerä på sammä vis er-ä dä, då, då kom je
 tell-å gå tellbäckä...tell daktorn å segä att ja högg bort tän...
 å sen ska ja äxerä på sammä vis...såm annrän, annä krigärä...för väl-
 ä för myttjä dälitt", tänkt ja...män, då om märä⁻ⁿ dä dässä...malajä
 vart oppställt, då var-ä hunnräättiä...var-ä-n gammrejemäntsvebeln,
 han hetä Hålmgren n dän, å svor å levd om, han va polis på rejemäntä,
 å han var övär, såm-än övärjeväl övär ällihop...ja...så han komderä
 ve jeneralä å äffiserärä der, män han va ju polis han.

KH: Jaha.

EH: Jaha, han jekk fäll ä denä, han hadd sättä på-sä sabäl n han jekk
 ä denän ättä leä dä å köxä på kärä såm han skull ha dä, dä va ju
 jenässt ä dännä sä han, han, han hadd fäll en-ä såm va malajä der för-
 ut...tell sjlut frågä-n, "Er-ä nån såm...er-ä nån såm kan ärbet i
 stål å järn...på, på smidäsvärkstaden?", ...tysst i leä var-ä, äll, int
 i hällgottä sa däm, sa...då sa ja, "Her er-ä en man, här er-ä en man,
 såm kan smi...ja kan gå inn ja för å...", jaha, dä va kårrt å klifft
 dä ve en gang, han såg ju dä, va ja va jussom kvikk å mosjk n dän, han
 hadd gått der i trätti år sa-n, sä no förstog-än sä på päjkä hörä
 däm såg ut...han svor, jaha, ja skull ne-på värkstan dä, neri vid järn-
 vegsstation i mårren bitti"å innställä deg der hos...hos jevesjhant-
 värkärn"...sa-n, å segä, "Nu er-ä dän mannän her såm skä varä her å
 smidä, ässä får du till kamrat dän her...dän her från Åsälä, stor-
 smen"...

KH: Va hetä han?

EH: Hörä er-ä...Södärlunn...

KH: Fridiän Södärlunn.

EH: Sett Fridiän Södärlunn han var ett år ällär än jag, storknivsmen,
 ett år ällär än jag...jaha män dä va andrä årätt han jekk sä han var
 der bärä säxtio dagar....

VILHELMINA
 Storvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

KH: Ja.

EH: (....) han lärd je ju mångä bruk...han lärd-mä ju smi knivä å härdä knivärnä å...

KH: Jaa.

EH: å vi smidd knivä å,å lat va vi fäll å...män han var ingän löddär int,han könnä int lö å svetsä nanting...

KH: Nä.

EH: män si dä könnä ja...je lödd ihop gammkaffekannän säm va gläserä ätt däm opp-på marktäntäriä...säm annrän int hadd fott tenä tell-å sitt på...män si-n dän intändäntn sa sen je hadd lödd ihop marktäntäriäts dä hadd ja stegä i gradän sa-n,dä va intändäntn säm sa dä... dä va-n gammgöbbä...for å jekk,han hadd-ä sjöä...stjärnä...jaa å... män då var-ä int bättär ve dä än dä va justt dä ärä dä va,unions-upplösningän...nittonhunnräfäm...jaha...då var-ä fäll tell-å sjlut lö för mä der...utän då gatt ja fäll opp på jevesjförädätt der å jälp jevesjhantvärkärä å dra ut...vasälin bordi flerä...flerä hunnrä, dä va tusntäsje,mausärjevär,å ställ däm i sjutbart sjikk å si ättä-sä tännstiftä sjlo knalln å dättä der å fjerän va i årning sä däm int va saboterä...ja då dä va jort...då spettsä ja knivbajonättä i, i fyrä dägä...filä däm vass...hedd,strök tä däm vasälin å sättä däm tellbäckä ne-i sjlirännä...dä va nyä gräjjer älltihop.

KH: Ja.

EH: Der fekk int-ä taäss fram nä gamm utnött...

KH: Nää.

EH: mausärjeverä då int...

KH: Nä.

EH: för dä fanns nytt...å sen järt je fäll å ta ä dän gammkrutvagnä, gamm...ammusjonsjvagnä...

KH: Hm.

EH: å smörj å si övär dä...å kärä vart blek i ansektä å eländä,å eländä...å äffiserärä däm å syntäss vä ällväsjam å bedrövli...män ja (bäntä) ve gammjeväsjhantvärkärn å sa..."Int tord-ä fäll könnä

VILHELMINA
Storvallen
Sven Hansson 1963
FFÖN 533

vä sä falitt,dä väsjtä hällän",sa ja," e om ja for övär tell Närjä
å råk nåsjkå sãm je tjänn åssä ska tell-å sjut på dãm,då tör ja no
kut övär...för dä tro ja intä ja härdä...

KH: Nää.

EH: om ja,om ja råk dãm je tjänn"...

KH: Ja.

EH: ja han sa,"no er-ä fäll ett tyrän tökkädän",sa-n,män vi var dä
fäll ä denändän de-på legrä dä...ingä särtäs j hälläns telefornä fanns-
ä fäll nä häll nä telegrafä på dän tin...dä va fäll bärä tell-å...
färä ve nä järnvegärä mellä Umeå å Ståkkhålm...å dãm to fäll på vä
svagärä å svagärä å dãm väntä fäll på dä...då var-ä fäll färditt vi
sku fäll övär dä...dä var ällt va färditt då vi sku fäll övär ätt
Storliän nästän sj...hördäss...ja vi skull ju övär ätt gränsn å ditt-
än...ja ja tänkt,"ja ja kom fäll int i eldstridn sä,je filär å väss
bajonättä jeg sä fälj je ve"...sä ja trösstä-mä ve dä int törd ja
då fäll kommä försjt i försjtä eldstridn män älljässt tänkt ja kansje
dãm sätt no tökkädän enä tell kulmat...

KH: Ja.

EH: å prov dãm...män...je va dä int sä väsjt ängsjli för ä dännä,
krigä,ja tänk dä...ja tänkt dä tö väl,jaa ja tänkt på dä visä,dä
nåsjkå ha no sä dälitt ställt i krigsvesän för je ha vörä ne-vä
Mosjön å sett hörä dãm äxerä å dä va ju nä eländä dä.Å dä va ju int-
vätt dä,no hadd dãm fäll ä dän Krag-Jörgäns jeverä...

KH: Ja.

EH: män je höll no på försjtä dä,dä vi skull ha tegä nåsjkå jussom
kårrt å fort.

KH: Hm.

EH: För vi ha dä ällri kommä äss sä langt nolätt sãm ätt Krokän int,
för dit ha vi no ällri kommä å Susndarn sä,je tjännä ju int nä enä,
nä nåsjkå annän her-i Susndarn å ner-i Mosjön...sä ja reknä no me
dä att dit kammär jag nog ikke...nä,väl-ä krigä sä jett ja fäll prov

VILHELMINA
 Storvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

å stikk ne nå...nå nårrmännär...på södrä Närjä...hø, sä ja sa dä,
 tökkä tänkt man no själ, män int sa ja nanting, ja dä va ått gamm-
 då dä hadd gått-n ti då sänänän dä var-ä,/
 jevesjhantvärkärn dän...män/dä vart-ä, dä var-ä ansjlagä på barakkä
 oppsjlegä...dä va kånung Åskär dän andre sām va kung på dän tin...
 dä e ju, jussom trejjä kungän je häll på övärlevä nu...dä sto-ä an-
 sjlagä på barakkä, att han abdikerä, sām kånung övär Närjä.

KH: Ja.

EH: Å helä Närjä...sto-ä, var int värd en dräppä svänkt blod...
 flaggän flög i täpp då för dä va kungän sām skull avjörä om dä sku
 bli krig ällär int...

KH: Ja.

EH: si han eg fäll sä pass makt svänskä kungän, förklarä krig...

KH: Ja.

208A.

EH: å sjlutä krig.

KH: Män hur jikk dä då, då dä haddä, va sjlut på-n dän unionskrisn
 hörä...

EH: Jaha då vart ällt stillt å lytt, int höj vi nän, nå mer tell int,
 ällä gammammusjonsvagnä å tökkä(....) ny vaselin häddäss inn ti
 jeverä då tellbäckä, ä dän nyä jeverä laäss opp på sinä ställä i tusn-
 tal...der-i ä dän förrädä...

KH: Ja.

EH: sä då var-ä tell-å gå bärä ve dä då-n ti, män int sjlet ja fäll
 nå ont, dä va jevesjhantvärkärn en gammäl, han va fämti år.

KH: Ja.

EH: Dä va dän roligässtä kamrat han hadd hadd, sa-n...

KH: Ja.

EH: de-på värkstan att smidjä...han lärd-mä mångä trikk å...jaa däm
 vellä je sku färä ått Eskilstunä, däm provfilä ve nå fyrkantä...

KH: Ja.

EH: kubär.

KH: Jaha.

EH; Å däm provä däm ve smo stälvinklä der å däm va sä presis sä...

VILHELMINA
 Störvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

KH: Ja.

EH: filät...då vellä däm ja sku färä ått Eskilstunä å je,je meg inn på jevesjfaktoriätt der...å ja sku tjenä sänä pängär å ja sku fo tökkän lörn å...han va ju neä der ner-i smejjä n hän...han var,han va ju sjesjant då...major Valbärj...å låg på kne der å blässt...å blänä kornä i-lavä-mä...de-på smeäsjä der å tälkä om då han hadd vörä ...her-i Rauksjön å vart sä...lusi sä han va int...kommä ått Klimpän å han hadd vort sä,däm hadd orenä kleä der sa-n...frägä om je mint- äss då han kutä ut,han bodd himmä då,for jörning häkäfönsträ å kutä om nattä tell nä bonnpigän,han hadd nä kvinnfälkä ve-sä...smojäntän ..."Jo",sa ja,"no minns je fäll dä no"...han vart-n god kamrat ått meg han,han va löjtnant då...

KH: Ja.

EH: Valbärj...

KH: Ja.

EH: å-n finärä kar,präkkti en dä,sä menige man tykkä omm-än på ällä sätt,han va sä enkäl...å han hadd fäll rekämmänderä meg der åå...si dä va no han sām vellä je skull ått Eskilstunä...på jevesjfaktoriätt der,ja skull fo lerä-mä der,jevesjhantvärkäryrkätt...män ja jillä intä dättä militärä liv män si dä va no dä kansjä ja skull ha kastät mig inn på...för dä va lurt män däm trodd dä va gött på å,män si ha-n dän ifrån Virisn å förä då tord ja no kansjä män si dä va-n kamrat...vi tänkt kansje dä der e ett fängslände liv...frihetn va ju bättär...nä vi for ju tellbäkä tell fjällä både han å ja...dä jekk ju ganskä fort dä,vi fekk fäll stig tå i Hällnes då på vanlitt vis.

KH: Ja.

EH: Dä va ju int mer än tro je tjavä å,tjavä å fyrä häll va dä er... häll fyrä,fyrä mil å,fyrä å tjavä...

KH: Ja.

EH: mellä Lykksällä å Hällnes.

KH: Ja.

EH: Dä for vi sä fort sä dä,annä kamratä hann int jusst fälj ve,dä va...

VILHELMINA
 Storvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

Gretäsån å jag sãm for åssä en ifrån, Vilhælminþþjka...ått Lykksällä i ett tag åssä var vi inn då der-i gærn der vi hadd legä de-vä-n dæn gamm-målarñ Lind...ja gammjäntä hansj sãm han hadd der, han hadd juss-om-än gammfästnö män hon va bra på lægä matn, sä seg jeg ått-ä, "Nu skä du lægä en sjujeklä rekkti mat ått äss...å dä skull intä vå ja", seg ja, "för nu er ja hongri för nu vell ja, je ha fäll nä (kronkläpp) ve-mä sãm jeg ha tegä ne-på kokhusä i, i Vänes å dä va surt å sämmär-värmän, nu ske du lægä äss rekktitt matn, dä e int sä nogä på va dä kösstä för nu ha vi pängär", sa je...då hadd vi ju fott, då hadd vi ju fott masjþängär å tiä örä om dagän de-på...för dä vi äxerä å...dä hadd vi spärä ihop vi sãm könnä spärä pängär...annrän torð fäll drekk opp-ä ti pilsnär män vi drakk int dä int...jaha, no lægä-nä matn rekktitt, vi låg utom Bångstugän denän å villt äss der men hon lægä matn...å sen stakk vi då, å sen var-ä ingän vilä...henän la vi äss ällri, je la meg ällri en endä timmä förän je va himmä...i Klimp... n hælvlapp, n lapp sãm flyttä meg än litn bit...oppi Turistvikä ditt-än...å sen sprangä je opp...en mil...å sjuhunnrä metär från der...

MH: Jaa, trättän tjilometär.

EH. trättän tjilometär...å sjuhunnrä metär från vattäytä å di-på stugäbron, sa-n gamm-Nils...Nils Erik i Bångnes dä va, ja visst int olä å förän je var oppi...oppi Bångnes, int visst ja va ja hadd kutä ä dæn trättän tjilometrä...jaha, när ja kommä dit då...tjvingä ja dæn gammgöbbän...tell-ä ta båtn...å ro mäg övär Biälitä, "Sätt meg i lann på sörsiä", sa ja, "uti Biälitä, flytt-mä dit övär", han vellä int flytt oppätt Biälitsjön å kommä oppi Luspän int å dä visst ja, dä va fäll fåfängt å kommä dit...väm ha hört dä ja ha kökä der å si nä rök, je ha fott sittä der ällri sä längä...sä han sättä meg i lann på sörsiä Biälitä...åssä tog ja ått sörsiä på...Biälitä å övär gammþärjä den-än å...stenhövrä råkä ja enä sten störrä än dæn annärn...hadd jeg jort meg ä jever å ä denändän önnär tin...män je va, sä je bar dä å. å fögän besvelitt var-ä å berä å...män ja kommä-mä då övär n dæn

VILHELMINA
 Storzvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

gammstenbärjtangän söom...söom Biälitä å Saxnes,Saxnes,Vinevarä den-
 än,dä syns hit.

KH: Ja.

EH: Å kökä båtn de-vä Annäsj Esj,de-vä feboän der,var-ä föll-n päjka
 berdi byn då,säm tjännä-mä,säm visst å,flyttä meg övär...flyttä meg
 övär än...kommä dit sä visst jeg å-n gammäljöbbä säm va ätti år säm
 brukä ro å flytt för höj je åt ve han han sku ta flytt mä diti Stor-
 nesä...jaa han tykket ju dä va bra å fo tjen...dä,sä han flyttä-mä
 föll...je tro han tog tjvä kronär för-ä häll va dä var...jo...häll
 var-ä dä en å fämti ja minns int...presis,dä va billiä fraktär på
 dän tin...sen ja kommä ätt lanns i Stornes int var ja inn der nått...
 män ja,ja könnä ju int ta sörsiä på Kultsjön int,för dä ha föll vortä
 för velyftitt...tord föll häll på tjännäss kansje trött å på nä vis
 ...sä dä...dä jekk ja ju him dä,sä ja kommä-mä him...dä va nattä,
 dä hadd dä äkt seg himmä,pappä å mammä...jaa...däm låg män je va,
 kommä väl inn der...der-i tjökä der dä hadd låg...hälvsäm sä seg pappä,
 "Er-ä-n Elis?","Joo",seg je,"dä e ju jag",svärä,"Jasså du hä-på
 kommä him nu",sa-n...vaknä föll ä mor dä...sä hon steg föll opp å
 va föll diti bö...å bar föll inn ä tökkädän filtråg...på dän tin
 fanns int-ä nä sepäratä säm pinä mjölkä å levd tyrän ve...å sämskä
 ihop hon int...män filä på trågä dä va...filä på...seg-ä,"Du ska dä,
 ja je he ä filtråg di-på bolä sä du...fo etä der,et nu denä å fiskän
 er-ä å på-n tallrik sä,fiskän säm je ha kokä åssä er-ä ju smörä å
 bröä"...hadd ju himbakä tjäkket rulläbrö,dä va gått att ätä dä å,
 smörä å fiskän å mjölkän å filä...sä je åt föll,"Ja",seg-ä,"du fo ju
 gå på sämmä ställä...sängä dinn e no bäddä",seg-ä,"opp-på läftä,opp-
 på saln denä sä,du fo ju gå å lägg-dä der...du ta bärä en",seg-ä,
 "fälln han häng",seg-ä,"på-n stang inni annär römmä,älljässt er-ä
 ju bäddä der-i sängä säm dä ha,dä e ingän säm ha legä der sen du
 for",sa,"sämmä kleä dinä er der",je jekk föll å la mäg dä,dä va ja
 ju himmä fösjtäss...å dermä va ju dän resä sjlut.

208B

VILHELMINA
 Storzvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

KH: Huru länga va ji på äxissn då fösjt gangä?

EH: Hunnrätälv dögn...

KH: Ja.

EH: tiä örä dagän.

KH: Ja...män ä dän äventyrä säm ji hadd mellä Lykksäl-Vilhälminä på himmvegän då ji trä,träffa-n dän sjlättärn?

EH: Jaha dä va då vi for tellbäckä dä.

KH: Annär gangä,häll var-ä då ji for fösjt?

EH: Jaa dä va då vi for him.

KH: Ta ä tälä om dä fo vi hör.

EH: Joo si dä var dä vi kommä ti-n litn skrappläbäck ä denä,je minns dä int mellä va dä var mellä för by ä dännä,män dä tord no värä dit-ätt Kroksjön ä dännä...han höll på sjlä der-n göbbä,hakk ä sjlä...dåli,dålin sjlätt tykkt je han hadd nä förbaskätt n dän,vi va ju varn ån hän ä finän sjlätt på rektitt hö sä vi sa ju ät gubbän int i hälsikkän skull han värä hakk ä sjlä ti sä ussäl n sjlätt..."Gå diti bakkän ä kok kaffe!";nä han va jussom trög han vellä int...män vi to ju jäntä der ä for ve-ä dä...diti-n törtällbakkä der var-ä ju, dä vax tälln der...

KH:Hm.

EH: dä syntäss wäx tällä der ä...ä to fäll matköntn ä,han kommä fäll ättäp på göbbän dä...han fekk no befinn-sä ti ä dännä på sämmä vis han ä...int vart fäll dä nä int...vi drakk opp ällt kaffe han hadd ä...män vi sa ju ätt-n han hadd sä dålin sjlätt han sku,han sku ju je tyrän ä värä denän ä hakk ä sjlä ti tökkän sjlätt,han skull gå him...ta jäntä sin ve-sä ä färä him ä int,i annätt fall sä to vi-ä ä for ve-ä ätt Vilhälminä...han skrattä fäll ä hon skrattä fäll n dännär,män vi for då fäll dä vi hadd fött kaffä dä for vi fäll,ä jekk ä for fäll på sämmä vis,dä va på-n dän resä dä ä,vi hadd föll fött äss littä kaffe denän på villskogän ä dä tjäntäss no gött ä fo ä dän kaffe...män han hadd ju,ja han hadd littä gräddä ä ve-sä...ä sökkä.

VILHELMINA
 Störvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

KH: n dän Gretäsån vafför hadd han fott dä namnä?

EH: Jaa, ja han va-n oäkt päjkä...å morä hansj hetä Gretä.

KH: Jaha.

EH: Å då visst däm väl int å je-n nä annä namn, han gatt ju hetä Gretäsån.

KH: Ja.

EH: Män nu ha-n no tegä seg ä annä tellnamn.

KH: Jekk han om Vilhælminä han åkkså häll to han nå annä veg?

EH: Va?

KH: Jekk han om Vilhælminä han åkkså?

EH: Jaa.

KH: Fram, diti plassn?

EH: Han jekk på Vilhæl, däm jekkom Vilhælminä.

KH: Ja.

EH: Män då sjiljdäss vi fäll...vi sjiljdäss fäll, han for fäll opp-
 övär dikänesvegän för han bodd västäsjt i Virisn.

KH: Ja.

EH: Han hadd litä längär han än jag.

KH: Ja.

EH: Dä e littä längär från Virisn ått...ått Vännes än va dä er från
 Klimpän.

KH: Ja.

EH: Män dä var int sä myttjä, je tro dä va fäll kansje visst n mils
 sjillnä på.

KH: Ja.

EH: Å dä vete fäll tyrän hörä ä dän...tjensteandärnä reknä ä dännä
 om dä, je grämtäss ju, je skull ha sakt dä va trättiä mil hällär än
 fämtän...däm visst väl int å nä tökkä lann...je skull ha sakt je
 bodd ännu längär bort...män däm tord fäll ha.....

.....

EH; joho innä höstn sä va bröllopp.

VILHELMINA
 Sturvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

MH: Män jälpprästn han hadd vari i Dikånes.

EH: n dån storä prästn vi hadd.

MH: Jo,han järt mä ju sä je var fäll ^{ne} ditell tjyrkoherde Dalstätt...
 sä då blev-ä ju sä att je...skull färä på seminariätt på nittänhunn-
 rätre...

KH: Hm,hm.

MH: på höstn...ja dä var i agusti...då fikk ja ju brev ifrån tjyrko-
 herdn när ja sku infinn mä,der i Lykksälä...

KH: Hm.

MH: säm,je for då himifrån...dån tjugäfsjtä agusti...

EH: Si no ha,hon ha minnä!

MH: sä min bror följde mej ne till Vilhälminä...

EH: Tykks värrä minnä än jag.

KH: Ja.

EH: jo,vi måsst ju barä ro...

KH: Hm.

EH: dä,ja vi jikk fäll herifrån,ja övär Njakäfjällä jikk vi ju...då
 var-ä tell-ä ro ne.

KH: Ja.

EH: Han färd fäll han...

MH: Åssä då sjiljdäss vi då,då vi kommä tell Vilhälminä sä sjiljdäss
 vi väl...män je va ju ne till tjyrkoherdn då för å fo hörä nå vidärrä
 sä je for ju,je hadd ju sä pass pängär sä je...för je lånä ju pängär
 tä sokknän,å dä va ju tjyrkoherde Dalstätt säm losjer der han...

EH: Tjyrkoherdn fösjtä dä va-n man...

KH: Ja.

MH: sä då for je ju,je for ^{förd me-n sjuss} ~~förd me-n sjuss~~ dä ifrån Vilhälminä till
 Daläsjön å der låg ja...klåkkän tio på måron då for ja derifrån,
 från Daläsjön...

KH: Ja.

MH: män...n morbro Pällä,morbrorn min han...han hadd ju fösjökt å

VILHELMINA
 Sturvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

sku fo-n...sä ja sku fo följ nän sjuss.

EH: Han hadd ju jäsjiveriä.

MH: Jo han hadd ju gästgivärsjuss...

EH: Jaa sä han va utä.

KH: Va bodd han?

MH: män,jaa ja skull gå då till Siksjön.

KH: Ja.

MH: Då sa morbrorn, "Der kan du gå inn på gästgivarstasjon å, å lej-dä gästgivärsjuss", jaa ja jikk ju...å bar ä littä knytä på ärmän...ti tjängskorn å...

KH: Hm.

MH: då ja kammä dit sä då sa däm att ällä hässtä hadd gått ut sä dä var ingä hässtä...tjöfft-mä littä kaffe der ässä...sedän jekk ja,dä for ja me dä der knytä på ärmän...å då je hadd gått sä je hadd no gått,no va fäll kläkkä,dä va ju bra langt utätt dagän ingän mat hadd ja me-mä sä ja blev ju hungri å...å trött å fekk sä hämskt ont i föttärnä...dä dä va fyrä tjilometär ifrån Gransjörisä...dä räkä ja dä der...beväringsspäjkä.

KH: Ja.

MH: Däm låg ättä vegän å höll på vil...å je hälsä ju å ällihop däm svarä söm om dä ha vörä en...jaa,däm ve,frågä fäll va je var tänk ätt...ja,sa ja,je sku ju tell Lykksälä...män va ska du jörä der?...jo ja ska inn på seminariätt...sa...äh,sa,dit ska du int farä...du ska int farä tell gammhögfäli lykkselä,sno om å följ ve ätt till Vilhælminä tellbakär...nää,sa je...dä kann ja int jörä då je ha tänkt att je skull inn der på seminariätt sä skull je...

KH: Ja.

MH: fösjök å fullfölljädä.

KH: Ja.

EH: Å skapä deg en framtid.

MH: Å då frågä je däm hörä...hörä langt dä var tell Gransjörisätt...

VILHELMINA
 Storzvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

å je to, je tosj intä stännä av för dä va sä frukktänsvärd ont, ja ont i föttärnä å ofärdi sä je tosj intä stännä...

KH: Ja.

MH: utän je jikk, for dä, ja däm sa ju dä va fyrä tjiometär.

KH: Ja.

MH: Män dä ja säg, kämma sä ja säg dän der gårdn äpp der däm brukä ta emot fälk, sä visst ja intä hörä je sku värä sä kommä-mä opp... till dän der gårdn...

EH: Dä va Nils Andärsäns...

MH: sä trött va ja.

KH: Ja.

209 A

MH: män jikk bärä sä je kommä fram å...fikk ju lärnä hus der å... å dä låg ja ju der åm nattn å dä kämma-n...en sän der farände ifrån ...ifrån Luleå sän hadd häset å tjörd dä va-n tökkädän sjakkmästär ...sä han hadd tjöfft-sä-n häset her-i Vilhälminä å dä tjörde han å dän hadd-n morbror träffä sä dä hadd han talä om å lejd sjuss ätt mä för säkkänä sän je hadd mäst lemn.

KH: hm.

MH: Sä dä fikk ja ju dän dan till, till Lykksälä...å dä je kommä dit dä var-ä fäll frägärn om för å fo-sä...nän bostad der.

KH: Ja.

MH: Å dä jikk ja ju ner i Hamn der...n gämmäl, dä var en gämmäl gummä ...sän ja fikk bo hos dä någrä dagar å der var-ä ju kamratärnä äkksä för...för vi skull ju tenterä fösjt.

EH: Män du jett ju tälä om hörä-n dän sjakkmästärn var...

MH: Jaa...

EH: å villkätt hällgottäss kamperände därför, för dä va-n tökkädän kvinnoman sä dä sättäss no för(....)

MH: dä va ju så ätt...han trodd väl(....)på vegän der dä vi ät, sä intä je sku kommä-mä fram...

KH: Ja.

VILHELMINA
 Störvallen
 Sven Hansson 1963
 FFON 533

MH: män ja sa ju ätt däm dä,däm trodd ju dä...

EH: Hon va int rädd hon...

KH: Ja.

EH: i villä skogän.

MH; då däm trodd ju då däm fikk tag i en sän der fjällflickä...

KH: Ja.

MH: sän va...otjänn ä ällri hadd vari utä...sä trodd däm att däm sku fo jörä sän däm vellä me,män han fikk ju lämnä-mä på vegän,je ske gå...

KH: Jassä.

MH: män då,je sa ju ätt-n att...

EH: Han var int sädänt der.

MH: Jaa...män sedän sä...

EH: Va-n ju bra.

MH: ä då vi kommä fram ätt Lykksälä sä sätt-n mä...han sku fösjök ä skaffä-mä rum...

KH: Ja.

MH: då var-ä,han var tell en sän hetä Adämsän ässä hadd han sakt, je tro att ni intä ska varä rädd för ä... för ä...ha dän der flikkän sä hon få bo hos er,för dä e rekkti flikkä...ja,vafför,seg?

EH: Män ha han fott jörä-nä int faringän...

MH: Nä ä han följt-mä ^ädå han talä äm,han talä äm jämt sä mykkä för mä sä dä va ju bra tell-ä könnä värä utä.

KH: Jaa.

MH: För ja visst ju int nä.

EH: Dä vart-n bra kar.

MH: Jo.

EH: Joo.

KH: Fekk nä,fekk ji bostad ällär jekk-än fler ställä?

MH: Jaa,män senn,men vi tänterä sä skull je bo hos dän der fru,je minns int va hon hetä män dän der frun hon ha levd ännä tells nu dän der gamlä frun...

VILHELMINA
 Storvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

KH: Ja.

MH: såm vi bodd hos.

EH: Hon såm va så rädd om pängär.

MH: Jo...dä va...jaadä...dä var vi der män vi tänterä...å dä...dä
 va ju tre dagar vi tänterä.

EH: Fru Bårgström hetä-nä.

MH: Jo dä va Bårgström.

KH: Var-ä svårt å tänterä?

MH: Ja, int var-ä väl så svårt män je hadd ju ällri gått på nän...
 skolä...

EH: Annän her-i...

MH: Jaa annätt än...tiä vekkä hadd ja gått hos...n här, jaa, dän der
 på Gätllänn...Lasjån, ja åssä skolerär(Fjällstätt)...sä je hadd ju,
 je måst ju lesä sä mykkätt sä däm...

KH: Ja.

MH: Ällä dä der såm hadd gått fälkskolä däm kunnä ju, däm hadd ju
 lässt ällä dä der bökkännä...

KH: Ja.

MH: sä däm behövd ju int jusst lesä nanting, män je fekk sittä å lesä.

EH: Män dä jekk int nä bättär för dä.

MH: om kvällärnä.

KH: Ja.

EH: Hildur Vintär häll fru Jakobsån hän nu...

KH: Ja.

EH: ðevände, hon å jekk...

MH: Joo hon å jekk ju...

EH: hon kutä visst, kutä myttjä der-i stan...

MH: Jo.

EH: å fäkkä på sä hon könnä väl litä å intvätt.

MH: Jaa dä vi kommä, dä vi dä fekk kommä inn...

KH: Ja.

VILHELMINA
 Storvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

MH: sä då flyttä vi ju upp till dän der fru Adämsän, Adämsän...

KH: Jaha.

MH: Å der bodd ja fösjtä vintärn...

KH: Jaha.

EH: Nu jett du fäll tälkä om hör dä jekk då ji vart matlös å.

MH: Jaa dä va ju vekkän förä Mikäelihäljän...fösjtä Mikäelihäljän ja var der sä tjrkoherdn han brukä ju sjikkä pängär till en säm hetä EdlÄ (Linnstrand)...

KH: Jaha.

MH: hon hadd gått der ett år förut...

KH: Ja.

MH: Å hon brukä stå för pängär, dä rekningä säm vi fekk...

EH: Hon va sekär dän...

MH: Jo.

EH: dä pängärnä va sekärt, hon va sä...

MH: Män då fekk vi ju sjlut, dä va jusst Mikäelihäljän...

KH: Ja.

EH: Hon vart fäll...

MH: Å älltså sa ja till Hildur Vintär, vi bodd ju tillsammäns...

EH: Hon hetä ju Vintär dä.

MH: "Jamänn du säm ha vari här...å ä tjänd här i Lykksälä, du kan ju gå till dän der frun å hörä, å lånä...tio kronor?"...

KH: Ja.

MH: "Nää", sa-ä, "dä e sä skamlitt å, å lånä pängär"... "Jamänn", sa je, "dä e väl intä skamlitt att lånä pängär då man tänk varä ärli å betalä..."

KH: Ja.

MH: dä kan väl int värä skamlitt dä?"...

KH: Nää.

MH: "Nää", sa, "je gå intä!"... "Jaa" sa je, "dä gå ja själv, ja ska gå dit å lånä sä vi ha, både du å jag", åssä var-ä en, en till gammkamrät

VILHELMINA
 Storzvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

vi va tre...

KH: Ja.

MH: "sä vi ske ha sä vi ha då övär...Mikæelihäljän"...

EH: Mikæelihäljän.

KH: Ja.

MH: ja..."Jaa",sa-ä dän der frun då ja kommä dit,"ja vet intä...va du er för männisj om je tösj lånä dä tiä kronor"... "Jaa",sa ja,"män ni få varä sekär att ja ska betalä...dä fösjtä ja få pängär så ska ja kämmä hit ä betalä"...jaa hon...hon käm...hon sa ju då sen,var ju ä letä fram tiä kronor.

KH: Ja.

MH: Jaa tisdän ättä,ättä Mikæelihäljän då kommä ju pängär...sä vi fekk ju,pängär då,sä då...

EH: Då var-ä ju ä betalä.

MH: Joo,då var ja ju ä betalä jenässt.

KH: Ja...ji hadd intä matn der i hemmä då int?

MH: Nämän vi va ju dum,je va ju dum...je skull ju ha gått tell-n hannläär,dä ve en säm hetä Jonssän...

KH: Ja.

MH: ä hadd,no ha ja fott...

EH: Tegä ut på kredit...

MH: hannlä,jo...

EH: hannäl gomatn.

MH: vi hadd int annä än nä ansjovis...huvudän,vi ät telläss...je minns dä heli häljän ässä nä brö.

EH: Jamän int vart däm nä sämmär tå dä.

MH: Nää,nää.

KH: Jekk ji två ällär tre år på seminariä?

MH: Två år.

KH: Ja.

MH: Ä...ä...var jä,var ju jenässt då till fru Bärgström ä betalä.

VILHELMINA

Storvallen

Sven Hansson 1963

FFÖN 533

209B

KH: Ja.

EH: Åssä ha ä ju å gått gött för-n hånän, hon ha finä betyg, hon ha väl dä än i dännä dag.

MH: Jaa, ja...i Klimpän å Lövbärj...sen så blev ja flyttä till... Mellänås der var ja så herä i tre år.

KH: Ja.

MH: Ja dä blev jussom...delär utä tre år...

KH: Ja.

MH: var ju der i två tärmin nittonhunnrätjugotvä...

KH: Ja.

MH: åssä var ja der då nittonhunnrätjugotre, då var vi der...helä familjän.

KH: Va Elis me då?

MH: Jaa...

KH: Ja.

MH: å å...å hunnrätjutre på höstn då var ja ensam.

KH: Ja.

EH: Dä stängt vi ä henän...

MH: Jo.

EH: je övärlämnä koärnä å hässtn ått Klimpän.

MH: Jo.

KH: Va jol ji?

EH: Ja lemnä nä kor å hässtn ått Klimpän män je hadd sjlagi forä ä hen, dä m tjötd forä herifrån, je hadd tre ko å hässtn å nä får... kansje dä va fyrä vi hadd?...

KH: Ja.

EH: å kvigän å...

MH: Jaa...

EH: tri ko.

MH: vi fekk väl fyrä, för dä va sām tri då sām...

KH: Va ji här hemmä då?

VILHELMINA
 Storvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

EH: Vá?

KH: Va ji här hemmä då?

EH: Jaa...

MH: Ja.

KH: Då på dä årä?

EH: jaa, en gang.

MH: Jo.

EH: Dä va sä tätt ve skogän sä vi såg int sjön...å viskogän sä tjákk
 ä henän sä då koärnä kommä inn hit, sä höl-ä själlä män hon fann int
 åt däm.

KH: Nää.

MH: Å då, då vi flyttä hit dä va nittonhunnrätia, då hadd vi vari här
 en månäd...då blev...vi hadd-n litn flickä dä, hon va, hon hann int
 två år...

KH: Ja.

MH: ässä pigä vor, säm vi hadd...däm fekk...diftäri...

KH: Ja.

MH: ä dödd.

EH: Å ingän männisj fösjtä va dä var...

MH: Ja däm dödd bäddä två på sämmä dag.

EH: ä ingän telefän ä ingän lekär förän på Vilhælminä.

KH: Var bodd ji då?

MH: Jaa.

EH: Ja vi bodd ä henän, stugän hän var älldeläss ny ä tro du, vi vet
 int varifrån sädänt ha kommä...

MH: Jaa.

KH: Om dä va...

EH: ifrån dän her stugän.

MH: Ja.

KH: Flyttä ji stugän der?

EH: Ja n hän...dän her röddä dä...

VILHELMINA
 Störvalen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

MH: Jo, ja.

EH: ve äss...

KH: Ja.

EH: män ä je ha byggd om-än...

MH: Å pigä hon dödd, ja hon dödd sämmä dag.

KH: Hm.

MH: Hon dödd på...på afton, å pigä hon dödd på måron, klåkkä tiä...

KH: Ja.

MH: å lillflikkē ikring klåkkē fäm.

EH: Dä var int nä rolitt...

MH: Nä.

EH: å börj.

MH: Å vi tredd vi kunnä försjtä å då dä int fanns nän telefån...

KH: Nää.

MH: ingän sjöbat...

EH: Dä va ju ödebygdn dä.

MH: å int fanns-ä-n motorbåt så man kunnä fo farä me dän.

EH: (....) int oppfönnä.

MH: Nä.

EH: Män kansje gamlä Märkimedäss i Egyptn han hadd fäll ritä-n dän propälln?

MH: Jaa, no var-ä, intä var-ä nä rolitt dä int.

KH: Å ättä Mellänäs då for ji ti annä byä å ve skolä?

EH: Nää.

KH: For int, flyttä hem dä?

EH: Jaa då dä va sjlut på skolä då konna-nä fäll him.

MH: Joo.

EH: Män ä dännä dä va ju längä ättärät dä va ju intä...

MH: Joo då je for ätt Mellänäs...

KH: Jaa.

MH: å höll skolä, je hadd höllä, då hadd je höllä sjutton år her äppä..

KH: Jaha.

VILHELMINA
 Storvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

MH: je ha fari mellän Klimpän å Lövbärj.
 EH: Mäm si sakän va dän...däm tykkt dä syntäss...ve grannä,nä vissä grannä her i byärnä...
 KH: Ja.
 EH: däm tykkt dä syntäss gå åss så väl i hand...
 KH: Ja.
 EH: sä dä...hör ått ve,däm to väl,pröv å vellä ha bårt åss...
 KH: Ja.
 EH: sä däm sku,tänkt däm sku sjl,ta bukkt på åss...
 KH: Ja.
 EH: på nå särt sätt...
 KH: Ja.
 EH: män dä jikk intä dä.
 MH: Jaa dä var då...
 EH: Däm skrev ne di tjyrkoherde...
 MH: då...
 EH: tjyrkoherde Nordnfåsj...
 KH: Ja.
 EH: å själl ti själlbrevän å,å-n övärlerär sām va på Vilhælminä å...
 å-n Rubärt Hålmgren å dä va ihospelä,spelä ihop kort...
 MH: Dä va väl för flerä...
 EH: sä dä va bärä dä...barä intrigär...
 KH: Jaa.
 EH: å då sa ju tjyrkoherde Nordnfåsj att dä va bäst hon for...en stunn derifrån...hon va ihärdi...
 MH: Jaa däm hadd ju sjikkä åpp då...förä jul medän je höll skolä där i Klimpän,sä hadd däm sjikkä åpp övärlerärn å,åssä-n Rubärt Hålmgren däm fördäss dä der två.
 KH: Ja.
 MH: Å ja fö,je låg ju när hemmä...
 KH: Ja.

VILHELMINA
 Storzvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

MH: för vi hadd ju bärä ett rum der-i skolä sä je tykkt je kunnä
 ju intä bo der...

KH: Nää.

EH: Ti sämmä skolsal.

MH: utän je sa,tälä om för däm je va go sjiäkär...

KH: Hm.

MH: sä äkt je hem...

KH: Jaha.

MH: män dom e...

EH: Jehadd jort-ä rekktiä sjibenä.

KH: Jassä.

MH: ja,ä dä,dä käm ju dän der...je skull ju intä fo redä...på dä
 int,däm hadd ju telefän vässti byn dä,Västärnunns...

KH: Ja.

MH: sä dä vart ju rinkt dit...

KH: Ja.

MH: dä var-ä en...äll-n,ja ne-i Saxnes hon hadd rinkt diti Jon Pesjä-
 ns gård ä bett barnä sku talä om för mä att däm konna diti skolä...

KH: Ja.

MH: övärlerärn ä...ä dän der Rupärt Hålmgren.

EH: Nä dä jol däm int!

MH: Dä jol däm visst dä hadd däm sättä skolbarnä der tell-ä vakt...
 en sku vakt sä intä dä annrä sku fo talä omm-ä för mä...

KH: Ja.

MH: ä dä va ju dä sämmä försjtäss män dä fikk vi se...dä fikk vi se
 dä konna-n tjörär ättä dä je hadd rännä,ättä...anörjä min,sjidsparä
 ...män dä va sä jupän snö sä hästn var intä sä gå...

KH: Ja.

MH: jaha...ä han fekk fäll se hörä dä va...

KH: Ja.

MH: han hadd ju pälsn han konna ä pösstä ä,ä blässt ä het int annä

VILHELMINA
 Storzvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

ja minns...å dä bar int.

KH: Ja.

EH: Män si dä han jårt tell dä va för dä je hadd stukä ihop hann en gang han va fjälingsman...

MH: Jaa män nu, je sa...

EH: för je stukä ihop-än angående jaktn.

(.....)

MH: dä hösj presis sām dä er övärlerärn sām kämm för dä, dä e sām dä, dä strök oppätt väggän häll tapetärnä tänk je...nu kām dām...jaa.

EH: Skolä va ju fullgått...

MH: Jo.

EH: int fann hann nä fel på skolä...

KH: Nää.

MH: Jo...då sa je...

EH: dām to fögän på funderä dä...

MH: å sōm han kommä, å dä je såg-än Rubärt Hålmgren kommä inn diti skolä å dä fösjto je älltihop...att dām hadd spelä ihop...

KH: Ja.

MH: dä fösjto je.

EH: Då skull-ä föll häll läksjonär ve barnän dä sä å dä sä.

MH: Jo, jo, ja skull-ä jusst gå hem män...dä va meddän, dä fekk dām ju gå...män övärlerärn sa dām sku kommä dit jenässt å dä kommä dām ju barnä...

KH: Ja.

MH: sä dä höll je föll läksjorn ve dām å sen...

EH: Hon hadd ju ärbetssjemä oppspikä på väggän sä dām fekk ju...

MH: män dä...dä sa övärlerärn dä han, innän han for sä...han funderä han vellä ju talä ve-mä, han funderä va je sku, va han skull gå näsj...

KH: Ja.

MH: je hadd ju ingä rum, int hadd ja annän skolsaln int, je gatt ju gå ut i fösjtän...

VILHELMINA
 Storvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

KH: Ja.

MH: Å han vellä ju talä ve me der...

KH: Ja.

MH: Åssä sa...han sa ätt-mä dä...

EH: Han vaknä opp dä han övärlerärn att han,dä va no ugglor i måssän
 ....öväär dä helä.

MH: dä sa han dä...dä va bäst att ja...dä je sjlutä skolä sä skull
 je farä ne tell,dän her tärmin,sä skull je farä ne tell Vilhälminä,
 tell Mellänäs ä håll skolä der..."Ja",sa ja,"ja sjlut ä håll skolä,
 je bry-mä ingänting äm dä dä e...","Nää",sa-n,"int ska ni jörä dä
 int,no ska ni hållä skolä",sa-n.

KH: Ja.

EH: Hon va ju-n dukkti lerärinnä...

MH: Jaa.

EH: dä hon kommä ätt Mellänäs sä hadd dä,sa dä,sa dä der-i byn,dä va
 dän bästä lerärinnä dä...

MH: Sa dä...

EH: nånsinn ha hadd...

MH: Ja no er dä sant...

KH: Jaa.

MH: fälkä der no.

EH: sättä (sadäln) på ungärnä der sām va sām villjurä...mellänäsä.
 mattästusjättlingä

KH: Dä var ett eländä ve ~~mattästusjättlingä~~ dä?

EH: Jusst dä...vi bodd de-vä...

MH: Å sen sä...

EH: n särn ätt-n Mattäs Tusjn...

MH: Å sen sä dä,dä höll je ju skolä här,här,höll ju ällri skolä här
 i Lövbärjä ä K,ja der-i Klimpän der höll je ju skolä sen je kämmä
 tellbaks...dä der tre ärän.

KH: Ja.

EH: Å dä to-ä ju-sä tjenstledihet ä dä,sa skull ju fo opp tökkä ny-

VILHELMINA
 Storzvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533
 210A

lerärinnän å dä, å dä sku vå-så rolitt å bra för däm, trodd däm då.

KH: Jaa.

EH: Män dä va int längä, däm var int längä govännär ve däm...

KH: Nää.

EH: tjeringän her-i byn henän...tell sjlut...

MH: Ja då däm....

EH: vart däm sä ovännär sä däm skull väl järnä ha sett däm ha vöra stekkt...

KH: Ja.

EH: ve-n dän nylerärinnä.

MH: Däm trodd ju däm sku fo sä mykkä kledär...

EH: Å hon sku tegg sä myttjä ått däm...

MH: ått...je ve, sä däm sku fo...

EH: å dä sku vå såm ä himmälrikä på jolä.

.....

EH: Joo, joo dä va-n spålapp såm bodd oppi Tärnä...

KH: Ja.

EH: innäsjt i Tärnä denän såm...såm...såm kom netell Sjelläfteä...

KH: Hm.

EH: på flytt-tur, var-n inn dä va ju...

KH: Ja.

EH: en rekkti kåppärsjlagär der...

KH: Ja.

EH: Sjelläfte, han va ju ontälä dässä sjelläfteåkåppärsjlagärä ...

sä han var inn de-vä dän kåppärsjlagär å beställt seg en tjittäl...

KH: Ja.

EH: han skull jörä seg en(....) historiä, je vet int hörä stor han var...å tong åssä skull-ä vää sä ovanlitt tjåkkän plåt ti-n.

MH: Ja je ske gå ut je män je ske...

EH: sku ju vää sä ovanlitt tjåkk å stadin plåt ti-n dän...

KH: Ja.

VILHELMINA
 Sturvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

EH: tjittäln á dá fekk int vārē nā...nā (praväl) int...

KH: Nā.

EH: nā tōnn plät dá...

KH: Nā.

EH: han vart tong sä...sä káppársjlagärn hadd funderē...hörä han skull fo opp-än dän,hörä han va tänk hämt-n på förä vis...han sku fäll färē tellbäckē..."Jo",hadd lappän sakt,"no gå dá bra...dá du ha jort tjittäln sä ska du bärä berē ut-n...vār tosjdärsjkväll,ställ ut-n littä grann",...sen han va färđi.

KH: Ja.

EH: Sä dá skull-n ha-n utä der n litn stunn ássä skull-n berē innän.

KH: Ja.

EH: Ja káppársjlagärn han jol på dá visä...dá va tri kväll tri tosjdärsjkvällä ättä varann,lappän va uti lannä han...jaha...ja han...säg dá int nā vidärä på tjittäln försjt kvälln han bar ut-n int...han sto dá fäll stillä...annär kvälln dá...dá röläss-n littä grann á dá knärtä ti-n...trejjä kvälln...dá sku-n bju tell á he littä brännvin ti-n,ner-i bättn på-n,tjittäln...

KH: Hm.

EH: dá skull-n fo si...dá skull-n fo si fraktärn kommä...á dá hadd dá ällä stätt ätt der dá trejjä kvälln dá hadd-n trillä utē självä hällsikän de-på snön.

KH: Ja.

EH: Á tell sjlut sä hadd-ä juä ti-n sä dá va rysjlitt á hadd,han löfftäss från bakkän...á han säg dá han for nolätt...i blåä himmälsjy.

KH: Ja.

EH: Dä va sisstä han säg tá tjittäln dá...dá,han va hämtä dá...

KH: Hm.

ju

EH: jaha...på vārñ dá kommä lappän dá han kommä him,dá hadd sjögä gått opp.

VILHELMINA
 Sturvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

KH: Hm.

EH: Då tänkt-n han sku fäll...jörä,han betälä tjittäl'n å då han for sä no hadd-n fott betärt för tjittäl'n...

KH: Hm.

EH: i förskätt sä...jaha,då hadd ju ändå lappän tykk't han hadd jort-n sä bra tjittäl sä han tänkt han sku ta å...å sjikk-än littä fisk...

KH: Ja.

EH: fäsjkfisk...dä e ju övär,ännä denän opp-i,öväsjt i Tärnä...inni fjällä denä han bedd...n dän lappän...sä han sjikkä fiskän...dä var, en märä då han kommä ut på stugäbrorn sä,låg ä paket de-på bron... utä å han vek opp-ä sä fekk-än si dä...fiskän,n tre fyra...finä fiskä rödingä häll va dä var...å-n dän han var älldess värm...synt-äss sām han va,han va lurä inn ti nevrä å...revänevrä sām hadd löfft å han va innlurä å paketä va jort sä fint...å,å han var älldess nykockt,å värm fiskän...dän hadd lappän sjikkä...

KH: Jasså.

EH: ätt käppärsjlagärn...

KH: Ja.

EH: män han tos'j int etä-n...jaha,då ärä ättä då kommä lappän tell-bäckä om än dän käppärsjlagärn...

KH: Ja.

EH: å frågä-n om han hadd fott nän fisk...

KH: Ja.

EH: Joe hadd-n sakt,dä va-n märä dä va,fiskän låg på bron,nykockt å fin fisk såg ut för å varä män däm tos'j int etä-n...Män harrigu sä dum du var,å va dän bästä fisk sām fanns ti nän sjö han hadd fiskä å,å kokä å lägä tell sä dä va bärä å etä...att han kunde varä sä dum,hadd-n sakt å intä etä.

KH: Nä.

EH: Han ha tröggt könnä etä...han sku ha fott tjänn va gon fisk han hadd ällri smäkä sä gon fisk sa-n.

KH: Nä.

VILHELMINA
 Sturvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

EH: Män han grämtäss no fögän káppársjlagärn att...

KH: Ha ji hört n där sagä nästänsj, ha däm berättä-n...

EH: Njaa.

KH: här på...

EH: Jaa.

KH: Ja.

EH: Gamlä godemän vid avvitrtingän ha tälkä om...int er, jaha, då var-ä på dä sättätt insjenör Hullt...dä tänkte han, han skulle farä dittän opp-i dä der ställä der han visst n dän tjittälän var...å tjöp-än... jaha, han fekk ju tjöp tjittälän...tä ä dän lappä, familjän sām dä levd sām rådd omm-än, män däm hadd ojärnkä vellä sälj n dän tjittälän...män däm hadd ju sakt däm brukä ju för dä mässtä bärä färj netkä ti-n sä ...jaha, han kommä ju ve tjitt, han for ju ve tjittälän dä insjenör Hullt ä ällt jekk ju lökklitt ä väl...å for ju neövar...han skull ju ätt Umeå...

KH: Ja.

EH: insjenörn tro ja ve...han va, va no vesst der insjenör Hullt... män ja minns intä på va järnvegsstasjon han, han äkkt ju tågä... tjittälän hadd-n ju på tågä...dä stärnä tågä...evigt i grönn ä bättä! ...tågpäsjonälän unnärsökkt ällä särtäss möjlighetär på lokä ä vagnä ...i hällsikkä, däm fekk ikke tåg, ällä masjinä var i ärning...tell den minstä del...män julä sto stillä...

KH: Ja.

EH: dä var dä sämmä däm rullä intä på dässä sjenor...dä var-ä en tä passäsjerärä...sām öppnä-n, öppnä-n dör...der-i vagn...å dä va jusst der dä, dä, dän vagn der insjenör Hullt hadd sättä inn tjittälän ...n godsvagn ä denän...sām dörä vart öppnä sä flög tjittälän ut...

MH: Ähä!

EH: å på sämmä vis ätt luftn tellbakä å dä tjittälän hadd förä dä jekk tågä...å dän tjittälän står där änn i dag å dä e ingän sām... vågä på fösjök ä ta deärn n.

VILHELMINA
 Sturvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

KH: Va stå-n nåsj?

EH: Ja opp-i Tärnä denän...je minns int hörä ställä het,minns du hörä ä dän ställä het?...

MH: Nää,int vet je.

EH: längst opp-i Tärnä på ä ställä...

MH: Nää je tro då int...

EH: ti-ä lappvisstä?

KH: Ja.

EH: Å dä e sämmä sjläktingä då sām dām sām hadd ä...dä e flerä enä sām ha vörä dit å sett...

KH: Ja.

EH: å han e sä stor.

MH: Män je tro intä på tökkä je.

.....

KH: ...n Pintäll...

EH: Jaha.

KH: vet ji va han haddä fått namnä ifrån?

EH: Ja dä var ä öknamn dä,däm hadd jett-n.

KH: Jamän va,va hadd däm fått öknamnä ifrån?

EH: Ja dä va väl heromkring,han va från Laxbäckän n dän...

KH: Jasså.

EH: neärni sokknä...

KH: Ja.

EH: han va inflyttä hit...män va,han va tä-n dän jörälsjläkktä.

KH: Jörälsjläkktä?

EH: Ja från Mellänäs dä va fäll nä littä Jöräl...sjläkkt i-n...

KH: Ja.

EH: dä va väl nä littä lapp å.

MH: Jörän,Jöränsån.

KH: Ja.

EH: Jöränsån å då källä däm ä för Jörälän.

VILHELMINA
 Storvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

KH: Hm.

EH: Dä å va väl jussom ä öknamn.

KH: Jaha.

EH: Jo han kommä ju ått Klimpän fa...kommä ju dit å to på tjen sãm
 dräng de-vä-n Lasj Gåttärd de-vä-n...Lasj Gåttärd Lasjn bror farn
 ått-n Lasj Bruno.

KH: Ja.

EH: Han hadd fäll vörä der å...å tord fäll häll på...jussom fri
 ått-n lappjäntä der å män dä vart fäll int nä ve dä int.

KH: Ja.

EH: Han tjent fäll å var då,män han vart ju jifft i Klimpän...

KH: Ja.

EH: han vart ju jifft i Klimpän n-dän...Jonäs Pettär Bäckman hetä-n,
 dä va ju rättä namnä,män ä dännä dä däm källä-n för Pintäll dä va
 ju bärä ä öknamn.

KH: Ja.

EH: Å neri sokknä visst däm ällri å nä annä namn.

KH: Hm.

EH: Å däm...källä-n för Pintäll...

KH: Ja.

EH: der å...

KH: Ja.

EH: int visst däm dä dä var ä öknamn.

KH: Män bety dä ingänting dä?

EH: Vå?

KH: Bety dä nanting dä?

EH: Nää...å...då hadd däm dekkä ihop på mangä vis omm-än dän Pint-
 äll,däm källä-n för Pintäll i Peläpälsn BÄjjä å...däm hadd jussom
 tri namn.

KH: Jaha.

EH: Å va dä betydd dä vet int ja (.....)...män han var då fäll,vart
 då fäll värän i Klimpän till sin dödag...

VILHELMINA
 Sturvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

KH: Ja.

EH: n dän...ja n där Jonäs Pettär Bäckman.

...

EH: ...hällgottä däm könnä jassn å fextrott å ällt...stutä ti hornä der å tjut å...koärnä däm brydd-seg int om...män dä...då to däm å spelä...kriksmusikän, amerikanskä kriksmasjä å dä män då vart-ä livä ti koärnä...då fekk däm si va säm va musik.

KH: Ja.

EH: Män dä ha tornörä.

KH: Har-ä dä ja?

EH: Jaa, älljässt skull-ä fäll int fösjtä-sä på dä...män dä däm hör ä hän kvinnän å säm, säm låkk på kornä i skogän...om däm e äll-deläss tyst män dä...å själlä kan värä älldess tyst å stillä...

KH: Ja.

EH: män dä däm fo hör ä dännä dä...då je däm telltjännä va däm er å ta på, själlä ta på höräss å, å däm kom å samläss.

KH: Ja.

EH: Sä vesst ha fäll däm å nä sårts tornörä.

KH: Hm.

EH: Kriksmusikän dä tykktä däm va finä sakär...amerikanskä kriksmasjer...je tro je ha lesä ti Dä Bässtä om ä dännä.

KH: Vi fo intä hörä en jetärkök int, bärä melodin?

EH: Nja...je vet int om je kan kök...å då kan ä fäll vå bärä ä fiäsko tå älltihop der-i-n dän gammapäratn, omm-ä dä ha vörä sä je ha gått ut å kökä-n dän...ätt nä krekä opp-i bärjä dä...

KH: Hm.

EH: int tro je...dä tör väl värä säm å jäjk dä.

KH: Nää.

EH: Likä bra kann je ta å jäjk...

KH: Hannlä ve dä her?

MH: Nä.

VILHELMINA
 Storvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

EH: män va ska ja jájkä övär?

KH: Dårronpikän.

EH: Dårronpikän!...ja dä er brant å stupande fjäll...dä ha sin vi,
 sin sjärm...er-ä e runnt å tuvitt fjäll å litätt...

KH: Ja.

EH: då,då ha dä sin...då ska dä,män dä er...int er-ä ejäntligän på
 melodin int...

KH: Intä?

EH: nä dä e ju ä tal,lappskä...

KH:Jaha.

EH: imellä.

KH: Jaha.

EH: Jaa,e du ängsjli å sårjsänn sä då...er-ä littä,då taläss ti dän
 der,ha du misstä,ha du hadd mykkä renär å tappät däm...

KH: Ja.

EH: å gått,däm ha gått förlorä,värjän ha drepä däm,då e däm ängsjli..

KH: Jaa.

EH: å då...ha däm misstä nän litn påjkä sin sām däm hadd då...då
 tälkä däm ti dä å...

KH: Jaa.

EH: seg dä på lappskä.

KH: Jaa.

EH: Män älljässt (jojk) då er däm eträtt...

KH: Jaa.

EH: då tro däm dä svänskä ha sjläfft krekä å jort skadän ått sinä
 renä...

KH: Ja.

EH: (jojk) nu ha je jájkä.

KH: Va betydd ä dännä för...

EH: VÄ?

KH: Va var-ä dä var,dä sisstä då?

VILHELMINA
 Sturvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

EH: Sisstä?

KH: Ja va var-ä för jäjk, va skull-ä bety liksäm.

EH: Jaa, ja dä var om päjkän hän sām skull väl en sām en sām hyvän
 läkän å rekkti kar å storä päjkä sām... (lapska)... å sen dä kommä-n
 ihög en hunn sin (lapska) dännä e min hunn dä.

KH: Jaha.

EH: Nu tälä je int nä mer lappäsjk å int nä...

KH: Er-ä sänä jäjkningär sām ni ha...

EH: Hännä ske je ha...fämtän krornär för.

KH: Oj, oj dä...er-ä jäjkhetn ji ha hört dä der äll...

EH: Jaa...

KH: Ja.

EH: dän ha ja lärd mä.

KH: Tå vilkän lapp?

EH: En gammäl lappgummä sām va, sām bodd himmä... å je va litn bärä
 litä...fäm säx år...sät å höl på hon.

KH: Ja dä e dukktitt.

EH: Å je skull väl ha lärd-mä lappäsjk, ja je skull ha tälä-nä
 flytände (lapska) ändåkk att du har mä tjer.

KH: Jaa...er-ä svårt språk då?

EH: Svårt?

KH: Ja.

EH: Nä dä e sä ohimlä enkällt.

KH: Er-ä dä?

EH: Ja.

KH: Er-ä behännlitt, kringt å tälä lappäsjk?

EH: Jaa män dä taläss taäss åtäbak.

KH: Jasså.

EH: Joo...si dä e dä sām... å sen han börj å könnä littä lappäsjk
 sä då ha ja tänkt ut på dä sättä, mor min hon talä lappskä åssä
 sössträ min å...

KH: Jaha.

VILHELMINA
 Storvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

EH: (...) to på lerä sig då, ett å värje, börj ve nå ord... meningä å sen då kä... å sen då gå-ä ju sätt ihop däm.

KH: Hm.

EH: Dä tör ä föll värä ve ällä språkä?

KH: Joo.

EH: Ja.

KH: Ja dä e intressant.

EH: Män, män dä, dä e föll int äll sām kan ler-sä sām ha...

KH: Nä.

EH: ha gāvän för ä dännä...je hadd-n, en sām va jifft ve-n...han er, han het Vellivarä...han var oppi denän han er i Närrbåttn han, han e jifft ve-n sjläkting ätt meg...n dän...jaa ja va förässtn morbror ätt dän han va jifft ve...han va-n tre vekkäsj ti oppä vid Storvälln ä denän...han brukä älltid segä nå finskä ord...

KH: Ja.

EH: Å...å je to ju på försjtä ä dännä å han talä om va dä betydd.

KH: Ja.

EH: Å han sa dä, han skull ha lärd meg talä finskä sa-n, på sä kårt ti sä däm skull ha vortä förvånäd.

KH: Ja.

EH: Män från börjäen tykkt-n dä hōsj, ä dän finskä sām dä vorä i ett endä...summäl.

KH: Jaa.

EH: Jo...sysstär min ä Sarä hon va int nå längä opp-i Närrbåttn förän hon talä, förän hon talä flytände finskä.

KH: Jaha.

EH: Ja.

KH: Va jol hon der då, va, häll...

EH: Ja hon va jifft ve lappfogdn.

KH: Jasså.

EH: Lappfogde Hålm...han ha dödd han.

VILHELMINA
 Storvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

KH: Ja...nä män nu kan vi fo jetärkökän då dä jekk sä bra ve-n hñn jäjkän.

EH: Njä...

KH: Dä ske väl värä...

EH: int tro ja.

KH: VÄ?

EH: Int tro ja ja is kök...jetärkökän.

KH: Å jör dä nu, va säjjar Frits?

FH: Ja.

EH: Han fo fäll kök-än han.

FH: Nää int...

EH: Han fo kök-än på fijoln.

FH: Nä.

KH: Dä kan ju varä bra för han sãm e spelman å, å hör nãn gämlä, dä kan ju inspirerä till nått motiv...n fålklåt.

EH: Nää.

KH: Pettärsån-Bärjar han ha ju...

EH: Han ha ji ingä koärnä hällär...han ha, ha-n hadd koärnä no kan ja fäll ha jäjkä, kökä ått däm...

KH: Ja.

EH: män han e rädd koärnä å dä...

....

EH: Då lappä skull ta på del himmärnä ker-i kapällä...

KH: Jaha.

EH: å ta ått seg älltsammäns, egän rejering skull däm ha.

KH: Va var-ä hon hetä?

EH: Ällsä Laulä.

KH: Hm.

EH: Hon for ått Stäkkhålm å sjlo blå dunstär inni å sotä ti ögä på storkärä i Stäkkhålm å, å lög för däm så hällgottäs sä däm sjikkä opp...hökkstä härrä däm hadd hit-i Fattmomakk å skull hör åttä omm-ä

VILHELMINA
 Storzvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

däm...sant ä dännä dä bönnrån va sä fali ve däm...ynt märt däm dä
 va nä.

KH: Nä.

EH: Å höll stämmån för lappä sä pass...lappgöbbä to på del himmärnä
 sömli skull fäll ha Jon Jonsj himmärnä ystätt,dä sãm hör ätt ä hännä,
 helä-n hãn deln.

KH: Ja.

EH: Sömli skull väl ha Stornes å...å däm dellt opp förut på förhann
 ...föi ett sablä liv.

KH: Ja.

EH: Höll stämmån å...närrä opp storkärä ifrån Ståkkhålm.

211B.

KH: Hm.

EH: Hon vart väl intvätt ätt tökkädån.

KH: Va vart-ä Ällsä Laulä dä?

EH: Jä hon for fäll ä dittån...noli nästänj å vart fäll jifft ve-n
 lapp...

KH: Jassä.

EH: int var^t fäll dä nä...nä säsjellt vidärä tå hon män hon hadd-n
 fögån en talände tungä,n dån kvinnä...

KH: Ja.

EH: lappkvinnä...å hon hadd fäll tidningsredäktörä å tökkä enä å
 fålkskolerärä å däm jårt-ä fäll å...ställt fäll ihop för däm va,
 könnä fäll däm,skrev ti tidningä å...män däm ha sjlutä ve ä dännä nu.

KH: Ha däm dä?

EH: Apsolut!

KH: Ja.

EH: Ja däm ha smältä ihop...

KH: Ja.

EH: sä nu häll-ä på värä...nu er-ä bärä...Klimp byn...dån där Klimp-
 fjäll...

KH: Ja.

VILHELMINA
 Storvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

EH: der-i dän byn finns int-ä mer än n nagri styttjä såm kan segä e äkt svänskär...

KH: Nä.

EH: älljässt er-ä bärä för rasblanningän å lappän ti värendä en.

KH: Nå i Lövbärjä då?

EH: Ö,her-i Lövbärjä?...ja dä e ganskä myttjä hälvlappä her å trejjsdels lappä å fjärdelä å...

KH: Ja.

EH: tökkädän.

KH: Ja.

EH: Män nu bero-ä på...nu ha ja lässt...ässä hadd,vart-ä-n lapp her-i Lövbärjä,rikästä lappän her-i Lövbärjä å seg je rikässtn i Klimpfjäll...

KH: Jaha.

EH: däm hadd stått...faddärä dä dä,dä je vart döfft her-i Fattmomakk.

KH: Ja.

EH: En tå däm,en tå däm der lappgummornä bar fram-mä...der-i Fattmomakk,hon såm var her-i Lövbärj.

KH: Jaha.

EH: Va-n...dä va husstrun ätt dän her Kriståffär Annäsjn...

KH: Ja.

EH: väästi byn her.

KH: Va ga däm för faddärgåvär då?

EH: Ja selvsjeän...kaffesjeän.

KH: Ingän ren,ingän renko?

EH: Joo je hadd fott-n rentjällvä tå-n dän gomorä å gofarn såm var i Klimpän män då va ja ju ganskä stor,dä fekk jag en rentjällvä.

KH: Jaha.

EH: Jaa,dän der rentjällvä hon...nu ske ji fo hör...hörä dä jekk tell ve dän...je drap int n dän rentjällvä,je vellä hon sku fo levä..

KH: Ja.

VILHELMINA
 Storzvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

EH: Däm märt-ä ä säsjellt märkä bärä, ä utbrätt borti sitt egätt märkä...

KH: Ja.

EH: tå, säm dä n Kriståffär Klemättsn hadd.

KH: Ja.

EH: Däm jol bärä-n skärä tell nedäsjt ti högrä örät på-ä...

KH: Ja.

EH: män låkt ne, säm nässtän nevä huvvä henän...

KH: Ja.

EH: va dän skärä, sä hon va ganskä svär å si då ren hadd, va fullhäri.

KH: Ja.

EH: Män dä va mitt märkä.

KH: Ja.

EH: Dän rentjällvä hon fekk levä...hon levd ut å förut, ä dä va värjä säm kutä, värjä i...dussintal her-i fjällä...män ikke en endä värj jol nän ren je hadd...te sjlut då vart-ä dän nyä lagän...

KH: Ja.

EH: å konna lappfogdä å tökkä enä säm föreskrev ve dä bofastän fekk int ha nän ren...dä hadd ja, fämtän renä...män dä hadd ja fäll sjlaktä minst-n säx sju stykkän, säm däm säld ätt-mä...sä je fekk littä perningä, hadd sä je sku tjöp ti strängä å, på fijolä å...å jol sä å sitt-rän, män dä var ett häläns jö, ärbetä han sku jörä ä dän alpsitträn.

KH: Ja.

EH: Hadd je sett en frälsningssäldat säm hadd-n tökkän en...å dä va jenässt je for ätt skogän å letä virkä å jol tökkän en.

KH: Rentjällvä, rentjällvä tå, var-ä Klemättsn han hetä?

EH: Jaa, jo...

KH: Dä...

EH: han va gofar min han.

KH: Fikk, fikk hon varä kvar ti, ti renjoln dä?

EH: Jo hon jekk de-vä renjordn, han säg ättä-nä.

VILHELMINA
 Storzvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

KH: Ja.

EH: Däm sjött omm-ä å jäntän hansj...däm jett her-i fjällä.

KH: Jomän då,då dä va källvä skull däm int ha nä för däm sjött om då?

EH: Joho,ja betalä en kronä ärä för sjötningän...å dä va tell-å...
 dä va tell-å ha dä på värlä dä han kommä opp...

KH: Jaha.

EH: utärnätt...en kronä,dä va billin sjöttsäl dä.

KH: Å dä dä va fler renä dä,vart-ä sämmä pris ändä,en kronä?

EH: Jaa,ja dä va en kronä.

KH: Jaa dä va ji billditt.

EH: Män han fekk lägg ne storä...storä ärbetän på dän försjtä gammäl-
 tjällvä,en gang hadd-ä förä nästän ätt Hotagän...män däm fekk med-
 delände om att dän der rentjällvä var der.

KH: Ja.

EH: Då sjikkä-n drängän sin dit,han fekk lankt ne-på Jämtlänn ä
 dittän,sä föräomt lankt bort,han fekk häll på i tre vekkä innän han
 kommä him hit-i Fjäll-Fjäll ve-ä...dä va-n Bärtäl Stämp män han va
 dräng,han fekk gå dit han hadd sättä-n.

KH: Ja,ja.

EH: Dä kösstä int nä mer dä int...

KH: Nä.

EH: hällär.

KH: Dä va känsjä nä fler strören säm hadd förä sä dä...

EH: Nää däm va bärä å ledd-ä.

KH: Jasså.

EH: Ja...å hon va motstrevi tell-å börj ve män...han tämt-ä fäll...

KH: Män då...

EH: dä va tell-å le dä,från Jämtlänn...lankt för halän idänn ä denän.

KH: Ja,män...

EH: Män däm hadd fott redä på ä dän märkä sä dä...

VILHELMINA
 Storvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

KH: Ja.

EH: däm meddelä...

KH: Ja.

EH: ä, lappä imellä värann önnä för önnä, han sjikkä drängän ättä-nä, dä var dän fösjtä gamlä rentjällvä.

KH: Ja.

EH: Hon hadd hadd sä mangä källvä sä dä va kolosalt...

KH: Ja.

EH: ä hon jekk ällri ve...ä värjä så himmeläns.

KH: Ja.

EH: Minä renär var-ä sām dä ikke...nä dä var däsämmä om däm jekk ilavä...ä värjän så himmlätt på dän tin...dä va bärä värjän i dussintal dä.

KH: Män när var-ä förbudä kämmä att, att ji, att bofasstä int fikk ha nä renä?

EH: Jaa dä vart fäll fogdä dä ä, ä lappvesändätt ä lappårningsmännrän ä sändän...vi prøvä no dä ve luttär ä väll...ja hon hetä Annä Erikä ...tjeringä ätt-n Kriståffär Klämättsen...ho, hon skull påvärkä dä hon prøvä inn, både innför myndighetärnä ä på ällä annä ställä, dä var int, je var int svänskä sa-ä...^{ja}

KH: Ja.

EH: utän...far mi...på fasj siä sä...nä...häll på mosj siä...sä var-ä-n lapp...

KH: Ja.

EH: ä då skull-ä segä män dä järt ju int dä int, män dä var ingän lapp der int...no hadd dän der Päll Pesjn i Skanshålm jifftä seg andrä gångän dä hadd-n jort no ä dä va ve-n lapp, män dä va längä... män hansj fösjtä...hansj fösjtä...fru hon var svänsk hon ä tå dän särtn ä vi.

KH: Ja.

EH: Dä e så, män dä jifft-n sä ve-n lapp...män ve dän fekk-än int

VILHELMINA
 Störvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

mer än två barn...dä va min farfär dä...män si dit höl int vi...
 män däm vart ju hälvlappä,män dän där lappgummä hon trodd dä hon
 sku vräng-ä,...

KH: Ja.

EH: tell dä je var tå däm...

KH: Ja.

EH: kommä ättä dän kulln.

KH: Var,ji va fäll goä vännär ve lappä dä häll sä int...

EH: Jo,jo.

KH: barä govännär?

EH: Jaa,int höl vi tell nä.

KH: Nää...jol däm nä äränä lappärnä...vi ha ju hört att dom tjöpte,
 tjöpte tjurännän,sjibensämnä,män jöl däm nä annä...äränä häll tökkä-
 dän när däm for utätt lannä ätt,ätt...

EH: Nää,däm sällt int.

KH: (...ji hadd ju pimplä?)

EH: Nää,nää,nää int hadd lappä nanting ätt dä int...däm hadd fäll
 nä littä hornärbetän män dä...sald däm int jusst järnä åssä var-ä
 sä fåä lappä på dän tin sãm könnä hornärbetä...

KH: Ja.

EH: dä va glömt...

KH: Jaha.

EH: män förut hadd däm könnä dä...sirliä utsjerningä ä hänn lapp-
 mönsträ sãm nu finns...

KH: Ja,ja.

EH: int,int ske ji tro dä e nä nytt int...

KH: Nä.

EH: å fåä lappä er-ä nu tå dä öngrä sãm kan sjerä ut nanting.

KH: Ja.

EH: Män för dä könnä däm.

KH: Ja.

VILHELMINA
 Storvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

(Jämför Acta
 Lapponica XIII,
 sid.72-73,78.S.H.)

EH: Dä va en i Klimpän sām dām källä för Tok-Nillä.

KH: Ja.

EH: Han var snidärä ti hornä...

KH: Ja.

EH: dä skull ha vörä kvar dä bälltä han hadd jort sām var bärä
 gräjjärnä runtäriring.

KH: Ja.

EH: Å skörä ut tā hornä å sjeän jor-n män skar lös ringä bordi
 sämmä virkä, bordi sämmä bit...

KH: Ja.

EH: sä dām sāt bärä å skällrä på skaftä.

KH: Män ä, ä hån hästtrygän sām vi talä åm då vi jikk hit...hur, hur
 tog ji på trygän å hörä va dām kånstruerä?

EH: Jaa...från börjän då hadd vi tēkkä trygän sām va fyrä lyttjän
 ti...fyrä lyttjän...

KH: Ja.

EH: tā viän...jort...

KH: Ja.

EH: en sännän...ässä dän andrä sännän ässä sännän...å då sydd vi
 trygsjlärvän...tā strumpän å vaddmäl å jol ihop å la-n klēdd inni
 dittän...å sen då sāt ju remmä då ti bakär lyttjä...der var-ä fässtä
 ässä tog vi då övär, övär ä dännä sen vi vek sjlärvän övär...to vi
 remmä övär å diti-n dän lyttjä...

KH: Ja.

211A.

EH: å svängt åt då...ässä jekk vi tellbakär å diti dän der lykkä...

KH: Ja.

EH: å då från dän her lykkän, å hittän...

KH: Ja.

EH: å sjlo nä sjlagä...ässä då kōnnä vi gå tellbakär littä grann
 diti-n dän bakrä, då to vi ifrån dän å diti framlykkän, män dä, då va
 sjlutpunktn på då jol vi-n...då jol vi-n n knut der...

VILHELMINA
 Störvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

KH: Ja.

EH: n knut der, män int kny, int fekk vi knyt-n blåknut int.

KH: Nä.

EH: Sku värä-n tökkän dragknut sãm jekk dra opp...

KH: Ja.

EH: då dä frös isn á tökkädän då var-ä int tell-á liggä á knäppär der á int fo opp á fo trygä tå hässtn...nän gang.

KH: Ja.

EH: Män då hadd vi ve-n tökkädän hornpryl ve äss äkksä ti fikkä... sä vi bar fäll han lös, to lös-n á...

KH: Ja.

EH: remmät á va dä e dä fri...va på sämmä vis sãm då vi bann på äss sjidärnä sä int dä fekk vå för...myttjä tjurä á bönnä sä man ällri fekk lös däm int.

KH: Nä.

EH: Däm bannä, sen då kommä-n nyärä modäll.

KH: Jaa.

EH: Sen då to däm på jörä däm tå strängän, trygän...

KH: Ja.

EH: järntrygän vi källä, telefánsträngän...

KH: Jaa.

EH: á då...á då gatt vi ha hässtn skodd...

KH: Ja.

EH: då sättä för ä säsjelltä gräjjär då baki sãm vi sköt n dän... skon inni dit á tog övär...sä däm vilä sä, sä trygä sät mer på, på hässtskon...

KH: Ja.

EH: ä än va dä var, ässä tog övär då bärä, dä jekk ringärä á sätt på tökkä trygän, minnar ärbet...män hässtn jekk no goärä ve ä dännän sãm va jort tå viän...dä, dä sät int sä härret der-i...ner-i, ner-i len på hässtn...för ä dän nyärä modälln då gatt ju trygä löfftäss

VILHELMINA
 Storzvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

opp å då hásstn sku gå fram.

KH: Jaa...hadd,haddä fålkä trygän åkkså?

EH: Vå?

KH: Haddä fålkä trygän åkkså?

EH: Joo,i vissä fall...då däm jekk i skogän,däm va jort fögän avlång
 däm,bärä ve tjvá lyttjän ti.

KH: Jaha.

EH: På dän visä,å bann tjvärt övär...

KH: Ja.

EH: övär fotn...dä va fålktrygän.

KH: Vafför hadd däm trygän å intä sjibenä då?

EH: Dä va väl int ällä gangän däm könnä dra,dra på sjibenä då,å snön
 va lös,dålin skärä då var-ä tell-å sätt på sä,trygän å gå å dra.

KH: Ja.

EH: Då va,då bar-ä no i skogän bar däm ju å gå å...

KH: Ja.

EH: på sämmä vis sām i Amerikä der däm gå ve snöskon.

KH: Ja.

EH: Sām däm n Albärt Viksten hadd ve-sä himm,ha ji sett däm?

KH: Jaa.

EH: Ja...män däm va jort annäsj.

KH: Ja.

EH: Dä va bärä indianän sām könnä jörä däm...

KH: Ja.

EH: opp-i Kannädä denän...i vintärboningä,ja dä ha han talä om dä
 för mäj...män däm va jort,däm va jort älljässt...däm såg ut...däm
 såg ut på hæn visä däm...sånndän...jussom ä lanktä skafft baki.

KH: Ja.

EH: Dä hadd däm bak.

KH: Ja.

EH: Män däm jekk utä hällsingän på-ä dänänn.

....

VILHELMINA
 Storzvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

EH: ...der svält vi int.

KH: Män ä-n Pim-Pim va ju bra bit utpå sãm dä hösj,man ha ju hörd han for...

EH: Joo...ässä va ju far å mor ledär.

KH: Hm,hm,ja dä va kånstitt.

EH: Ja han va go ledär...han kō,han kōnnä ärbetä,han kōnnä snikk å jörä va sãm hällst,han fekk klarä sä själv...å deför lerd-n ju opp päjkä sinä å bänä omm-ä,däm sãm dä va nä tagä ti,män dä va ju däm sãm va sämmär å.

KH: Däm där...få je fråg en sak...vi talä om sjibenä der,ji sa,dä ji va västi Storzvälln...däm här skrixskoärn dä va ju,var dä...var-ä tal om dä gämmält?

EH: Skrixskon?

KH: Ja.

EH: Om vi hadd däm?

KH: Ja.

EH: Takkä för dä',dä dä va blåisn.

KH: Hör jol ji däm dä?

EH: Jaa däm fekk vi smi å jörä själv.

KH: Jaha.

EH: Å dä e fäll int presis sä gött å talä om dä för dä,män vi jol sãm-än sjenä fösjtäss...vi jol ju-n sjenä ve,ve-ä brättä på,ässä sättä vi ju treä på däm.

KH: Jaha.

EH: Å dä...dä va sä vi tog opp...dä to vi opp...höl på tre ställän ti dä der-än,ja ha smidd myttjä skrixskon...

KH: Ja.

EH: på tre ställän,e ett höl ti sjenä baki å ett höl mittpå å ett längär fram...

KH: Ja.

EH: ässä sättä vi inn,sättä vi inn...ässpä,små ässpä...inni ä dän höl ä dä...

VILHELMINA

Storvallen

Sven Hansson 1963

FFÖN 533

KH: Ja.

EH: Å trädäss ju inn män sen gatt-n ju värä på smejsteä å...å hamrä ut dä der,dän der äsepä sä hon blev tjuvädeläd...

KH: Jaha.

EH: Å såg ut på hån visä män hon svängt åt dä ti dä der järnä.

KH: Ja.

EH: Då...då sättä vi ju inn då treä ti dä der då...å lättä dä der ässpän gå oppjörning...

KH: Jaa.

EH: dä vi sto på...

KH: Ja.

EH: Å sen då vekäss-ä ut...nöä dä,å vekäss på dän visä å droäss åt...

KH: Ja.

EH: de-på smejsteä sä dä hälä åt,sä-n dän klåssn sät orubbät,staditt.

KH: Jaha.

EH: Då var ju tell-å sätt bärä...tri lyttjän ti...

KH: Ja.

EH: skon,ti skrixskon,en lyttjä baki,å en mittpå å en framtell.

KH: Ja.

EH: Däm drogäss,däm va ju tjuvädubbält...hölä ti...däm droäss ju tjuvärt ur...

KH: Ja.

EH: Å då var-ä ju bärä å sätt repä der.

KH: Repä?

EH: Diti fösjtä,ja remmä.

KH: Jaa.

EH: Gatt ju ha remmä å binn fast skrixskon ve remmä...

KH: Jaa.

EH: Å då int var-ä nä...då int var-ä nä skon tell-å styr inn sām däm nu ha å...

KH: Nä.

VILHELMINA
 Sturvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

EH: Å järngräjjä å tökkädän...sä vi nyttä ju lappskorn då vi rännä...
 KH: På dä visä.
 EH: Å tjängskorn...
 KH: Ja.
 EH: fanns int nä annä sko int...ja nä särtäsj besynnärliä stövlän
 fanne_ä fäll nä skomäkärä sām jol.
 KH: Ji haddä remmä å dro åt-ä ti lyttjän?
 EH: Jaa.
 KH: Män gatt int-ä värä en lyttjä på vär siä då?
 EH: Joo, n lyttjä på vär,jaa hon va tjuvåubbärt,hon...
 KH: Ja.
 EH: hon sät,sä dä va,tjuvå å tjuvå höl bärrä på vårt ställä ti,ti treä.
 KH: Jaa.
 EH: Å då sköt vi ju inn-ä...vär ännä på dän visä åssä sydd ihop-ä
 denändän...
 KH: Ja.
 EH: då sät,då sät-ä ju jussom tjuvå...
 KH: Ja.
 EH: sä deför vart-ä ju...möjlitt å tre inn remmä ti däm ått två
 siänn...män då baklyttjä hon...hon sät,hon sät bärä ti ett å hon
 fekk sittä bärä ti ett höl.
 KH: Ja.
 EH: Å hon va ju bärä tell-å,ta opp-ä å...å sōm ihop-ä.
 KH: Ja.
 EH: Ja hon va bärä,hon va bärä enkäl hon...
 KH: Ja.
 EH: hälremmä dän...dän lyttjä...sām sät innäpå.
 KH: Va-ä hälremmä sām satt på...
 EH: Jaa hon sät bakäsjt hon.
 KH: Va to ji inn dom andrä lykkärnä...
 EH: Ja man tog inem dän...åssä ikring fotlen...

VILHELMINA
 Storzvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

KH: Jaa.

EH: Å knöt åt...n lyttj,n lyttjknut.

KH: Knö, knöt åt kring fotledn?

EH: Jaa, jaa, ja, å rekktiä skrixskorännärä däm behövd int ha däm bönnä nä harrt int.

KH: Nää.

EH: Könnä ränn ve skrixskoärn å däm va nässtän lös på fötträn.

KH: Ja.

EH: Män då däm va ussäll däm vinglä no å for tå veet innä däm hadd lärd-sä.

KH: Ja...uti annä...

EH: Ji skull ha, jaa ji skull ha tälkä ve...ji skull ha tälkä ve gummä min hon rännä, hon var storskridskorännär.

KH: Va hon dä?

EH: Jaa, en vintär åkt-ä skridskoärn helä vintärn...från Storzvälln å hit-i Lövbärjä.

KH: Jasså.

EH: Je hadd smidd-ä ä lanktä skrixskopar hon fekk gå på (skröä).

KH: Var-ä blåisn?

EH: Jaa dä va-n vintär sãm dä, dä töä veet...

KH: Ja.

EH: Å vart ingän snö på, på sjön...

KH: Ja.

EH: hon könnä, hon, hon åkt skridsko helä vintärn...

KH: Ja.

EH: heli dän tärmin hon höll her...

KH: Ja.

EH: skolä her-i Lövbärjä.

EH: ...ja.

KH: Va hetä-nä?

EH: Ränn skrixsko, ränn på skrixskon.

VILHELMINA
 Sturvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

KH: Ränn på skrixskon?

EH: Ja, int sa däm nä åk int.

KH: Använnä ji däm för, då ji fiskä ällär i nå annä ärän häll var-ä
 barä...

EH: Ji iblann.

KH: för ro skull?

EH: Jaa, jo ässä var däm fäll ut å åkkt...

KH: Jaha.

EH: för skridsko å...hadd rolitt på isn ungdommän då rännä däm på
 skridskoär å då va ju lapp, lapp, en del lappä, ja ä denän finns-ä-n
 gammäl skridsko.

KH: Ha Elis jort-n här?

EH: Å förrässtn, ja fo si!

KH: Jaha.

EH: Nää dän her skridskon han tro ja intä je ha jort...häll vet du
 väm...

PH: Nä.

EH: (va-n Erik Josj då?)

PH: Ja.

EH: Nä-n her han e no jort i Masjliðn.

KH: Jasså...hur kan ni...

EH: Si du henän e-n fastsättä på sämmä vis.

KH: Hur kan man si dä då att-n e jort i Masjlið?

EH: Han hetä Jonäs Erik.

KH: Hm hm.

EH: Je tro no dä ske värä han sãm ha jort-n hän...för je si på brättä

KH: Ja.

EH: Hännä e-n ganskä go skridsko, dä e-n högär...

KH: Jasså.

EH: dä stå ju hå på-n å.

KH: Ja.

VILHELMINA
 Störvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

EH: Dän der han gå no åkå på änn han.

KH: Ja om man slip-än.

EH: Joo...ta bort råstn...si han e snesjlifft littä...

KH: Ja.

EH: Önnär.

KH: Jasså.

EH: Jaa...si en kant lut littä...

KH: Jaha.

EH: n hån han bit värrä han.

KH: Jaha,sä därför däm ha tagi...

EH: Dä e deför däm ske bit då han ska...ränn på dä visä.

KH: Jasså...

EH: Jaa.

KH: dä jör dä.

EH: Ja.

KH: Innärkantn då e,e skärpslip...

EH: Jaa innärkantn han e skärsjlifft på...derför stå-ä högär å vänstär på...män no jekk-ä åk bärrä,var däm raksjlifft å...

KH: Ja.

EH: å var däm rektitt vass no jekk-ä åk på däm då å...

KH: Ja.

EH: däm söm könnä.

PU: Nu er-ä-n annän sak sām vi sku järnä pratä åm,å dä e-n hån raningsjlattn sām däm ha hadd sä falitt mykkä tå här-i...

EH: Opp-i ån.

PU: Opp-i ån?

EH: Joo...han sām ha...han sām ha tegä på fo väx ijänn nu.

PU: Ja,häll-n på väx ijänn nu?

EH: Jaa,ve viskogän...däm to på vå sä förmögän åssä skrämt vattä-fall ve dä däm sku kommä å ta ä dännä...

KH: Ja.

VILHELMINA
 Sturvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

EH: Å då ha vöä tykkt je, ske väl värä vattäfall ha väl vörä her n
 säx sju år nu.

KH: Ja.

EH: Å bönnrän vart sä rädd sä däm sjlutä sjlä.

KH: Ja.

EH: Å då vet-n no hör dä jekk ve sjlättn..

KH: Ja.

EH: dä...dä,dä enä dä,dä,dä hördäss värä bärä jaa nässtä dä kammär
 år
 vi,dä ska vi dämmä opp...

KH: Ja.

EH: Kultsjön...

KH: Ja.

EH; å va mitt i dän der sjlättn...

KH: Ja.

EH: å då sjlutä däm sjlä-n...för nå...trodd dä jekk int värä der å
 sjlä...män nä enär sām merä,inägän då å jälpt opp-ä...ve dä,vafäll
 dä å.

KH: Hörä jolä ji då ji sjlo där,förä,sjlo ji värt år på...

EH: Ja värtendä år...han jö-sä själrv dän sjlättn.

KH: Ja han jol dä ja.

EH: Jaa...dä vattn hadd gått övär-n å sjlämmä sä dä va-n,hadd-n
 fott jödsälln ijänn.

KH: Jaha.

EH: Dä e-n sjlätt sām gå int betälä ve nä pängär för han behöv
 ingän aan sjöttsäl änn han håll viskogän...ifrån-än sä int han fo
 väx.

KH: Jaa.

EH: Å då han sjlääss årligän sä int väx dä nän viskog.

KH: Nää.

EH: Dä bli fäll nä littä smo viskog män int,int e fäll dä nanting
 å talä åm int.

VILHELMINA
 Storzvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

PU: Ä dän sjlättn delä mellä byä här vässti...

EH: Jaa, ja.

PU: Lövbärjä ä Storzvälln...

EH: Lövbärjä ha på...lövbärjärä ha på dän södrä sidän älvän ä...ä Klimpfjäll ä Storzväll på, på närrä sidän...

KH: Va, va...

EH: vid avvitttringän....

KH: Jaha.

EH: då var-ä älvän sām va...ja dä var ju...dä var ju så dä to på bli litä på...dä to på bli litä...litä på Klimpfjäll ä Storzväll... sä...män dä var-ä endässt jag sām fekk-ä sjiftä på dän södrä sidän.

KH: Ja.

EH: Jo.

KH: Ja.

EH: Sä, sä dä, min sjlätt dän låg...huvväsakligän på sörsiä än.

KH: Va källä ji än för dä dä...n dän än för?

EH: Jaa vi källä-n fäll för än, vi sa fäll int nä annä än än...

KH: Nä.

EH: vi sku färä opp-i än ä sjlä.

KH: Jaa.

EH: Dit for däm ve en gang sen däm hadd sjlegä höä.

KH: Sjlo däm i jällä föjt?

EH: Jaa.

KH: For däm dit sen?

EH: Jaa, joo.

KH: Hörä...hörä jol ji dä ji sjlo der, hadd vattnä sjönk, sjönkä önnä dä?

EH: Jaa dä hadd vattnä sjönkä önnä...sä dä var-ä tårrt ä fint.

KH: Hadd ji nä säsjelltä liä häll hadd ji kragä på, på dä visä?

EH: Joo...på senärä tin sä vart-ä sä vi börj begagn...to på könnä jörä dä der kragä...ä sätt på liän...

VILHELMINA
 Storvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

KH: Ja.

EH: der dä stärrsjlättn va gresst...

KH: Ja.

EH: män då hålbakkä, håll rärningä hålbakkä sãm vi sa, dãm sjlo vi
 uttän krag.

KH: Jaa.

EH: Sä der fekk dãm räffs älltihop räffsärä.

KH: Va hadd ji för slags häsjär där då?

EH: Jaa vi hadd rejällä häsjän sãm sätt...tjugäfyra fang...dä va-n
 vanli häsjä dä ä...hon var tjugäfyra fang.

KH: Var-ä sãm myrforhäsjä?

EH: Jaa dä va bärä tri troän ti-ä.

KH: Jaa.

EH: Häsjä dubblä fa...dubblä fangraän.

KH: Ja.

EH: Int sãm höhäsjän int.

KH: Nää...ä, ä bättn ti häsjä hur va dän då?

EH: Jaa jort tä troän...ä sjlegä ne...sjlegä ne knärtä...dãm källä
 vi för knärtä.

KH: Jasså.

EH: Vi sjlo ne stabbä ässä-n tjevärsjlag tjevärtövar...

KH: Ja.

EH: sjlo ne ner-i bakkän, ner-i markän...ä la tjevärsjlagän i.

KH: Hur pass längä to dä äm(...) innä n där rarningssjlättn i ään
 va färädi sãm sa...

EH: På sämmärn?

KH: Ja.

EH: Jaa dãm sãm hadd mykkä der dãm höll no på längä dãm...ve ä sjlä
 män dãm sãm int hadd sä väsjt myttjä dãm jol ju bort-ä för.

KH: Ja.

EH: Män dãm jekk ju på harrt dä dãm var her-i ään ä sjlo, dä var int

VILHELMINA
 Storzvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

tell-å liggå å...å kärv nå längå int...

KH: Ja.

EH: då sku gå jussom fort å hasstitt.

KH: Bodd däm där-i ån då...

EH: Jaa...

KH: är-å lankt i tjilometär?

EH: lövbärjärå.

KH: Jasså.

EH: Joo då däm var opp-i övär ån.

KH: Ja.

EH: Mån då...mån då,då däm sjlo ner-i nedär ån vi...däm ha ju både
 tjvå...på tjvå ställå,säm-ån Frits här...

KH: Ja.

EH: håll Torå hån...på hånåsj himmårn,hon ha ju...å sjlåttåsjåmrådå
 opp-i övär ån...

KH: Jaha.

EH: åsså ha-å ju å sjifftå då ned-i ån.

KH: Ja.

EH: Å då däm sjlo nedär ån då rodd däm no him hit-i byn.

KH: Hm.

EH: Mån då däm var opp-i övär ån då vart-å så pass lankt så däm
 hadd-n sjlåttåsstugå der.

KH: Jasså.

EH: Å dån stå fäll der ån i dag...såm hon rå om...sjlåttåsstugå
 såm pappå hånåsj hadd böggd.

KH: Jaha.

EH: Hon ha finån sjlått der-i ån,hon ha-n hämsk finån sjlått mån
 ha börjä väx viskogån.

KH: Ja.

EH: Å på dån tin då fanns int å-n viskokvist ti helå ån...då däm
 jekk opp-på Klimpbärjä å tittå ne då då va sjlegå...

VILHELMINA
 Störvallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

KH: Ja.

EH: sä skrev-än farbro Mårtän i Skanshålm,han jekk opp på bärjä för
 å si på...

KH: Ja.

EH: då skrev-än ti-n bok,"Ån såg ut sām ett silvärband med grönä
 ängär"...

KH: Ja.

EH: skrev no.

KH: Ja.

EH: Å dä var ingän viskog för dä va höllä sä väl rent sä dä va...
 dä var ohedärlitt å lättä viskogän växä.

KH: Pass mängä tjilometär oppätt ån er-ä sām sjlått,sjlått sänän...

EH: Nerifrån å oppöväär?

KH: Ja.

EH: Jaa han e fäll närmärä fyär tjilometär...

KH: Jasså.

EH: ännä inntell...ännä opptell Vellmesmakkä.

KH: Kan man ro ättä ån helä vegän?

EH: Jaa ännä opp tell Vellmesmakkä,dä gå ro.

KH: Dä e där sām skolä...

EH: Ja.

KH: nomadskolä.

EH: Jo,ja.

KH: Ja.

EH: Dit gå-ä ro.

KH: Ja.

EH: Han e spak män då bli-ä-n fåsj då.

KH: Vet ji va Vellmesmakkä bety fösjlä?

EH: Nää,nä dä vet ja int.

KH: Dä der mäsjkiä?

EH: Ja makkiä dä vet ja int,je vet int alls va dä bety,je tro dä

VILHELMINA
 Storrallen
 Sven Hansson 1963
 FFÖN 533

212 B.

e bärä nã sjlag sám däm ha dekkä ihop på nyärä tin.

KH: Ja.

EH: Dän sám,kansje dän sä ha jort-ä vet in va dä er...om dä kansje ske...

(E.H.spelar en låt)

KH: Er-ä...

EH: Jaa,dä jekk tell på dä sättä,dä,dä var der-i Fattmomakk der Öppä,dä e der-i-n dän gropä,jolgropä der ungdommä brukä värä å svänkt å dansä...

KH: Ja.

EH: om hãljän...dä jekk tell på dä sättä sä je,je könnä fäll nã låtä,män je könnä fäll int sä mang.

KH: Nã.

EH: Då gatt ja ju ta å jörä-n låt...å dä var-ä väl je svänkt ihop än dän nu dä...to på börj å spelä-n dän å.

KH: Ja...pass gammäl var ji då?

EH: Jaa je va fäll-n säxtän sjöttän år.

KH: Ska dä...ska man liksäm hörä lappskoän i-n dän låtn då här å?

EH: Vã?

KH: Ska man liksäm hörä lappskoän i-n där låtn då man,dä man hör hörä...

EH: Ja.

KH: (...) ske-ä föreställ dä ja.

EH: Jaa,jaa,joo...däm dansä ti-ä dän lappskon då...sömlí hadd tjängskon å...

KH: Ja.

EH: sömlí hadd-n härneko på-sä å lappskon...

KH: Jaa.

EH: män däm fekk värä her-i Fattmomakk å ti dä däm jekk å sto... gammskrapä.

KH: Jasså.

EH: Å dä var int ä hãn...dä var däm int klädd
 då sám däm nu gå ti selkässtrompån å nylonstrump-
 än lappjántän hãn å lågskoärn å flisstär på...